

THE
CHAMPU BHAGAVATA.
OF
PADMARAJA

EDITED

By

K. VISWANATHA SASTRY B.A., B.L.,

Printed and Published

By

PERI VENKATISAM
PROPRIETOR OF SARVANI PRESS,
AHALAPIRAM.

1908
FIRST EDITION 1900.
PRICE Rs 0 10 0

Copyright Registered

Registered under Act XXV of 1867
(All rights reserved by the Editor)

శ్రీః

శ్రీపద్మగాజవిరచితం

చ మ్మా భా గ వ త్త మ్.

క విశ్వనాథశాస్త్రి, బి. ఏ, బి. యల్

ఇత్య నె సంగ్రహం

తెలుగు

క్రైస్తవీయ గాథల వర్ణన

అనువాదము

కె. రావి శాస్త్రిచే

బి. ఏ. యల్

పే వేంకటేశ్వరేణ

ముద్రాపకము

ప్రెస్

మూల్యం రూ. ౧.౦౦

అశ్వురాజప్రణీతభాగవతచంపూప్రబంధే

విషయసూచీ

ప్రథమ స్కంధం	.	1
ద్వితీయ స్థంభం	.	22
తృతీయ స్థంభం	.	41
చతుర్థ స్థంభం	.	60
పంచమ స్థంభం	.	80

Checked 1969

శ్రీః భూమికా.

అర్యాః! సువిదితమేవైతత్ । „యన్ భాగవత చమ్పూ రఢసెవకాలి
దాసీయాముద్రితచరాచకాస్తి శాస్త్రిరసప్రధానాయాస్తస్యాః 'సౌఖ్య
మతయపవపరనేకతిపయేపటవః" ఇమాంత్యవసరాలోపనామకపన్నగా
జరచితాం శ్రీకృష్ణలీలోల్లసితాంమృదుమధురపదాం, విచిత్రవిధకల్పనో
పేతాం శృంగారరసభూయస్సామధ్యయంతోఽర్థేరాంఃస్థితేముద్రణా
భావాన్లక్షణాదిభిః॥

అతోమరవగమాగ్ధాయాభవతస్యాః పంపాప్రసాదాబిసంబోధాగ్ధా
యాకౌలభ్యనిరాకరణాయప్రసాదాద్విషంముద్రాపణభిః॥

— 0 —

PREFACE.

The book which has been in existence for a long time is much admired by pundits for simplicity and elegance. Not being in a printed form it was not within the reach of all but could only be obtained by such as could spare the time and labour to copy the manuscript.

It is with a view to supply this longfelt want that this addition is brought out and it is sincerely hoped that the Sanskrit reading public will not fail to find out the usefulness.

No definite information respecting the author has been obtained. He appears to have been a Telugu Niyogi Brahmin. He is known as *Varnadhaka Bhoja* or *Ambhoja*.

It is hoped that any faults will be excused and merits only taken by such as may have occasion to go through it.

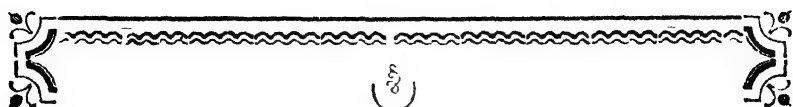
పేజీ.	పంక్తి	అష్ట	ఒష్ట
4	3	అవ	అవ
5	17	యోగమాయా	యోగమాయాం
	18	శౌపానాశ్చ	నౌపానాత్యో
8	11	శేషాభి	శేషాహి
,	,	భ్రతీ	భ్రతో
10	17	పరిపారిపాటం	పరిపాటిం
11	5	క్రీడితు	క్రీడితు
,	7	భగవతః	భగవతః
,	9	సముదయంసముదయం	సముదయంసమందం
,	12	నిష్కైకర	నిష్కైకర
,	16	విధిర్నయ	విధిర్నయ
,	23	కలశజన్మ	కలశజన్మ
12	1	పర్యాప్త	పర్యాప్త
,	6	సారభం	సారభం
,	16	కుతుకాత్మ	కుతుకాత్మ
		మరాళశ్చ	మరాళశ్చ
		జీవనాశ్చ	జీవనాశ్చ
,	20	స్ఫుట	స్ఫుట
,	22	మృద్భువ	మృద్భువ
13	21	దృశంత	దృశంత
,	25	నతభ్రువా	నతభ్రు
14	12	చేతన	చేతన

పేజీ	సంఖ్య	తప్పు	ఒప్పు
„	4	నన్దపత్యం	నన్దపత్నం
16	1	శిశుత్రి	శిశుస్త్రి
„	18	దేమే	రేమే
„	22	ద్విత్రిప్రదావ	ద్విత్రిప్రదావ
„	26	వృజ్ఞపదే	వృజ్ఞప
17	3	ధర్మయా	దర్మయా
18	1	వధ్యా	వధ్వా
	12	మృదునే	మృదునే
9	13	కున్దస్వ	కున్దస్వ
,	16	హతేన	హతేన
„	22	ప్రణమ్య	ప్రణమ్య
„	23	నివాసాదితి	నివాసాసాదితి
„	24	మహిజా	మహిజా
22	1	నిరీక్ష	నిరీక్ష్య
„	10	నిశ్చిత్యస్త	నిశ్చిత్యస్త
23	19	పృచ్ఛికా	పృచ్ఛికా
26	10	కరికటక	కరినకంటక
„	15	సుమవర్జై	సుమవర్జై
27	22	నాకర	నాంకర
28	13	న్నిర్దగామ	న్నిర్దకామ
„	14	కందరాత్మై	కందరాత్మై
„	15	ర్శికైసహ	ర్శికైసహ

పేజి	పంక్తి	తప్పు	ఒప్పు
29	2	రోతమ్మై	రోపమ్మై
"	"	వతితతమ	వతితతమ
"	3	పులిస	పులిన
"	14	నేవనట	నేవనట
౩౦	19	గిప్పి	గిప్పి
31	17	ద్వయస	ద్వయస
33	4	తోతావా	తోనా
"	8	స్తమరిగ	స్తమరిగ
"	13	యంధా	యంధా
38	3	చైప్పివధ	చైప్పివధ
40	11	ముగారే	ముగారే
"	12	సముదయా	సముదయా
42	8	మృగా	మృగా
"	23	క్రోధి	క్రోధి
43	2	యాది	యాది
"	6	ప్రల	ప్రల
"	7	మంబభి	మంబభి
"	16	రిభిబ	రిభిర్ప
"	23	నయనా	నయనా
44	1	క్షతత	క్షతత
46	16	లజ్జాలలితచేతనో	లజ్జాలలితచేతనో
47	15	కిసలశయా	కిసలయా
"	23	త్సంగతా	త్సంగతా
48	7	పైలెస్వ	పైలెస్వ

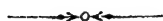
పేజీ	సంఖ్య	అచ్చ	ఋషు
51	10	విపిన	విపిన
52	2	ప్రాప్త్యై	ప్రాప్త్యై
„	6	లసదం	లసదం
53	10	మృగస్త	మృగస్త
„	13	రహాన	రహాన
54	4	ణీసుర	ణీసుర
„	6	క్వీయ	క్వీయ
55	10	చర్ధి	చర్ధి
„	13	కరాజ	కరాజ
56	16	త్రనగ్	త్రనగ్
„	21	శ్విత్తవ	శ్విత్తవ
57	2	బుధారా	బుధారా
„	8	శ్విత్వల్	శ్విత్వల్
„	21	తతస	తతస
61	10	జ్యోత్స	జ్యోత్స
62	9	భాజతం	భాజనం
„	12	ప్రస్థ	ప్రస్థ
„	16	శివమ	శివమ
63	8	సాదత	సాదత
„	10	పరాగ	పరాగ
„	14	విశవా	విశవా
„	24	గనాశ్ర	గనాశ్ర
64	13	తేనతే	తేన
„	19	మధా	మధా

పేజీ	పంక్తి.	తప్పు	ఒప్పు
66	15	అశృ	అశ్రు
67	2	రేమరే	రేహరే
„	24	ల్లోచనం	లోచనం
68	2	కథమ	కథమ
„	4	నైచ్చ	చ్చ
„	6	శేస్తి	శేస్త్రిన్
70	14	ప్రలీన	ప్రలిన
„	15	స్తసరరః	స్తసరః
71	7	విధాత్రా	విధాత్రా
73	21	పక్ష్మా	పక్ష్మా
83	12	కలన	కలన
„	13	బృంమ	బృందమ
„	15	హలహల	హల
84	10	దీమివ్వ	దీమివ
85	4	పృష్టే	పృష్టే
„	5	రసాయనాంబు	రసాయనాయాంబు
„	20	పథిమి	పథిమి
87	20	ర్థైనుత్త	ర్థైనుత్త
88	19	ప్రజై	ప్రజై
„	20	తేధమా	తేధమా
89	14	రథాన్	రథాన్
„	16	వదవ	వదన
93	21	తథేతి	తథేతి

శ్రీ

ఐక్యరాజ్యప్రశీతిం

చ మ్ము భాగి వ తిం.

— ౦౦ —

ప్రకృత్యంతరంగః

శ్రీయశికటాపిస్సహనోతునశ్చేయం

విభిక్షునాయశ్చశృశంనవోత్పలం

వితన్యతేస్మిన్విభిక్షాదివానిశం

నిమిలనోస్మీలనసంతతోన్యమః॥

1

శ్రీమక్రూర్ముగళోపగోభినిముఃశ్చక్రిమిషేరంకిం

క్రోధాదాత్తైసుస్సుఖంఠిభిత్తదాశ్వేపమానాంభియాం

తారాంపశ్యభియాం గామివచలాంకౌస్వసేనముక్తామణి-

నాసాగ్రేవధరాశ్చైతవపయాఃప్రక్షస్సప్రక్షాతునః॥

2

సుశృశోంతసుగాంక్రిత్తి సేయం

మదమాచార్యోపా-కటాపి ధాజః॥

ముఃమారుతిపురితన్యశో

ర్కధురాగీరిత-విచేణిహా॥

3

పద్వైరనవద్వైరపిగద్వైరలి తాస్తుకృతిరియంహృద్యాః
తాలసీప్రవాళవిచకిలకవితామా లేవభగవతశ్శృణేః॥

4

జహ్యన్తనోకవివచోలలిరాముకుంద
లీలాచమత్కృతిగరానచమత్కృతింస్వాం
మాలార్పితాసుమచసాంతపనీయపాత్రే
ప్రాప్తాపివల్లవపుటీమజహన్స్వభావా॥

5

అస్తిశ్రియాస్వస్తులనాందధానా
ఒన్మఘపూర్ణమధురాభిధానా
అరాతిసేవోగ్రవనీదనానాం

పురీప్రసిద్ధాభువియాదనానాం॥

6

అవసన్నవచంప్రమాస్మతస్యాం
వసుదేవస్మతయస్యోదయేభూత్
ధ్వనిరాహతదివ్యమంచభీనాం
చ్యుతచుద్వేలముదద్ధి ఘోషభీకృత్॥

7

అసౌదేవకమహితరందేవకీ మువయేమే తదాసమ్మూగ్భజ్జననివహస
న్మర్జజనితః హుకకోలాహలపూరితదిగంతదంతావళశ్రవణ తూర్యారావ
తైతినాదదిరభావినహారేగవచారమహారేభ్యస్సంపీశజ్యేనవసుమహ్యారజ
స్సంహర్యాసమాక్రాంతవిహాయసిపరిణయోత్సవేమహీయసివధూవరాధి
ష్ఠితంస్యన్తనంస్వస్యప్రేక్షాగృహీతరిశ్మేదోదయతి నృశంసేకంసేకాచిద
త్తరితాన్తరాథాన్నిస్ససారివాగుచ్ఛైః-

యామేనాంవహసేమూఢసహభగ్రూరిధేస్థిగాం॥

అస్యాస్తవస్తమోగ్ధిఃపాతానపహరిష్యః॥ ఇతి.

8

ఇతావార్యసమేధితవనలభ్యంబోచ్చయో వియద్వాణీనమాకర్ణ
నోగిష్టామస్మదేనోస్మి సుగూఢదేవి రాజలరవాణః॥

లసదసిలతయాతయాచ కానే
 పరుషవచోవ్యథితస్యతస్యపాణిః।
 నభినమివసముద్గతాభిపంత్య
 ఘనసరసోశనిపాతఘూర్ణితస్య॥
 వసుదేవవధూంవిధిపమాస్య
 మధహస్తప్రిసారికృష్టపాణిః।
 హరిశేఖరచారుచన్ద్రరేఖా
 గిలనోద్యుక్తతమశ్శ్రియంబభార॥

9

10

వసుదేవస్ససంభ్రమముక్షిప్తకౌస్తేయకింతమ్భుజంభుఙ్గావమివనిస్సర
 ద్రసనంనిరుధ్యసాన్తవ్యస్తేవహవాదీత్

స్వస్యకలితజిహ్వాంసామాత్రజాతోవిరాఙ్
 శ్యవయశసక్రవోచ్చైర్విరంశరోయంకృపాణిః।
 అశికుచతటవల్లద్బాష్పసేకాదముష్య
 బతమనసినకింతేకావ్యశిక్రోధవహ్నిః॥

11

నిహంతుమేనామపిచార్యచర్యశ
 స్వముద్యోస్త్యంహ్యసిజీవితాశయా।
 ఆమూలమాహర్తమివోషణీంసవా
 మనీక్షితారాసికావిరాతురః॥

12

మనసియదియధార్థాంమన్యసేనాచనేనా
 మయిసుజనవినింశ్యస్తేవృధాయప్రయత్నః।
 స్ఫుటమియమసృతాచేర్నాగ్నీగ్నీర్జ్వరంతా।
 తదిహవిరమసాధోక్రూరికృత్యావముస్కాత్॥

13

ఏవమనునయోక్తిభిరనున్ముక్తకురారకరోరాభినివేశేకంసేనిప్రతిశ్శన
 స్సౌజనితపరిసజజీహ్వాప్రీతిః కల్పలరాకల్పసేనాముత్సారితపదమత

సుతవసుదేవః తతఃకియతాకాలేనజాతంకీర్తిమంతం సూనుంసూన్యతప్ర
తిశ్రీవాసుతస్సైస్సమర్పితవాన్.

ఆవగతాష్టమగర్భభయస్యమే

కిమమునేతినచక్తిభిరాదృతః ।

శిశురవాపమహాఘనముచ్చర

జ్వలనిషక్తతటావనిజశ్రియం॥

14

అథకదాచిదఖిలవైమానికశయకుశేషయముకుళననిజాలోకన చక్ష్రోక్
ల్లాసమానోనిజస్వాంతనిశాంతరమాకాంతవనమాలికాసౌరభలోభోపరిప
రిభ్రమన్మధుపవరం పరాభ్రమావహవక్షస్ఫులచలన్నలినాక్షమాలోగాధే
తరామ్నాయకూపాన్తర్గతమధుమధనకధనుధారసాన్వల్లక్ష్మీఘటియంత్రేణ
విపశ్చిజ్జనకర్ణనిపానేషునిక్షిపంస్తనుహసితశారదావారిదోమధురామా
ససాదనారదః.

కృతప్రమాణస్సహసాతదామునే

స్ఫురత్ప్రదాంగుప్తనఖప్రభాంచితః ।

ఉవాహకంసోహరిపాదనిస్సర

త్పురాపగాసన్నతవేతసశ్రియం॥

15

సకృతాతిధిసవర్యంతమనార్యమేవమవోచత్.

హరిర్గీలాసుప్తస్సకలభువనక్షోభమభితో

నృపాణాంమందానామివవనగజానాంకలయతాం ।

మరుద్భిర్విజ్ఞాయప్రకటమదగంధంసరభసం

రుషాచక్రేబుద్ధింసపదినిజధామ్నోవతరణే॥

16

తదచిరేణహరిణాధిష్ఠితనిజోదరాదేవకీశశాంకరేఖేవవిషాదనిస్సరద
సావిలనయనైరరిమిధునైర్నిరీక్ష్యతఇతి.

తస్మిన్ తేప్రికటితాచిరభావివృత్త్యా
కంసోభయేనమహతావిధురోబధూవ ।

ఆరాశ్రవకాశితమహాభణినివద్రీపే

శాస్త్రేనితాస్తమురుణాతమ సేవకః ॥ 17

వశోగజావివాలానంకంసఃకుటిలమానసః ।

దేవకీవసుదేవతాకారాగారమనీచయత్ ॥ 18

షట్పత్తనూజాన్నిజఘానకంసః

ఖిన్నోజనివృన్దధుజిప్రవృత్త్యా

ఆయాశ్యదుచ్చైర్హరినాదభీత్యా

మృగానివేభఃపథికాండిశీకః ॥ 19

కంసోపసంహృతసుతాదేవకీవరవర్ణినీ ।

శిశిరోన్మథితాంభోజనల్లినీతులనాందధౌ ॥ 20

తతః,

దేవకీంతాంముకుందాత్ప్రవృత్తేషాంశస్సప్తమోవిశత్ ।

పూర్వంసహస్రీకిరణాదైంద్రిందిశమివారుణః ॥ 21

తతోవిధాయయోగమాయాదేవకీగర్భాదోహిణీగర్భేహృషీకేశాదే
శాదవతరస్తంశేషాంశంశౌపానాత్సేషానశ్చివకృతపదం సుజ్ఞానేనేవము
కుందసాక్షాత్కారకారణేనస్వేననందపత్నీమస్తర్వత్నీమతనుత.

అథతాందేవకీమంశఃప్రావిశన్మధువిద్విషః ।

ప్రతిబివృమివామోఘజసుహృదశ్శృరదీంసదీం ॥ 22

సాధామవిభ్రతీవిష్ణోర్ద్వీరీత్యౌవ్యరాజతః ।

ప్రాతరాతపసంపరాశ్శ్చ తేవారోఽవలస్థతీ ॥ 23

కంసస్యాభూద్భయవికృతయేమంగళానాంనిధానం

సావిభ్రాణాజతరవివరేవైష్ణవంధావతన్వీ ।

వైతద్విత్రస్తరణిమఖిలాహ్లాహహేతుస్తథానా
 ఘూకస్యాసేత్కముహ్యసిముదేభాసరావాసురశ్రీః॥ 24

తదాదురూహస్యజగన్నివాసా
 వాసోదరీస్తాంనశశౌకహస్తమ్।
 నాలంసమాసాదితుముగ్యదిష్టు
 మైన్ద్రీన్ద్రశంనాన్ద్రీతరోన్ద్రకాంః॥ 25

ఉదరంనితరాంకృతంపురా
 మదిరాత్యైవళభిర్నిరస్తరం।
 హరిణాస్పనివాసినాతదా
 కృతకృత్యంసమవాపశౌరవం॥ 26

కంసచేతసిభియాసహగర్భే
 శార్ఙ్గధన్వనిసమేయుషివృద్ధిం।
 సుభృవస్తసులతాఖిలదిగ్భి
 స్సాకమాపవిశదత్విషమస్యాః॥ 27

శ్వాసోల్లసద్ధరిహరిశ్చవనావ్రశాన్త
 కాజ్ఞీరవప్రవిలసతగలహంసనాదా।
 ప్రోద్యన్తుకున్దనవతోయదలబ్ధశోభా
 సాతీవదౌహృదపిశౌసుహృత్ప్రశ్నశే॥ 28

తతః,

పృథ్వీతావంసపదిశమయస్తేవకీదక్షిణస్యాః
 ప్రాచుర్భూతస్సపదిమురజిన్నిలమేఘానిశీఢే।
 హర్షోత్కర్షంవిబుధశిఖినాంవర్ధయన్నాసురశ్రీ
 హంసశ్రేణ్యైఃకిలకలయితున్దూరదేశప్రవాసం॥ 29

అథవసుదేవస్సహర్షముపసరన్నవితదమనోరథ శతసమాసాదితదర్శనం
కరకలితసుదర్శనంచంచచ్చంచరీకచంచులూన పుష్పవన్మరీచరచిత బాలత
మాలశాఖిఖాతులాయోపమేయేనవిలోలాల కవ్యాగృహ్యశృమానమేమిర
ముదిరాంచలనికృతేస్త్రీచాపపరికన్వితేనే వదిగధిపోపార్జితమణిగణఃపటస
మాక్రూన్తదిగన్తకదంగర పిమసీకృతానర్హ రత్నగాశేనే ఏమకుటేనపిరాఙ
మానమూర్ధానమరవిన్దననేహవిసారిమిల్లిన్తపరిజిహ్వాపినిహితచాంపేయ
కిలికాబ్రుమాపాది నాసకేసుధాకిరవిజయసమాసాదితయశస్సంశయ్యస్మ
న్తస్థితచ్చపిచ్చురితాథరేదివ్యసారభలోభోపసర్పస్సుఖిరమధుకిరతయాకిద్య
మానిసుహృన్నలినుశలవార్త ఇవముఖేన్యస్తకిస్తూరిలిటమాముక్తముక్తా
హారతయాగభిమదరమాక్తికపరంపర ఇవకంబునిపరివ్వంగలోలుపదేవీత్ర
యభుజలతావిమగ్దాసాదితేనేవరేఖాత్రయేణమంజుళేఽఛేసంసక్తవనమా
లంసంలక్ష్మ్యమాణచరణలాక్షాంకతయాసేస్త్రీగోపఇవశాద్వలస్థలేవిజయ
దుదయదురుణసన్నిభకాస్త్రుభేవక్షసివిభాసమాన శ్రీవత్సవిహ్నాంవిలవిచ్చకుణ్డ
లనణిమరీచిరోదిరున్నతాంసబాహాపహసితస్ఫురచ్ఛిరోవణిమయాఖిఫ
ణిపరిబృథమస్త్రీలోకీసిమాశంకాకరవర్చిత్రయానున్దరతున్దంస్ఫురద్దివ్యా
యుగప్రభాభాసమాసమంగళవిగ్రహంతనూజంభగవస్తవద్రాక్షీదస్తావీచ్ఛ
తస్తర్కనోద్వేలబోధోదధివీచీభిరుగ్వలతః శ్యామగుణమణిభిన్నాక్తిభిః.

౧౦-తరీః,

ప్రత్యావేదితపూర్వజన్మతపసాకంసత్రసన్దేవకీ
ముగ్ధప్రార్థనయాకృపార్ద్రీమనసాదైత్యరిణానోదితః।
ఆత్మప్రాప్తతబాలభావమధతంనేతుంయశోదాగృహం
దానేతుంచతదాత్మజాంప్రముదితశ్శౌరిఃప్రతస్థేప్రతం॥ 30
అగశ్చగ్నగళస్తస్యవోఘంస్థిగవతస్త్వయం।
భవబంధఇవధ్యాకరవిరేణవీషిణః॥ 31

తదాతిమిరసమూర్ధ్ధంజగదంచన్నవామ్బుదం |
ఉవాహచారుశైవాలయామునహ్రాదచారుతాం || 32

విశేసుర్జలదోత్సృష్టావిరిభాజలబిందవః |
మునున్దగ్ధనాహ్లాదివద్వాహ్లాశ్రుసన్నతిం || 33

దోర్భ్యామాదాయతంశౌరిస్తతతారయమునాంధ్రుతం |
నిధాయహృదయేసంతోయంతరన్తిభవార్థవం || 34

అదృశ్యతదిశిప్రాచ్యాంతుషారకిరణస్తదా |
అహిహప్రహితక్షీరచపకభ్రమమున్నయన్ || 35

ఘనాన్తరాథాత్ప్రస్థోవిరేజేశశిరుచ్ఛయః |
నిశేవోద్వర్తనక్రోదోహరయేపట్యోధితః || 36

జగన్నాథస్యశేషాఘహిఘణాచత్రోపశోభినః |
బభారేన్ద్రకరనాతోవిలసచ్ఛామరశ్రీయం || 37

తతోనిగ్రావిష్టసకలజనేయశోదారిష్టేనిజతనయ మహానీలవినిమయేన
సమానీతయాబాలికామార్యావలతయావిభృత మలంకృతాత్మీయ వధూశ
యనీయేతస్మిన్సర్వావస్థామంగీకృతవతివసుదేవే,

శుశ్రువేభవనపాలకైర్జనై
ర్బాలికారుదితముచ్చైకైర్నిశే |
కాహలీరీవణినాంతకాలయం
యాస్యతస్సపదికంసభూభృతః || 38

తతస్తద్వచనాదేత్యస్వసుగ్ధహితరంఖిలః |
చక్రతరసాశ్చేవోలతాయాఃకురరీమివ || 39

మావధీగ్ధహితరంజ్యజకోపం
భ్రాతరిత్యచక్రదేవవక్ష్యన్తిమ్ |

సస్వసారమవమత్యరుమాతాం

చిక్షిసేభువినముద్భితహేతిః॥

40

సాక్షిస్తాభువితరసాఖముత్పతస్తీ

భాహంచద్ధనురసిబాణచర్తశూలా

దేవాఘైఃకృతవినుఃకృతోపహారై

రుక్మివంద్రుతమధకంసమేవమూచే॥

41

కింఘయాహతయామూఢజాతస్తావత్తవాంతకృత్

యత్రక్వచిత్పుర్వవత్త్వంమాహింసీకృపణాన్వృధా॥

42

తదానీం,

రోమాంచఘాసాంచితమంగముచ్చై

శ్వాసాహిఘాతాగ్రపరీతమస్య

ఛైర్యాధిపేవైరిభయాత్ప్రయాతే

పురంఖలీభూతమివాబభాసే॥

43

అథతద్వచనజాత నిర్వేదోదేవకీవసుదేనావిమోచ్యకారాగాగార్గరా
ద్దిత్యవజాగరారుణవిలోచనః కంసఃప్రాతర్దిష్టదోషాద నిష్టామరిష్టకథాంని
వేద్యసద్వివైరేవమభిదధే.

మనుతేనిజనీతిచాతురీం

సఫలేకర్కణిమానవోనఘామ్

స్థలితేసతిబుద్ధిమాన్ద్యత

స్సకృదస్మిన్విధిమేవనిందతి॥

44

నియతింత్వరితంపరాఙ్ముఖే

మపిరుధ్వానిజనీతిసేతునా

అనుకూలగతింకృతీనయ

త్యురుసంపచ్చయసస్యవృద్ధయే॥

45

మహాన్ధకారఃపృథులైర్వనాఘనై
 ర్యుతోనిశాయామివశీతరోచిషః
 ఘనైర్జిరానన్ధముఖైస్సహాయవా
 నలంభవానాక్రమణేహరేరిహ॥

43

సవనమహానసాన్యయినాశయతే
 ద్విషతోహనపరితస్తదర్పితనాతీన్నిలయాశ్చమునీన్ ।
 యదినరుషావ్రయాతితవదృక్రదవీ

మచిరాదముషితజీవితోమధురిపుర్రహింతుమలం॥

47

వ్యాపాదనీయాఃక్రవ్యాదైశ్శిశవస్తేషుకేశవః ।

క్వచిద్యదాస్తేమర్జ్జయఃఖిద్యోతేనుస్ఫులింగవత్ ॥

48

ఐవమచ్యుతామర్షహుతభుజిపలాశసమర్పణ మన్త్రాయమాణాని హం
 త్రివచనాన్యాకర్ణ్యకంసస్వయమపిత్రసులభాంశలభోపమా మంగీరిష్య
 న్నన్మతిమనురోద్ధుమన్వమంస్త

అథతత్రప్రజేబుధ్వససంభవమరిష్టాదాభివతంతీషుపురింద్రీషుపుత్రో
 ష్పత్తిముదర్వదుదరాదుద్వేలానువీచీషుచంద్రోదయ మామేవదయస్తీషు
 నందస్సవ్యఃప్రబోధోదగ్ధనిమగ్నోపిక్వత వజ్జనవిధిస్తతాగ్లోచితాంమంగ
 లాచారపరిపారిపాటీందిర్వర్తయామానః.

కృతేశోస్సద్భరిజాతకర్త
 ణ్యజిప్రమోదాదధనాభినాశం ।
 ఆభిద్యతోచ్చైర్విభవాత్సలోకి
 ద్వైరాజ్యశంకాప్యవిరాద్విధాతుః॥

49

పుత్రీతుతోపహరిణాసచిరేణవన్ద
 స్తేనాతిహర్ద్రానససాపిశ్చమాన్సుకున్దః ।
 ఆసేవ్యతఃఖలుపురావటపత్రతల్పే
 కేనాప్యసావనుపలాలితచైశవశీః॥

50

అదానీంఽభకదిదృశ్యకౌతుకాదవిరళమావతన్నితంబినీమంజుమంజీ
రశింజితమాంసలతార్యఘోషేఘోషేహరిహయహరిన్దుఖమిదముదయ
దరాధరతటాశోకివిటపినాముచ్చైర్వాత్యాపివర్తితేనసు మనోరజశ్చక్రేణ
కిముగ్ధాసితమహూస్విల్లీలాలరద్రాజీవపుచ్చవిక్షిప్తేనపూర్వపయోధేః
పర్వరాగవణినాకిమలంకృతవధనాహరేరవతారోశ్వవేక్రీడితుమాభీరభీ
రుభిన్నహసముత్సుకయావాసరశ్రియోవసీతేన కుంకుమాంభఃకనకకుంభే
నకిముద్భాసితమహూస్విదవతీర్ణస్యభగనతః నీరాజనాయసురవధూభీ
రుపాహితేనమరీచిదీపికాసహస్రసనాధేన మణిభాజనేకముద్యోతితమితి
సందేహాసముదయం సముదయం చయంస్తమోరత్నోజైశ్చయాత్రాపీతచ
స్త్రినశ్చమకిరుచినిచయవీరపానే నేవపాటలమూర్తిరవిరావిరాసీత్

హరౌహిజాతేనుధియాంనిశాయాం

సువిర్ణనిష్ఠైకరవద్ధురాజేః।

అలంకృతాసీషదితేత్వముష్ణి

న్వరాటకైరేవలశయానాం॥

51

నన్దేతన్వత్యనవధికార్తస్వరమణ్యపేతమధ్విగణం।

ప్రత్యర్థిగణమపివివిధ్యుసదాంకిర్తుంతథాఽథంమేనే॥

52

నవారుణాలశుకస్తాశీశ్చలద్భ్రమరకాననా।

చిక్తతిస్తక్షణాభీరవధూలీలావదీధరత్॥

53

తస్మిన్ప్రభాతసమయేప్రవృజన్ననూన

వృష్టాశ్రుపాదపతనోపహితఃప్రసాదః।

స్పృశాభిమంజుళగిరఃకకభోసునిశ్యే

ద్రాఘండితాశ్చవరవిర్వివిష్టరాగః॥

54

అగ్రకదాచిదంభోధిసాన ప్రసితమహిమ్నః కలశసన్ననోజిగీషయాస్వ
యమాపీతదగిషయః పారావార్తైరివదధిక్షీరభరితశ్శుక్తైః విహితవీవశక్తి
ర్నాగ్నికకరసమర్పణాయనన్యకంసారూఢఘరంఘరావయాసీత్

పర్యాప్తైర్నిజరామణీయకవిధౌచిత్రాలయైర్దుగ్ధజైః
కుర్వాణాశిశుఘాతినీసురుచిరాంమాయావినీస్వాస్తమమ్।
కారిన్యంకుచయోర్ద్విత్రోశ్చపలతాంయానేపిమాన్ద్యంకే
కాటిల్యందధణీసలీలమగమన్నందాలయంపూతనా॥

55

తత్ర,

శిశుముచ్ఛ్వసితోరుసారుభం

శయనేపత్న్యపీనతారకమ్।

దళనిహ్నుతభృంగమాదరా

దతసీగుచ్ఛమివైక్షతాసురీ॥

56

అసకృద్వినివారితాపిసా

శిశుబుద్ధ్యాతమధాధిపూరుషం।

అసితాహిమివాదదేతదా

లసదిందీవరదామశంకయా॥

57

తదానీం,

రాక్షస్యాపవిషయపయఃకుచకలశేస్వాననాగ్రతోన్యస్తే।

కుతుకాత్రృష్ణమరాశశ్చత్రంతజ్జీవనాశోజజ్ఞే॥

58

హరిణాహృతజీవనాతపరౌ

ప్రచకాశేగిరినిమ్నగాయథా।

ప్రకటోత్కటదంతశంఖరాజి

స్ఫుటవత్క్రోరుహగండ్వశైలఘోరా॥

59

తతస్సావరముదయాధిత్యకావిపినాత్సుధాకరమివనిశీధినీనక్తంచరీకళే
బరాద్యశోదాపుత్ర ముద్భృత్యహుసూదన నాహస్తోమసాగీర్తనపురస్సగీం
స్వస్త్యయనక్రియామతనుత.

తదానీంమధురాపురాన్నస్తవప్రత్యాగతః పరిణతవేణుకక్షునదృక్షుకచప
త్రాయోధ్యగ్భల్లూకమిధునవిభ్రమావహ భూయగ్మంవివిధస్సృగీరోటి

సస్వసారమవమత్యమతాం

చిక్షిపేభువిసముచ్చితహేతిః॥

40

సాక్షిస్తాభువితరసాఖముత్పతస్తీ

బాహుంచద్ధనురసిబాణచర్మశూలా

దేవౌఘైఃకృతవినుతఃకృతోపహారై

రుద్ధ్రీనంధ్రుతమధకంసమేవమూచే॥

41

కింఘయాహతయామూఢజాతస్తావత్తవాంతకృత్ ।

యత్రకృచ్చిత్సార్వవత్త్వంమాహింసీకృపణాన్వృథా॥

42

తదానీం,

రోమాంచఘసాంచితమంగముచ్చై

శ్వాసాహిఘాతాగ్రపరితమస్య

క్షైర్యాధిపేవైరిభయాత్ప్రయాతే

పురంఖలీభూతమివాబభాసే॥

43

అథతద్వచనజాత నిర్వేదోదేవకీవసుదేనావిమోఽభ్యకారాగారాగ్రరా
ద్రితశ్రవజాగరారుణవిలోచనః కంసఃప్రాతర్దిష్టదోషాదనిష్టామరిష్టకథాంని
వేద్యసద్వివైరేవమభిదధే.

మనుతేనిజనీతిచాతురీం

సఫలేకర్మణిమానవోనఘామ్ ।

స్థలితేసతిబుద్ధిమాన్ద్యత

స్సకృదస్మిన్విధిమేవనిందతి॥

44

నియతింత్వరితంపరాఙ్ముఖీ

మపిరుధ్వానిజనీతీసేతునా

అనుకూలగతింకృతీనయ

త్యురుసంపచ్చయసస్యవృద్ధయే॥

45

మహాన్థకారఃపృథులైర్వనాఘనై
 ర్యుతోనిశాయామివశీతరోచిషః |
 ఘనైర్జరాసన్ధముఘైస్సహాయవా
 నలంభవానాక్రమణేహరేరిహ ||

43

సవనమహోనసాన్యయినాశయతే
 ద్విషతోహనపరితస్తదర్పితహతీన్నిలయాశ్చమునీన్ |
 యదినరుషావ్రయాతితవదృక్సదవీ

మచిరాదముషితజీవితోమధురిపుర్నహిగంతుమలం ||

47

వ్యాపాదనీయాఃక్రవ్యాదైశ్శివస్తేషుకేశవః |

క్వచిద్యదాస్తేమర్జ్జయఃఖిద్యోతేసుస్ఫులింగవత్ ||

48

ఏవమమృతామర్షహుతభుజిపలాశసమర్పణ మన్త్రాయమాణానిమం
 త్రివచనాన్యాకర్ణ్యకంసస్వయమపితత్రసులభాంశలభోపమా మంగీకరిష్య
 స్తస్మతిహనురోద్ధమన్వమంస్త.

అథతత్రవ్రజేబుధ్వాససంభ్రమమరిష్టాదాభిపతంతీషుపురింద్రీషుపుత్రో
 ష్టత్తిముదన్వదుదరాదుద్వేలాసువీచీషుచంద్రోదయ మామేవదయస్తీషు
 నందస్సద్యఃప్రబోధోదగినిమగ్నోపిక్వత వజ్జనవిధిస్తతాలోచితాంమంగ
 లాచారపరిపారిషాటింనిర్వర్తయామాస.

కృతేశోస్సద్భుజాతకర్త
 ణ్యతిప్రమోదాదధనాభినాశం |
 ఆభిద్యతోచ్చైర్విభవాత్మలోక
 ద్వైరాజ్యశంకాప్యచిరాద్విధాతుః ||

49

పుత్రీతుతోషహరిణాసచిరేణనన్ద
 స్తేనాతిహార్ద్రమునసాపిశమాన్తుకున్దః |
 ఆసేద్యతఃఖలుపురావటపత్రతల్పే
 కేనాప్యసావనుపలాలితశైశవశ్రీః ||

50

తదానీండింభకదిదృక్షాకౌతుకాదవిరళమావతన్నితంబినీ మంజుమంజీ
రశింజితమాంసలతార్యఘోషేఘోషేహరిహయహరిన్ముఖమిదముదయ
ధరాధరతటాశోకవిటపినాముచ్చైర్వాత్యావివర్జితేనసు మనోరజశ్చక్రేణ
కిముల్లాసితమహూస్విల్లీలాలరద్రాజీవపుచ్చవిక్షిప్తేనపూర్వపయోధేః
పద్మరాగమణినాకిమలంకృతమధనాహరేరవతారోశ్వవేక్రీడితుమాభీరిభీ
రుభిన్నహసముత్సుకయావాసరశ్రియోపవీతేన కుంకుమాంభఃకనకకుంభే
నకిముద్భాసిత మహూస్విదవతీర్ణస్యభగనతః నీరాజనాయసురవధూభి
గుపాహితేనమరీచిదీపికాసహస్రసనాధేన వణిభాజనేకముద్యోతతమిట
సందేహసముదయం సముదయం చయం స్తమోరక్షోజైశ్చయాత్రాపీతచ
న్ద్రగుశ్చపకరుచినిచయవీరపానే నేవపాటలమూర్తిరవిరావిరాసీత్.

హరౌహిజాతేసుధియాంనిశాయాం

సువర్ణనిష్క్రేకరపద్మరాజిః।

అలంకృతాసీమదితేత్వముష్మి

న్వరాటకైరేవజలాశయానాం॥

51

నన్దేతన్వత్యనవధికార్తస్వరమణ్యపేతమధిగణం।

ప్రత్యర్థిగణసపివిదిర్భ్యసదాంకర్తుంతథాఽథంమేనే॥

52

నవారుణాంశుకాంతశీర్షలద్భ్రమరకాననా।

దిక్తతిస్తక్షణాభీరవధూలీలామదీధరత్॥

53

తస్మిప్రభాతసమయేప్రవృజన్ననూన

వృష్టాశ్రుపాదపతనోపహితఃప్రసాదః।

స్పృశాభిమంజుళగిరికకభోసునిశ్యే

ద్రాఘిండితాత్రవరవిర్వివిష్టరాగః॥

54

అధకదాదదంభోధిసాన ప్రసితమహిమ్నః కలశజన్నోజిగీషయాస్వ
యమాపీతదధిపయః పారావారైరివదధిక్షీరభరితఘ్నైః విహితవీవశవీధి
ర్వాగ్నికకరసమర్పణాయనస్తాంసారూఢధురంమధురావ యాసీత్

పర్యాప్తైర్నిజరామణీయకవిధౌచిత్రాలయైర్దుగ్ధజైః
కుర్వాణాశిశుఘాతినీసురుచిరాంమాయావినీస్వాంతసుమ్।
కారిన్యంకుచయోద్ధృగ్శోశ్చపలతాంయానేపిమాన్ద్యంకే
కౌటిల్యందధనీసలీలమగమన్నందాలయంపూతనా॥

55

తత్ర,

శిశుముచ్చస్వసితోరుసారుభం
శయనేపక్ష్యపీనతారకిమ్।

దళనిహ్నుతభృంగమాదరా

దతసీగుచ్చమివైక్షతాసురీ॥

56

అసకృద్వినివారితాపిసా

శిశుబుద్ధ్యాతమధాధిపూరుషం।

అసితాహిమివాదదేతదా

లసదిందీవరిదామశంకయా॥

57

తదానీం,

రాక్షసాస్యపవిషయపయఃకుచకలశేస్వాననాగ్రతోన్యస్తే।

కుతుకాత్కృష్ణసురాశ్చత్రంకజ్జీవనాశోజజ్ఞే॥

58

హరిణాహృతిజీవనాతపర్తౌ

ప్రచకాశేగిరినిమ్నగాయిధా।

ప్రకటోత్కటదంతశంఖరాజి

స్ఫుటవత్క్రోరుహగండవైలఘోరా॥

59

తతస్సావరముయాధిత్యకావిపినాత్సుధాకరమివనిశీధినీనక్తంచరీకళే
బరాద్యశోదాపుత్ర ముద్భృత్యనుధుసూదన నామస్తోమసుకీర్తనపురస్సరీం
స్వస్త్యయనక్రియామతనుత.

తదానీంమధురాపురాన్నస్తవత్యాగతః పరిణతవేణుకక్షనదృక్షకచవ
క్షాంయుధ్యగ్భల్లూకమిధునవిభ్రమాపహ భూయగ్భాంవివిగ్ధసృగిరోటీ

పరిపూరితనికుంజసన్నిభవికటోత్కటరదన వదనాంప్రసవప్రజరతకంకద్వ
న్ద్యసన్దేహోపహ పయోధరామతి చిరావగ్రహూద్గచణ్ణకరపరిశోషిత
గంభీరకాసారసదృశపిచణ్ణాంనిశాచరీంసిహతామపశ్యత్

అప్రాక్షీచ్ఛతదవలోకన విలుప్యమానధృతిరపి నిజనన్దనాననాలోకన
జనితానన్దస్వసున్దరీంతచ్ఛరితంతయావిజ్ఞాపితేచపూత నాచరితేసరభస
మాభీరాస్తస్తనుంజీగ్లాటవీమివకురారైఃకరోరతరైరవభిద్యతత్పతనవేల్దా
పాతితతరుతతిస మేధితేతనూనసాతిసాత్రియామానుః॥

అపికుటిలమతిస్సశౌరిసవ్పరగ్రహేణోః

ప్రశమితభవబంధాపూత నాముక్తనూపః

తమపరచితధన్యస్వాంతవాకిగర్భణాంకః

కలయిశుమలముచ్చైర్వల్లనీనాంపుషోఘమ్॥

60

నవల్లవీలాలితసుంజులశ్రీ

రాస్యాంబుజోదంచతహేతుహాసః।

ఉత్తానశాయీశిశురుల్లలాస

ముదోచ్ఛలతోగ్రమలపాశిపాదః॥

61

అధకదాదిదభూష్పరివర్తనే

భగవతఃప్రథుకస్యమహూత్సవః।

ప్రచలదంతరజాండరప్రభమా

వహనుహత్తరితూర్గరవధ్వనిః॥

62

ఘనతూర్వనినాదమేమరే

సుదృశాంతత్రసనంభ్రమాటనం।

గురుచేప్రణవత్ప్రయోముచి

స్ఫురితప్రాప్తివిద్యుత్సామివ॥

63

తదాశ్రమాక్షాన్తనుగీగముల్లస

గ్గతాగతానాంనయనంత్రభవామ్।

బభౌచలతుగ్జలహీరరుక్మలా
జ్జితావతంసోత్పలధూతచామరం॥
మృగదృశౌమవలగ్నవిసారిణీ
వివిధరత్నలసద్రశనోద్గతా।
మృతిరచూచురచుద్యదనంబుదాఁ
బరసురాధిపచాపఘనశ్రీయం॥

64

65

తదానీంసమానీతవివిధోపధపురస్థీచయసాన్త్రీకల్పలతావ్రతాఃసుందర
ఇవనన్దనేషున్దిరేతదీయసమ్భవనా సద్రశమేణకృత విలమ్బాయామమ్నా
యాం॥

తేనోచ్చైరుదతాపదాకిసలయశ్రీహరిణాతాడితం
వృత్యస్తంపరితఃపపాతశకటంపర్యస్తభాణ్ణవ్రజమ్।
ఆనస్విస్తితచేతశోభృతతరంతతగర్వణాల్పీయసా
వ్యంగుస్తాగ్రసుదూరమందుభివపుర్విత్తేషణాద్వల్లవాః॥

66

తతః కదాదిద్యశోదాతనయమువలాల యన్తీతదానీషుతిభరాయమా
ణమేనంవిస్తితానిజోత్సంగాదవతారయామాస.

తావదతివరువరజః పటలజటిలోవహ్నారంభ జృంభ త్తరంగిణీరయావత
చుభయ కూలావిలావ ర్తవర్తులోని జనాధాలింగనాయ వసుధావలయితమ
హాబాహానుకారేనంగతవిశీర్ణపక్షైస్సంజాతపక్షైరివ ఉపలశకతైరనుగమ్య
మాన స్తృణావర్తో నామమాయాచక్రనాటః కంసభృత్యః కృష్ణంజహారత
మాసీనం.

తత్ర “హా! పుత్ర! పటుతరశకటతమోభరణిఘటన తరుణారుణకిర
ణాయమాన చరణకిసలయ! పూతనాప్రాణానిలపారణావిభిషణాదరకు
నూర! వ్రజసుందరీనయనేందీవరేన్ద్రో! క్వగతోసి” యి, కలాలాపైర్వి
లపన్త్యాంనన్దపన్త్యాం,

వైకుంఠబాహునిగృహీతకంఠః

పపాతదైత్యోవియతోతికప్తః

విడంబయన్నాగకుమారభోగ

నిరుద్ధకంఠంకిలవృద్ధగృధమ్॥

67

సూక్ష్మాత్రుసారితకరఃపిశితాశనస్య

శీర్ష్యచ్ఛుచంస్వజననీంహరిగాలిలింగం

అగ్రాన్నయోదపటలస్యసుధాగభస్తి

ద్వాజ్జిస్సరన్నివదివంవిగళత్తమసాగమ్॥

68

తత్రప్రణవప్రాణేకోణపేవల్కికభవనిర్యాతఫణినినిర్భయనిరీక్షమాణజన
వర్గేపిలనదవదాతయజ్ఞసూత్రతయాసూంధావలవ్బిత గంగావ్రవాహభవ
గంగాధరః కరపరివర్త్యమానస్ఫటికాక్షవలయత యాస్వరచితజ్యోతిశ్చ
స్త్రీపరీక్షణాపరిగణ్యమాననక్షత్రచక్ర భవతప్తకార్తస్వరభాస్వరజటాజూ
టతయాసమున్నద్ధమరీచినిచయోభవమవతీర్ణ భవబాలారుణోమనోమదే
భశృంఖలే నేవనలినాక్షనరేణపరిష్కృతవక్షస్థలోయాదవ పురోధాస్సం
హృతా న్తరరివగ్గోగగస్సమాససాదానూనసంతోషఘోషం ఘోషం.

గర్గస్యభర్తప్రతిమస్యతస్య

నిరర్గళజ్ఞాననిధేర్మహద్వేః ।

మన్వేతరానన్దనునాస్సబృన్దో

నన్దోవవన్దేచరణారవిన్దే॥

69

తతస్సకృతాతిధ్యేన బద్ధాంజలినానందేనరోహిణీ యశోదాదారక
యోర్నామ సంసారార్థమభ్యర్చితోభూత్ ॥

ఆయోజయద్రుష్టసమాఖ్యాయాముదా

ప్రజాధిపప్రార్థనయాతదాత్మజం ।

తపోధనఃప్రేపురుధారధీశ్వర

చ్ఛృణోంకసంకాశ సమాఖ్యతాంస్వయం ॥

70

శిశుత్రిలోక్యా విమలామభిఖ్యాం

చకారయశ్చన్దనచిత్రకశ్రీః ।

సరోహిణీశుక్తిజమాక్తికస్య

తస్యాపిచక్రే బలభిశ్చభిఖ్యామ్ ॥

71

కించిత్సువర్ణం ప్రణయేననామ

తన్నన్దపోతోపహితం తదానీం ।

మహోర్ణగోరత్న పిఞ్జాషణానాం

బఞ్జావలాభాయ తపోధనస్య ॥

72

మితసువర్ణయుతా హ్వయకృత్తదా

మితసువర్ణచ యోరుసమాఖ్యతాం ।

మునిరవాపమహాత్మసుసత్రియా

తమరపిషధయత్యలఘుశ్రియం ॥

73

తతః.

భువిశేరతుర్మలజానుషాణినా

భరణాంశుచిత్రత తనూబలాచ్యుతౌ ।

స్ఫురద్విచాపరుచిరావివాపటూ

ఖగతాసితాసి తపయోనడింభకౌ ॥

74

దేమేరామయతోహరిస్సజననీమానన్దయన్నాత్మన

శ్చాయాశ్రమణేచ్ఛయాసరభసంధావన్వచితుర్జ్జిమే ।

అంకేశ్వర్వచిదాహితో యువతిభిస్సాన్వంచల్లలామస్ఫుట

చ్ఛాయాదానవిసారిణా కరతలేనాసాంకుచౌపీడయన్ ॥

75

క్రమేణప్రథమమాకలయత ఇవబలియాశ్చాకలనక్రమం ద్వితీప్రదావ
సితగతేస్తదనుమాతురం గుభీకిసలయావలంబేన వినీహితకతిపయపదస్య
తతశ్చత్వరమాత్రసంచరణ పటోరనంతరం ప్రాతివేశికగృహజిరకేళిలో
లుపస్యభగవతఃకృష్ణస్యబాల్యచాపలలీలావల్లవ్యస్సవినయమేకైశశః క్రమే
ణవృజ్ఞిపన్దనన్యాపవం.

కృష్ణస్సానుశ్రుకవలముఖమామబ్రహ్మన్మార్గిరాసి
 స్తృగ్యాహంతస్ఫటతరపదం తాడితా తేన్నాపేతి।
 నాక్వక్వేతిక్షుభితమనసాం ధర్మయామాసపుంసాం
 నిద్రాణాంతాంరహసి నిభృతస్రస్తచేలోరుమూలాం ॥ 76

యామిన్యాగురరాంతరాస్థలుషయాదృష్టాసిదప్తాధరా
 భర్తృతంకుపిణాని సాత్యరిభసాత్తస్యోపగిత్వంగతా।
 కోహేతుఃకలహస్య తన్వియువయోస్సోధః కథంవాక్పతః
 ఘాలఃపేలవయేత్యయంస్తృనుదజ్జమాతస్త్వయంపృచ్ఛతి ॥ 77

త్వందృష్టాహిపరున్మయారరసమోరసాగృధృవంకిందుకి
 ద్వన్ద్వంమేగభితంచిరాయనిహితం గూఢంత్యయాకంచుకే।
 గృహ్లామితిసముల్లసన్నభవం నిష్పేద్యవత్కోరుహౌ
 వధాస్సత్వరమేషముగ్ధమధురాలాపో బహిర్నిర్యయా ॥ 78

బాలేకిన్నతవోదరం ఘనమభూదస్త్రిత బాలోహ్యసా
 పూర్థ్వంమాసచతుష్టయాన్బహిరితస్సోస్థిల్లాసమాయాస్యతి।
 ఏతన్నిష్రుమణాయవా తవపతిద్వారంఖనత్యాదిరా
 ద్రాత్రావిత్యనయాస్తిరాతిమధురం సల్లాపమేషవ్యధాత్ ॥ 79

నిమీలితాక్షీ నిజదేవతాఢై
 నివేద్యభక్త్యం వివృతేక్షణైషా।
 తత్తత్రనావైక్షురిచిత్రమేత
 దదృశ్యతాసేభవహిరంగణేన్య ॥ 80

బాలాశ్రీడాంవితనుతమయారాహుణాగ్రస్యతేయం
 పర్వణ్యస్త్రిచ్చహతిసవనీతామృతాంశుఃక్షణేన।
 యూయంభిన్నోన్నతఘటగళస్త్రిరధారార్ముగీషు
 స్నాతాఃపూతాఃభవతసహసేత్యేషబాలానవాచిత ॥ 81

వధ్యాస్వీయసఖీముఖాహితదృశస్తద్భాషణాకర్ణనా
 సక్తాయాఃపరిధానవాససముహుర్నిష్ఠూతపీఠీరసః ।
 ఏషోధాపపసారసారసదృశోహూతస్తయాపుష్పిణీ
 త్వంమామాస్పృశమాస్పృశేత్యైకలయత్సేరాననోదూరతః॥ 82
 కోయంశిశుస్సున్నరికృష్ణపశ్య
 మణిర్హస్తానాజ్జరరాకరోఽః ।
 కోవాఖనిత్వాదిరమున్నినాయ
 యువేతిసూక్ష్మీదధేనయైషః॥ 83

యశోదాచనస్మితమాకర్ణిత నిజతనయచరితామాగ్ధ్యంహినిదానమవి
 నయానామితిసాస్త్యనలపితానుమోదితవల్ల వీకానైచ్చత్యాతంకిమివాం
 కగతంతముపాలబ్ధమ్.

శతోబాలాఃప్రోచుస్సపదివృమనేనేహగిర్భితే
 త్యసౌకృధావోచతుతమయ్యితంకిన్విదమితి ।
 వృషేదంపశ్యత్వంజననిముఖమిత్యాశువివృతే
 తదాస్తింతాస్రాక్షీజ్జగదుదరనంస్థంనిజశిశోః॥ 84
 తత్రావనివోహధరామ్బుధాదీ ।

స్త్రష్టాక్షణంచేతసివిస్త్రితాసా ।
 కటివలగ్నోరసిజాలకాదీ
 నమంత్రకుక్షౌప్రతివిమ్బితాంతస్వన్॥ 85

జగదఖిలంనిరీక్ష్యనిజనందనకుక్షితం
 మరుదవనాత్తనంభవమవేత్యరమారమణం ।
 విధివరలబ్ధసన్నిధిరధార్యసమూహానిధిం
 శరణమియాయసామృదుతరాంగుళితచ్ఛరణం॥ 86

అధసాజగతాంనేతుర్హరేర్కాయావిమోహితా ।
 పుత్రప్రేష్టూతమాలింగ్యకుచుంబప్రన్నవతురదా॥ 87

ఏకగాయత్రోదాయాం భగవతస్సూక్తోర్విలాసగాన మాధురీసముల్లస
స్ఫుల్లవమివపశ్యాయరచితకరకంకణ వణికిరణసంధానం శుద్ధానందిర్వర్ణ
యంత్యాంస్వయం దధిమగ్నంత్యాం,

విలసగ్గతిమన్థమగ్రహే

జ్వననీస్తన్య కృతాదరోదరః।

కలయన్నివమన్థచాతురీం

సపురావారిధిమగ్నమందరః॥

88

యశోదాచసూనుమంబరసరిదివనవాంబుదప్రసారితభుజావీచిభిరా
లింగ్యతేవనిపీయమానక్షీరాక్షణ మ్మృచ్యమానపయఃకలశోద్ధరణప్రవణా
గృహభ్యున్తరమేనమున్మచ్యసత్వరమయాసీత్.

అర్థపీతస్తనశ్శౌరిరంకాన్మాత్రావతారితః।

కోపాద్వ్యత్యస్తసంస్థానంకలశంశకలంవ్యధాత్ ॥

89

యశోదాపశ్యన్తిపునరుపనతాతత్రకలశం

దృషద్భిన్నంసేదందిజతనయకర్తేత్యవగతా।

గతంచేశాత్తప్రాద్వినిభృతమథాన్యత్రతనుజం

జుహోవైనంశశ్వత్సకృదపివలేభేప్రతివచః॥

90

తతస్సాతనూభవమరుణ చరణకిసలయవిన్యాసదన్వేనమాగ్నేణ మార్గ
మాణాకస్యాశ్చిదధిరుహ్యతుంగములూఖిలమురగకుమారభోగసుభగేనబా
హునావర్జితశిశోపహితకలశాన్నవనీతస్తబక మాశ్మేకపేరగ్నయస్తమరు
ణకబలనోద్యోగవితథమనోరథమవృతకరగ్రాసేన ప్రీణయస్తమివహనూ
మస్తంశిశిదిశివిక్షీర్ణభయతరళదృశస్తమపశ్యత్.

అవప్లుత్యతతోబాలఃపలాయనపరోభవత్.

యష్టిమాదాయతన్వంగీనస్త్రితానుససారతమ్॥

91

తన్వంగీవిగళన్నిరుద్ధసుమనాన్సప్తాంగరాగాచల

న్మక్తాహారకృశాంగయష్టిగణసుప్రాంచతి-ళత్రావశా।

అనంతంసక లేవమారిపరిసన్నాలంసమా సాదియె
 బాలస్సోయమభూతయోమకృపయాగుర్వాకృతీతస్సయమ్॥
 పర్యాప్తయేసకలసర్వణయోగభాజా
 యజ్ఞామహీయసికథంవిమలూఖలేసా ।
 భక్త్యేవచేతసిబంధసుదృష్టితాన్త
 కాంతాలకాన్తవదినంమధుసూదనన్తమ్॥

93

తదనుకార్యాన్తరాసంగిన్యాంజనన్యాంకృష్ణశ్చనైశ్చనైకేకర్షన్మలూఖిల
 మనతి మూరితస్త్వయముపనత తదాహ్వయ తయావితతశోభావితాన్తై
 ర్విడన్బయతోరివభుజాసవాప్రశాలినం కార్తవీర్యంసమున్నత శిఖాపల్లవో
 ల్లిఖితవియద్వాహినీకతయాకపద్మాహితగంగగంగాధరశ్రియముర్వహతో
 ర్విటపాన్తరాళగతైస్సకటిష్ఠిరంబుడైస్సగ్ధాన్తరోదితదవానలజ్వాలాభీ
 లధూమస్తోమశశకాముపజనయితోర్యమలాద్భునయోరన్తరమాససాద.

కర్షన్మకున్తస్వయమాన్తరాతా
 వపాతయత్తిర్యగులూఖలేన।
 తాభ్యాంపతద్భ్యాంక్షుభితాధరిత్రీ
 దధ్వానకోణాభిహతేనభేరి॥

94

తగానీమాసాదితశోపావసానానలకూబరమణిగ్రీవనామానౌ కుబేర
 దాయాదౌనిర్వేదాన్తనసోరాగమివనిస్సారితం బహిః పల్లవనివహచ్ఛలేన
 దధానేవాసనావశాదివసు మనోవివృద్ధరజసౌమూర్తిమన్భిరివమునిశోపా
 క్షురైరళిఖిరాకుశ్రిక్రియమాణేతేష్ఠివరతనూ విహాయవిహాయశ్చరశరీరధా
 రిణావానన్దబాష్పవిసరవితన్యమానపాద్యవిధానావివపణమ్య భగవతాసద
 యమచుజ్ఞాతౌయయశుసప్తర్షివివాసాదితప్రకాశమాకాశమ్

దధభిభువిమహిజామాధవానుగ్రహేణ
 స్ఫుటతగుమనస్త్వంగిర్వికృష్టమాతా॥

అభిమతతరమేతావద్భునాతద్విచిత్రం
దధతురిహసమూలత్యక్తజేహౌక్షణేన॥

96

తతః,

సర్వైరదృశ్యతజనైర్దుశితమాపతన్భి
ర్వృక్షద్వయీసపదిసాభయభుగ్నచిత్రైః
నిశేణేకేవహరిణావినిపాతితోచైచ్చ
ర్థగ్నస్యకోణవభయాత్త్రివివంయియాసోః॥

96

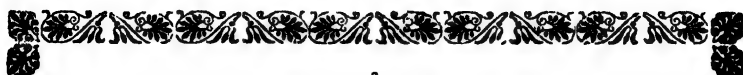
క్రీడస్తమక్షతమలూఖలబద్ధనూరా
దాదాయపుత్రమదిరాత్మమదేనదోర్భ్యామ్

నస్తస్త్వకామపరికల్పితబద్ధులోకా
నస్తప్రహృష్టయువతింవసతింప్రపేదే॥

97

మహాత్యముష్కిన్సరసేవపద్మ
రాజద్విజోదంచితసూక్తిహృద్యే
కావ్యేనవేభాగవతేయమాద్య
స్సర్గస్తరంగస్తబకోపమోగాత్॥

ఇతి శ్రీపద్మరాజవిరచిత భాగవతచంద్మర్పమాగ్యస్తరంగః

పద్మరాజప్రణీతం

చ మ్పూ భా గ వ తం .

— ౦ ౦ —

ద్వితీయస్తరం ౧౫.

ఓపినేపనిరీక్షతత్రనన్దో

మమపాతాద్యనిమిత్తసద్భుతంతణః ।

గహనంఘనమన్యదేతుమైచ్చ

న్నవఘసామ్భవిభాసినానయోగ్యమ్ ॥

I

తగానీమపనన్దాదిభిరా భీరస్థవిరైస్సంమన్త్యసముద్యదభినవగరుద్రభ
మావహమహాభ్రతయాదృత ముత్పతనశంకయానిపతదచ్చాచ్చనిర్భరభా
రాఫలేనరజ్జుభిర్నిర్మలైర్నిబద్ధేనేవగోవర్ధనమహీధ్రేణసనాధంవసుస్థరాసుస్థ
రీంవీవర స్రజాయమానయాయమునయాలంకృత ప్రాంతంసన్తతముద్వేల
యామునామ్బుజావితమివ నవనవమార్యాంకురైరతి సుస్థరవృన్దావనం
యుక్తమాశ్రయితుం నివాసాయేతినిశ్చిత్త్యస్తశృకట ఘటితవస్తువిస్తారస్సితా
సితాంభోదడింభకపరిష్కృతోత్సంగాభ్యాం శరత్ప్రేక్షాస్థామివరోహి
ణీయశోదాభ్యాం రథమధిరాఢా భిలఃపరుషపరశ్వధకృపాణపాణిభిరాభి
రవీరైః కృతరక్షావిధిర్నిశ్చక్రామ.

తత్ర,

హరిణతతిరతీవకాందిశీకా

గళగతకుంజలతావితానవిధా|

అతనుతవనదేవతానుయానో

చితరదయోజిత యుగ్యవాజితంకామ్||

2

చిరపరిచయరాగాదర్పితంతల్లతాభి

ర్వివిధకుసుసు భూషాస్తోమమిష్టందధానాః|

ద్విజకులకలితోచ్చైర్ధంగాళాలాపజాలై

రువగతపరితోష నిర్యయుగ్రోపవధ్వః||

3

తదువాహవనం నితంబినీభిః

పురుషైఃపీవరవర్షభిర్విముక్తం

పుధులౌభతటిల్లతా విముక్త

స్ఫుటవర్షాపగమాంతరిక్షలక్ష్మీమ్||

4

యావతం ప్రచలితం విలసద్రుష్ణ

వీచిలోచనమహాత్పలశోభి|

వల్లదాభరణహీరరుగంభో

జంగమంసర ఇవస్ఫురతిస్త||

5

శుకైర్నదద్భిర్దళనిర్విశేష

దేహైరుపేతావిపేనేలతాభీః|

విలోకయన్త్యస్సుఖపృచ్ఛికాస్తా

శ్శశంకిరేవర్క్ల నిపంకజాత్యః||

6

సురభిసుమవతం సకర్ణమూలాన్య

తిరభసాత్సుదృశాం లతోపమానామ్|

వృదునినదయుజో భజన్తదూత్యో

విటపవిటప్రహితాఇవభ్రమర్యః||

7

ఆక్రందన్తధుకరడింభ కాన్లతాభీ

రీత్యాస్వస్త్యకఘనస్తవోవకంఠమ్ ।

కాంతా ఘోమృదువిచలత్ప్రవాళదంభా

గద్రాక్షీశ్శవదిక రేణులాలయస్త్రీః ॥

8

సుదృగ్విలూనప్రసవచ్యుతాంచ

ద్రజస్సితాస్త్రతబభుఃప్రవాళాః ।

తత్పాణిసాందర్యవిలోకనేన

ప్రియేవనైవర్ణ్యమలంబహస్తాః ॥

9

కచపాశమరాశకుంతలానాం

ధృతనానాసుమసౌరభంప్రమోదాత్ ।

అభివోసుయయుర్జితాశ్శ్రీయేవ

ద్రుతమంగీకృతనిత్యభృత్యభావాః ॥

10

ముఖగంధలోభసముపాగతాహ్రదా

న్ముఖరాస్సమక్షమళయోనతభ్రువామ్ ।

బభురీక్షణాంబురుహసఖ్యకల్పనా

ప్రవణాశ్చవస్వకలసూక్తిసంపదా

11

తతోదూరమతిక్రాంతకాంతారభువంతారతారకోలాహలగోపాలాస్త్రై
సశ్చత్రప్రివత్రపవనరయనిపతదవదాతప్రసూనతతిభిశ్శాఖాభిః పురంధ్రీభిరివకీ
ర్యమాణలాజాంజలిభిరభిరామవిశీర్ణహరిద్రావర్ణ పర్ణచయఛాదితమూలత
లాభిరామూలపల్లవితాభిర్లతాభిర్నీరాజనదీవశిఖాభిరివభర్తృభాజనసజ్జాభి
రుద్భాసమానంచలచ్చంచరీకగరున్దరుచుద్ధాతసుమనః పరాగసంఛాదిత
వియత్తలతయాబద్ధవితానమివధావదేణ గణోత్కంపితానోక హనివహ
మంజరీనిపతదవిరళమకరందబిందుసంవోహతయాగంధోదకసిచ్ఛమానమి
వపతితలతాస్తపంక్తిరుచిరభూతలతయాఽహితరింగవల్లీరచనమివవిచిత్రవి
హగకులకలకూజితతయాసఘోర్యారావమివోష్ఠతచ్ఛుక పరంపరాభిరా

నుతయాగ్రధ్యమాన హరిత్తోరణమివ భగవతో నివాసోవిశంబృందావ
నంవివిశుః॥

సానందానందచస్పర్ధిబృందావనఃలోకః॥

రామకృష్ణానహాభీరిబాలైస్తత్రవిచేరతుః॥

12

సనుంచద్విచ్ఛీఘ్రాస్ఫురితముదయత్కంకణరవం

విలోలాభిశ్రేణీరువిరతరవేణీవిలసితం॥

పురస్తాన్నుత్యంత్యాంసపదియమునాయాంపటురట

త్తటిత్వాన్ధాత్రీధ్రస్సనతనుతమార్తంగికధియమ్॥

13

రురుచేచదినపదిమేచకచ్ఛః॥

ప్రవహంత్యమందకలహంసనిస్సవనా॥

అభిసారికేవకలనూపురారవా

చలితాలినీలవసనావకుంఠనా॥

14

పరికీర్ణమధువ్రతేక్షణావిచలఘ్రాస్తనువీధికైతవాత్॥

నవశేనరుదిస్తితాబభౌతటినీరాగవతీవమాధవే॥

15

తదానీమభినవవనీవిలోకనకాతుకాద్రోధసియమునాయాస్తనుతరత
రంగచారుతాంఘ్రాచాతురీభిరభంగురరథాంగసౌభాగ్యమురుతరపయో
ధరభరైరుదంచితశఫరీస్ఫురితముతకటాక్షితైషణైరుల్లసదభికులరామ
ణీయకమాలోలాలకరుచిభిఃప్రత్యాశంక్యశ్చిచ్ఛిచ్ఛిస్తలతాంతరేషు
మంజుమంజీరముఖరచరణపల్లవావల్లభ్యః॥

శకప్రైఃపరికల్పితాలయాస్తే

నిహితైరర్థసుధాకరోపమానం॥

సుఖిమూషురతీవగోసమూహైః

స్పృహబృందావనసీమ్నిగోపసంఘాః॥

16

తత్రతాఖిలజగదవనవ్యసనినిభగవతి లీలాబాలకేవత్సపాలనేనసాకమా

భీరకుమారై రాత్మానంవినోదయతితరులతావితానమపిబద్ధసాహృగమినా
నూనసూనఫలభరావనతంముదమాతతాన॥

బాలాన్లీనాన్రీడయానుంజనుధ్యే
ప్రేంఖిధ్యం గ ఛర్మనాన్వైకికటాన్వైః
పుష్పైన్వైన్వరాసూచయన్తిస్త్వల్య
స్త్రతారణ్యేనూర్గమాణార్థకేభ్యః॥

17

భగవతగ్రంపితారేజుశ్చతన్మధుపామ్రమాః
తత్పాణిపల్లవ స్పర్శాదివ నిస్సరిదంహనః॥

18

అథ కదాదివృత్తానుసరోజిహ్వాంసుర్భగవతః కృష్ణస్య నికటభవంప్రవి
ష్టోఽతిరుష్టస్య తస్యభుజయావాత్యయేవవిరంవివర్తితః కరికటకనికరసం
కటం కపిత్థశాఖాంతరాళం హృత్పుముఖమివ దంష్ట్రాకరాళమనాయి॥

వియమగ్రకపిత్థతాడవోత్థై
రసుగాస్పృష్పతై స్సముచ్చరన్భిః
నవపల్లవితా సురౌఘముక్తై
స్సమన్వైరైరథపుష్పితా చకాసే॥

19

భ్రమణజనిత బాదాన్త్రోవీషితం పీయముజ్వై
రసుచయుమనుయాతా మూర్తిరాపాదపాగ్రం
తదనుతదురుదేహో దుచ్చరద్దంతురాస్య
కరణతతిరనుయాతా దూరమాసీగ్నవృత్తా॥

20

దనుజశవహతేస్త్విన్వాదపీసూనరాశి
స్పవదినిపతితో భూష్నందనానోకహానాన్
రుధిరకరణసమూహైర్దూషితే దిబ్బుఖేద్రా
గభవమరుతరాశ్రుతౌభితం తిత్త్రియాస్య॥

21

ఘనకంటకపీఠదానవాన్యకృష్ణధుధారాతఃసంవృతఃపిఠః।
సఖభారలస్త్రివాళవల్లిచయసంఛాదితఃఖారుహారులక్ష్మీమ్॥

తతః,

కదాచిదశేషసురపరివృథ మాఢీమణిమగీచిమాలాలాలితవిలాసైశ్చరణ
నభినవిన్యాసైర్ధన్యామరణ్య భువముపరచయన్మృణ్మః పరిహాసపేశలాలా
మైర్వన్యప్రసూనకిల్బితకిలాపైః కేళీలోలుపై ర్వత్సమైస్సమంరవ మాణః
క్విచనజరచ్ఛరదభ్రమివదివః పటేతంత్రలోకే పాపభారమివావదాతపటబద్ధం
దనుజకులపారావార డిండిరరాశిం బకాసురం శాడ్వలగతమ్ దాక్షిణ్యం ।

ఉచ్చైస్తమస్తత్రహసాధరక్ష స్సప్తర్వలక్ష్మీకలనైక హేతుం ।

తమగ్రసీష్టాత్రవిధుం మనజ్జహఃఖార్ణవేవల్లవబాలవగ్గః॥ 23

తతోబకాసురః కాలానలమివ కృష్ణమంతర్వోధు హక్షమోవాస్తేన
తేనయాశుధానకులవధూవైధ వ్యాపాదనప్రకటితసాటవేన నవకిసలయ
పాటలేన పాణియుగధేన వ్రశ్యహ్యచంచుపుటంద్విధాపాటిత ఏవపంచ
తామగాత్ ।

వపురచ్యుతదారితంతదానీంరుధిరాక్తంబకరక్షసశ్చకాసే ।

అవిరాదివతులరాశిరుచ్చైరభితోనల్ప కృశానునాపరీతః॥ 24

పరిక్షతబకాసురక్షతజ బిందుసిక్తస్ఫర

త్తనూరుహహరారయాత్ప్రపదికాననే మూరుతాః ।

దిధుర్దివిషదాం హహాసురవినాశవార్తాన్విత

ప్రలిప్తనవకుంకమ ప్రమదలేఖవాహశ్రియమ్॥ 25

అథ ఏకదాప్రాతః ప్రబుద్ధవిహగకులకలద్విగుణీకృత కోలాహలా
నా కరకలితవేణువేత్రాణాం గృహీతకేళీ పరికరాణామగ్రతఃప్రధావితవ
త్సకదంబానాం రామకేశవసనాధానాం వ్రజతాంవ్రజార్థకాణాం పథి
బకానుజః కంసనిత్రమజగరవపురఘాసురః ప్రాచురాసీత్

అహినుకర మరీచి మాగ్జనీభిః
ప్రణిదివసంతి మిరైగుపః ప్రచ్యుష్టైః।

కిమిహవిరచితోతి దీర్ఘ రాశి

శ్చిగమితి సంశయమాదధౌ సతేషామ్॥

26

బాలైరకృశ్యతతనుః పిశితాశనస్య

రూక్షేక్షణాబహుళ నిశ్వసితాతభీమా।

ఇంగాలరాశిరివ దగ్ధనహోవనీనాం

నిఘ్నాతధూను పటలాఘ్నరచల్కుఖాగ్రే॥

27

దృష్ట్వాపిదానవనునాసాదితశంకాతంకాః పరపూరుషకృతావలంబా
స్తేగచ్ఛంతోవివిశుస్తదానీం తదురంయుగపస్వయనపదయాళుః ప్రవిశ్య
భగవాన్వివృద్ధనిజతనునిరుద్ధనిశ్వాసపథః కృచ్ఛాన్నిగ్భిద్యమూర్ధానముప
రచిత ప్రయాణేషు ప్రాణేషు తేనైవపథానుప్యవస్తదుదరాద్భవాద్భక్తజ
నాని వాఙ్చిరాదిపథేన సముద్ధరన్నిర్జగామ।

నిర్గచ్ఛన్నజగరతుందకందరాత్తై

ర్నిగ్భీకైసహవిపినేర్భక్తైర్ముకుందః।

ఆపేదేసముముడుభిర్విధుంతుదాస్య

తస్యకృశ్యంవియతివినిర్యతస్సుధాంశోః॥

28

పిదధదిధదిరాయశుక్రముంగం

గళితకృతాంతకరాసి కోశశంకామ్।

అతిమతుకజుషాంప్రజార్ఘకాణాం

ప్రవిలసదంతరకేళికాగుహాసేత్॥

29

తతః కదాచనప్రాతరభినవఃపినిలోకన కౌతుకాద్వత్సచయూఽశ్చ
రయంతోతిహారం బాలాఃక్వచనరమణీయం కాసాఽతీరమాసేమః।

తస్యచ ప్రతరచురుతర మరాశనివహతయా చుకూలపరివృజ్యమాన
వనదేవతాదర్శిణ భ్రమమార్పయతస్సచంచిత పతనోత్పత్తివైశ్చంకిరీకువైః

పద్మినీప్రేర్యమాణకేళీగుళికాజాలైరివసాయంసమయ సంకుచశ్చ శేషయ
గృహీతతిమిరోతమితైర్మనోరమస్యవీచీశయోత్సాగిత నిశాపతితతమస్యం
దోహవద్దర్శనీయా విరళశైవాలసంఛాదిత ప్రాంతస్య పులిసతలేనిహి
తశిక్యాభరాః పరివార్యకృష్ణముపవిష్టావల్లవాః వల్లవాదిభాజనోపహిత
వివిధరసోదనాః ప్రాక్రమంతభోక్తుమ్.

భుంజత్సు తత్రౌదనమర్భకేషు
కలస్వనాంచ ద్విజబాలభూజాః।
బభుశ్చలత్పల్లవ కైతవేన
ప్రసార్యపాణీం స్తదివార్థయ స్తః॥

30

ముఖానితేపాం దధిబిందుసిక్త
రదాంబరాణి వ్రజబాలకానామ్।
నముల్లసత్థేన లవాంతరాశ
నవప్రభుల్లాంబుజకాంతి మూహుః

31

తస్మిన్వనేవనట ద్వితతాళిహేమాను
ధూమేద్విజగ్రుతిసుఖస్వరభాజికృష్ణః।
చంచత్సవాళీహుతభుజ్ని హితంప్రియోక్తి
మంత్రంరసాదివ హవిర్భుభజే తదన్తమ్॥

32

ఏవమాహార రసలోలుపేషుగోపపాలేషుమూరవపస్యతా న్వత్సా
నస్వేష్టుం స్వయమేవభగవాన్కబలపాణిః పరిక్రమ్యనాపశ్య ద్విచిన్వం
స్తాని తస్యగోపపాలాన్.

విజ్ఞాయచేతసి తదాకమలాసనేన
వత్ప్రజాపహరణం కృతవజ్జనాభః।
సూనోరకృత్రిమ మనోరమమాధ్యలీలా
సందర్శనాత్స్వమతి ధన్యమమంస్తనందాత్॥

33

తదిచ్ఛయాతూలికయేవరాగ స్తనుర్ముకుందస్యమహామహిమ్నః।
గోపత్నగోపార్థక వేణువేత్ర శిక్యాదివానాకృతిభాగ్భూవః॥ 34

ఆకారచేష్టాదిభిరేషు తేభ్యోనాశీద్భిదా శ్రీరమణాత్మకేషు।

ప్రజేతదానీంజననీజనన్య ప్రేమాపిపూర్వాభ్యధికోబభూవ॥ 35

అథ చతురాననో నిజసదనమాసాద్య తత్రకమలాసనాసీనేన చతురా
స్యేన లంభితవాసరశశౌఁక దశస్సవిషాదమపరమివాత్మానం మన్యమానః
పునరానసాదబ్బుందావనవరిసరంతత్రచపూర్వవదాభీరబాలైరమమాణం
రమారమణమేనమవలోక్య చిత్రయమాణమానసే కమలాసనే॥

శ్రీవత్సాంకాఃకాస్తుభోద్భాసమానా।

స్తాపించాభాః పీతకాశేయచేలాః।

ప్రోద్యద్భాస్వన్కౌశలశృంగచక్ర।

భ్రాజస్పర్శే వశ్యపాలాబభూవుః॥

36

లీలాలవాకలనలోలు పథీర్విధాతా

శౌరేర్మహిమ్నీవితతే సతివిప్లితస్సన్।

అంగీచకార ఘననీకరపానలోల

ధారాళిసంక్రమభితచాత కపోతభంగీమ్॥

37

తతోవిజ్ఞాయ తత్సర్వగుచ్ఛతలీలాపరిష్కరితవ పర్యాప్తపాటవేనాపి
శీవతాతినమిముపతన్వతావాత్సల్య భాజనేనకమలయోనినా ప్రత్యానీ
తైగ్దయావశాదవితైకహాయనకాలతయా కామారేవయస్యాత్మనా విర
చితమఘాసురనిధనం పాగంఢేమన్వానైస్సవనైస్సర్వసేపాలైః కృష్ణశ్చిర
మరమతః।

గోపబాలనివహైః ఫలబుద్ధై

శ్లోఽపి తోధభగవాంతృబలస్సన్

ధేనుకాసుర నిషేవితముచ్చై

స్తాళిగూరుహ వనంప్రవివేశ॥

38

శౌరిర్దదర్శ కుతుకాదవనీరుహం స్తా
నభ్రంకమాన్వితత పల్లచయాగ్రభాగాః।
యేషాముపర్యుడుగణోలభతేనిశాసు
మంధానలగ్ననవనీత లవౌఘులక్ష్మీమ్॥

39

పత్రప్రజా న్తరలనశ్చలపుంజతాళ
వృక్షాగ్రసక్తవపుషాం తతిరంబుదానామ్।
నీడార్పితాండ నివహూపరినిశ్చలాంగ
విస్తీర్ణపత్రవిహగ భ్రమమాతతాన॥

40

పిహితదళ కదంబలంబిదేహం బుదరుద్వైరై రవనీరుహైర్వనీసా।
లమరనిహతయాతుధానసేనాధ్వజనివహూల్లసితాంతరేవరేజే॥
తత్ర బలస్తాళతరుప్రకరం ప్రకంపయన్నిజభుజబలేన పునరాసురశిరో
భిగాపూరయిష్యన్నివతదాశ్రయం పాతయామాన ఫలజాలమ్॥

తదానీం పతశ్చలప్రకర ఘనతరారవ మేచురం నిర్భయగోపార్భక
బహుళకోలాహలమస్సహముదీర్ఘ బలభుజాబల జంఝానిలాకంపిత తాళ
విటపిచయ చటులపర్ణపటలోద్గీర్ణం ధ్వానమాకర్ణ్యసరభసమభివత్యరాస
భవపురేణుకోరామం చరమచరణద్వయేన దృఢమతాడయత్।

రామస్తదేవనిగృహ్యచరణద్వయ సరభసనిజభుజభ్రామ్యమాణ రోష
భీషణతడిక్షుణిరోచిషా శారదసుధాకర మధురరుచేరాత్మనశ్చిరముపరచిత
పరిధిః ప్రయాణోన్ముఖప్రాణమేన మక్షిపత్తాళతిరోరగ్రే

కథమప్యసురంపురాసరామః

శరజాలేనఖిరాహ్వయంజఘాన।

ఖరరూపమముప్రసహ్యదోర్భ్యా

మవధీద్ధ్రాక్పలలాశ మేషరామః॥

41

పణ్డాంతర్గతధేనుకాంగవిగళద్రక్షోరుధారాదధ

ద్విష్వగ్రజ్జువిడంబినీః ప్రవిచలవిద్విస్తీర్ణవాసస్త్విషా।

అంభోముష్ణిచయేనసంగతశిఖిస్తుంగస్సతాశత్రుమః
క్షోణీపోతవరాంతరాహితమహోస్తంభశ్రియంసందధౌ॥ 42

నున్నాబలేన బలినాఘచపర్ణమూల

లగ్నాత్మదేహరయపాతితతాశభూజాః।

భృగ్యవ్రజాభువిసురద్విషతోవిరేజు

రత్యాయతాజగరవక్త్రగతాశవద్రాక్॥ 43

తతోరామముకుందౌతౌజగ్గుతుర్నిజమందిరమ్।

గోపబాలైఃఫలాస్వాదసంతుష్టస్తైరభిష్టుతౌ॥ 44

అథ కదాచిత్రాశ్చియాశీవిషదోషాదివా నీలతనుముకుళితేందీవరలో
చనాముద్వమశ్లేఘాం విక్షీర్ణశై నాలకేశకలాపాం సుఖపృచ్ఛికాభిరివవ్రణ
యాదుపస్పృశస్తీ భిర్మృగీభిరపి తద్దశాదర్శనభేదాదివాను భూయమాన
మూర్ఖాభిరుపేతా ముపాత్తాభినివహమహాషధాం జనగుళికైరుచ్ఛాగ్య
మాణవిహగకులారావమంత్రైః కోటరనివిస్తభుజగపూతాగ్రమిషేణో
ద్వషస్తుఖిమారుతైర్జ్వాంగలికైరివమహీరుహై రధిష్ఠితతటాం యమునాం
సమయాపర్యటతి భగవతి।

ఫణివరవిషదుష్టం మగ్నవక్త్రాగ్రఖాగై

రధికతరపిపాపైర్గోగశ్చైః పీతమాత్రమ్।

వితరదతనుమూర్ఖాం జీవనంతజ్జడానాం

సహచరగుణనిఘ్నం శీలమిత్యాచచత్తే॥ 45

అథదయమానమానసశ్రీకృష్ణోద్భవ గోగణానాష్టోదయస్యమునాం
మునివధూమివ దాశరథిర్భుజంగసంగజనిత దోషవినిర్ముక్తాం చిక్చిర్వేష
కాశ్చీయహ్రదం।

తతః,

కలభమివవిలోడయంతమంభః

పరుషతరంభుజగోహరిం నిరీక్ష్య।

సునిశితదశనైర్దశత్తదంగమ్
దృఢమచిరేణబంధభోగదామ్నా॥

46

పురాంబుధౌయేనసమందరాచలో
వివర్తితోతావాసుకిరజ్జువేష్టితః।
సతత్ఫలంకాళియభోగసంవృతో
చరత్ప్రభుస్త్వికృతవాణవన్వయమ్॥

47

తదానీం సముదితవివిధోత్పాత విలోకనదూయమానమానసైరభిపత
ద్భిరాభీర లోకైస్తదుదరగగరోష్ఠనిర్వాపణప్రవణైరివ వలచురుత్తరాశ్రు
ధారాదృశః పరితోవికిరద్భిః విలోక్యమానః కృష్ణః ప్రచలితనిజతనుబలశిధి
లసంధిబంధం కాళీయమధరీచకార।

ప్రవృద్ధనిశ్వాసమహేచ్ఛాన్లుమారుతం
ఫణామణిశీదవరోచిరుజ్జ్వలమ్।
తపంయంధాధోరచయచ్ఛుజంగమం
నవోదితాంభోదజ్జివోదితోహరిః॥

48

ప్రజాటనాలగ్నరజోవ్యపోహితుం
కషన్నివాంఘ్రితదురూపలేష్వలమ్।
చిరంమనోహరిణియామునహ్రదే
ననర్తశౌరిః ఫణివర్తమూర్ధసు॥

49

తత్రప్రహదేహరిపదాంబుజచారుపార్షణి
సంఘర్షణౌతఘనమానమదావలేపః।
కాకోదరోద్రతతరంవికసద్వివేకో
నారాయణంతమనఘం శరణంజగామ॥

50

అక్లిష్టైరివయామువైర్విరచితాశ్చైవాలమీనాంబురు
ట్చక్రావర్తమృణాళపైకతవరైస్సంయోజ్యవిద్యుల్లతః।

తప్తతోష్ణలసమానమాభినయనాస్యోరోఽనాభీభుజ
 శ్రోణీభారభృతోయయుశ్చశరణంనాథాభయాయుచ్యుతమ్ 51
 భీత్యాహదేఖగకులాధిపతేరగమ్యే
 శాపాన్తునేకృతసువాసమహింక్యపాఘః।
 శీఘ్రాహితైరనఘమాత్తపదాబ్జవిమ్రోఽ
 రిత్వాకర్ణాన్విలయంతమమంస్తశౌరిః॥ 52

అధనియోగాద్యగవతస్తవీయ చరణవలినావరుగ్జవపుషంపంచ శరశ
 రాహతమివావిర్భూత సాత్త్వికభావప్రాణనాథ మాసాద్యభుజంగాంగ
 నాస్సుహృదః క్వచిత్తూలికాలిలతపాండురడిండిరవితతిపరిమృతంక్వచిద
 గరుధూమశ్రేణీవిడంబికాచంబినీకలితం క్వచిత్పరిచారికాంగనాభిరివవిద్రు
 మలతాభిరశూన్యాభ్యస్తరంక్వచిద్వికీర్ణశుక్తిప్రసృతైర్నైక్తికవిసరైః కు
 సుమసమూహైరివపీకీర్యమాణ మనతిహరవిలంబినోల్లాభనిభేన జీమూత
 మండలేనవిభాసితోపరిభాగమంతర్నిమగ్నశిఖరిభిర్బృశ్యమానశిఖరైఃకిసల
 యశంకాకరకురువిందమరకత మరీచిభిరుచ్చరన్నీరపృషద్విత్తి మంజరీమ
 నోహరిభిరాస్థాపితైరివకృత్రిమద్రుమైరలంకృతం కేళీనిలయమివసలిలని
 ధింవివిశుః॥

తదాఽగచ్ఛత్సుపిపశ్చిమాద్రి
 భూజాభిఘాతోల్లసితారుణిమ్ని।

నిమీలితేసాంద్రతరావిరేజే

పక్ష్యావళిప్రసృతాతమిసా॥

53

అస్తాచలేపతితమరు-మణింవిచేతుం

తద్దావదగ్ధవనరాజిమషీవిధాత్రా।

భద్భద్రశాలినివియత్తితశౌనిధాయ

ధూతాపతజ్జగతిసాంద్రతమశ్చలేన॥

54

కాళిందీసరితోవినిర్గతమముంకాళ్యాశ్రవేంచుంహరిమ్।

ప్రాప్తోమృదిశిహర్షగగదశిరశ్శాస్తాస్తటేవల్లవాః।

రాత్రోతత్రసమావృణోద్దవశిఖితాంసర్వతస్తంరయాత్

తస్తాగ్నితాయసస్సకీకిసలయన్వాతంకరీవాఘసత్॥

55

ఏవమత్యచ్ఛతాన్లఃసనిర్భరైర్వజవాసిభిః క్రీడతిశ్రీమకోనాథేతపన్తు
రుదజృంభత॥

జ్వలతాందవకీలినాంతపర్తౌ

చతురాశేతరణేశ్చమధ్యదేశే।

చరతిస్తతపోనవాంబువాహః

చ్యుతసాక్షాత్కరణాయవాసరౌఘః॥

56

ఉదగ్రదావాగ్నిశోదయాన్రి

ఘల్లుహితేంచుచ్ఛలతారకుంభాత్ ।

సముచ్ఛరిత్రీరితరంగశంకాం

జ్యోత్స్నాతతానాతితరానిశాసు॥

57

లగ్రహీతగలందిరాన్తథుద్వి

ట్పదసంసక్తగృశాంమహాతపోగ్నః।

దివిధూమశివాబభౌసమూఘా

రజసాంచాతకిసద్విజవ్రజానామ్॥

58

తిగ్దాంశుర్భతవృక్షతృష్ణికాచ్ఛలేనా।

దత్తాంభస్సవదికైఃపిపాసయేవ।

ఛాయాగాచపవనభూరుహోంచతాసా।

న్యథ్యాహ్నజలపరిపూర్ణమాలవాలమ్॥

59

ఏవమతిభీష్మేపిగ్రీష్మేవత్త్రినీపరిష్వంగసంక్రాంత సౌరభేశీకరశ్రమజల
వాహినిసాపరాధశవకామిని ముండంచుదంవిశతిసర స్తరంగమాగుతైః ఖం
డితాభిరివప్రస్ఫురితాధర పల్లవాభిరుదందితకోకిలకుహూరావోపాలంభ

వాస్థిగ్లతాభిరుల్లసితమసంముక్తవనస్తంరామకేశవవిహారసదనంబృందా
వనమరాజతి॥

సరామకేశనాబాలారేమిరేఽధముడైకదా
వాహ్యావాహాతాహేతుక్రీడాకృతజయాజయాః॥ 60

లసతాసపఃప్రలంబనామ్నా
సహబాలైఃకుటిలాశయేనరామమ్।
వహతాసురవైరిణాలలంబే
ధృతకైలాసమహేంద్రరావణశ్రీః॥ 61

తదనువియతినీతోరిత్రసామూరముచ్చైః
కరతలహతశ్చిహ్నాస్పృశీతేతరంగే।
దవహుతహవకిలావ్యాకులేపూర్వశైలే
హిమకిరణవరాహఃకోమలశ్రీశ్చకాశే॥ 62

దైత్యహతేధబలినాహలినాప్రహృష్టా
గోవర్గముగ్రతరసాధ్వసమార్గనూణాః।
ముంజాటపీముపయయుస్సకలాశ్చబాలా
స్తానావృణోద్దవశిఖివిలిహన్వనాని॥ 63

ఆగ్రాస్తేశరణయయ్యుర్హరిమసానంమీలితాత్రాస్త్రుతమ్।
కృత్యాపీతదవోనినాయసంలలాఙ్ఘాండీరభూజంక్షణాత్॥ 64

తత్రోన్నీలితలోచనాస్వవిపదంముంజాటపీసంగతాం
స్త్రృత్యాస్వప్నకథోపమాంముహురమీసర్వేభవన్వృష్టిరాః॥

తతస్సముదితమేమరముదిరసముదయావలోకనముదితసమదమయా
రారావముఖరితహరిస్త్రిభోనిరంతరాసారశీతోదంచితరోమాంచవత్ప్రరూ
ఢమార్వాంకురః సరబంధురవసుంధరోఘనాఘుచకబళితేకిరణమాలినిని
రాలంబకాందిశికమరీచినిచయప్రతిమైర్నిదాహభయాత్ప్రేషితమంబు
ధిసలిలంరసముతుమనుధావమానబడచానలగీఖాసంహాసందేహవహ్నై

ర్జలధరేంగాలపటలసంఛాదితమిహిరహసంతికాయంత్రనిస్సరజ్జ్వాలాజాల
 సదృశైర్విద్యుదున్నేమైర్విద్యోతితదిగాభోగస్తటితీతా పరిణయాత్సుక్త్యా
 దభినవాంభోధరదాశరధికరాకృప్యమాణత్రుటవిందాయుధేశానధనుస్సం
 రావభైరవేణవర్షచ్ఛలేనవిలయోదకస్రావిణోజీర్ణదజాండస్యనివిరీసవారి
 గాయసప్తసంధుక్షణవ్యగ్ర సురకలితకీలోపఘట్టనధ్వానానుకారిణా గగ
 నార్ణవకల్లోలనిస్వనేనగర్జితవాతేనకాముకజనవితీర్ణకామినీ స్వయం గ్రా
 హసుఖిస్సరభ సముదఘమానాభ్రమండల దూష్యాకృప్యమాణరజ్జునిక
 రాకారైస్సాయకనికాయైరివసు నాశీరశరాసనానురూపం రోదోంతరని
 షంగమాఘూరయద్ధిరాసారైరాస్లావితమహీమండలోనంద నందనవ్యా
 పాదితానాయాతుధానానాం వివృతవదనానామాకృతిమభినయద్ధిరివ
 కుసుమితైః కేతకీకైర్మూన్యోపశల్యకోవిక చమాలతీకుటజకదంబామోద
 మేచురోపవనైః పవనైర్వితన్యమానమనోభవసంరంభోవహారంభస్సముద
 జ్జంభత॥

తత్రాభ్రపల్వలచలత్పృథువారివాహ

వాహారిసంఘచక్రైర్హరిభిర్హరిద్భిః।

తిగ్మమృతిఃక్వచనసీతశ్చనాతిదూరమా

సీర్జ్యశామవిషయోబలదుర్దినేషు॥

66

ప్రపాకులాయేషుతపేమహాంభః

కుంభాహ్వాయాయేస్తచరంతిడింభాః ।

అంభోముచస్తేఘముదాస్తరిక్ష

విహారదక్షాఃపరితోవిచేరుః॥

67

ఘ్నంతోజనాఘంకరకోపలైర్దా

ధ్వావత్యముష్కింస్తరుణాంబువాహాః।

ఉచ్చైర్హస్తస్థలసదృలాకా

రదావభిశీస్తనితారవేణ॥

68

మలయతుహినశైలౌజంభభిచ్ఛాపకోటి
ద్వయనిపతదనూనాసారమధ్యాత్తశోభా
అతిభరనమితోఽచ్చవీవధస్ఫారశికోల్లస
దురుతరపేటివిభ్రమంపాపతుగ్ధాక్ ॥

69

తతః,

ద్రుతతరగతిభాజాంపంకిలానాంనదీనాం
జలదనమయబాల్యేనిస్సరత్యాహితశ్రీ
కమలముకులవక్షోరుట్రము న్నేష హేతు
స్సపదిశరదభిఖ్యంయాననంప్రాచురాసీత్ ॥
నిర్మలంభృశమగోభతశుభై

70

రభ్రమభ్రశకలైగుఢజాలైః
బింబితైరివలసచ్చలగుష్టైః
ఘల్లకైరవచయైరవనిష్ఠైః ॥

71

క్లిన్నాన్యంబుభరేణకాలరజశ్శత్రానిదిక్కుభువా
మంభోముఞ్మలినాంబరాణిరుదిరంసంత్రాశ్వశైలవ్రజే
ప్రాప్తస్వచ్చరుచీనితానిసపదిప్రాంచద్వియచ్ఛాఢ్వలే
ప్రాయశ్శోషయతిస్తచంద్రకిరణస్తామైర్గుణానున్నయన్ ॥
గిరయోబభురుచ్చతోయదై

72

ర్నిజధాతుద్యుతియాపితైర్యతాః
పరుషాశనిపాతజ్వలా

హితసాస్పృక్పటబంధనాఞ్జవ ॥

73

మన్యేప్రావృషిసాంద్రతోయదచయవ్యాజేనరత్నాకర
సాధ్యఃపంకభరంనిధాయకుతుకాదభ్రేశరావేదిధిః
ఆసారైరసకృన్నితాన్తబహులైరత్నాలయశ్శత్రయా
శ్చైత్రప్రాప్తరుచస్తదంజరగతాస్తారాజభుస్తారకా ॥

74

ప్రబుద్ధమధువైరిణేపరిహృతాంబువాహచ్చటా
 పిధానమవహన్నభస్పృటికదర్పణోదర్శితః ।
 నిజాన్తరసముల్లసత్ప్రేతిఫలస్యతస్యాతసీ
 ప్రసూనరుచివిద్విషాఘనతనుత్విషాశ్యామతామ్॥

75

తదానీమభ్యక్తస్నాతాయాభివర్తూపగమనిర్మలాయాస్పద్యస్సమంచి
 తకాదంబకదంబమకులధారిణ్యాః ప్రసన్ననళినాసనాయాః ప్రసార్యమా
 ణమధుకరనికరచికురాయాయమునాయాః పరిసరారణ్యేషుకరమురళీనా
 దసముల్లాసితవల్లవీస్వాన్తేకిమిహకీలతరుణీ వేషవిత్తీర్ణసుధాతర్పితసురయు
 వాహరిస్తరుణశ్రవణపుటపేయేనామృతేనసురయువతీః ప్రీణాతీతివనదేవ
 తాభిస్సాదరమీక్ష్యమాణేరమమాణేరమారమణే॥

పులకితతనురుల్లలాసకామా
 న్మనసినిధాయహరింతతిర్వగ్ధానామ్ ।
 తనుతరనిజరోమరంద్రనిర్య
 స్తరకతకోమలతత్తనుప్రభేవ॥

76

అతనుతకుసుమేషురంగానానాం
 వివిధమనోరథకేలిలోలుపానాం ।
 శ్రమజలకణమాక్తికాభిభూషాం
 విలసితపాండిమచందనానులేపమ్॥

77

వికసితనయవోత్పలాశ్శృమాంభః
 వృషదుడురాజవిరాజితాలతాంగ్యః ।
 అకలితవిధునంగమాస్తమిస్తా
 భవనిశిమోహతమోవృతావిరేజిః॥

78

ఆలింగ్యశౌరిమదయంప్రణయేనసద్య
 శ్చిత్రతార్పితంహృదయలగ్నతదాకృతిస్తమ్ ।

దృష్ట్యాచిరాప్రియతమంతమమంస్తకాచి
 స్తుథామనోనిలయమేవబహిస్సురస్తమ్॥ 79

అయేనయమమాన్తికంహరిమిహేతిరామాశుకీం
 వదన్త్యధవిలోకితారహసికాచిదాభ్యాహరాత్ ।
 అపిశ్రుతమయిత్వయావదదియంయదేతద్వచః
 కుతోధిగతవత్ససావితినవిస్మయోవాచతామ్॥ 80

బద్ధావచూడాకలితంవిధాయ
 తమాలమత్యాదరమీక్షమాణామ్ ।
 ముద్గామువాచస్థితపూర్వమన్యా
 నయాస్యశైఖాంమురభీమయీతి॥ 81

ముఖకమలదిదృక్ప్రత్యంగరితానాంమూరారే
 ర్మృగభినముదాయానామగ్రతఃపక్షులాక్షీ ।
 కరనిహితకపోలావిక్షిప్తవరేజే
 నఖరుచికుసుమాఘ్నాగ్నినోదాయకాచిత్ ॥ 82

అనాయీరమ్యాశరదాభిరిథ్థం
 బద్ధానురాగాభిరధీరదృగ్భిః ।
 ధౌనావధానక్షణమాత్రలభ్య
 ప్రాణప్రియాలింగనసంగమాభిః॥ 83

మహాత్యముష్మింత్రసేవవద్భ
 రాజద్విజోదంచితసూక్తిహృద్యే ।
 కావ్యేనవేభాగవతేద్వితీయ
 స్సర్గస్తరంగస్తబకోపమోగాత్ ॥

ఇతిభాగవచంపావ్ం ద్వితీయస్తరంగస్సమాప్తః

శ్రీ

చ మ్మా భా గ వ తం .

— ౧౦౮ —

తృతీయ స్తరంగః.

అధేష్పురాభీరకుమారి కాజనః

పతింహరింప్రత్యహమూర్జితోద్యమః

సమర్చయంత్రైకతభద్రకాళికాం

చచారభక్త్యాయమునాతతేవ్రతమ్॥

1

తత స్తత్రస్త్రిర్దయపరీరంభలాలనవైమానిక మరున్నారీపయోధర గభిత
హారతారానుకారిభిర్నిహార బిందుసందోహైర్దంతర శాడ్వలోవితతశీతి
కావశవేపమానరదనఘదాభిరివపవమానకంపిత పల్లవాభిర్వల్లిభిస్సముల్లాసి
తకాననఃకుసుమశరజైత్రయాత్రావసరవిస్మత్వర నాశీరరజోరాశిసందేహ
వహేనహిమవిసరేణపిహితదిగంతరోహిమ స్తనమయస్సమజృంభత॥

స్ఫురన్తియస్త్రిన్ద్విధునానిగాఢతరోపగూఢానిపరస్పరేణ ।

రోమాంచదంభాన్నిశితజాలైస్సంయోజితానీవమనోభవేన॥ 2

క్షీప్రప్రయాత్యపరవారిధిమార్వవహేన్

శ్శీతార్జితోహనిసిసేవిషయేవభానుః

రాత్రిస్తనోతిహిమసఽహతిపీడితేవ

యస్త్రిన్ద్వియోగివిరహోగ్నిచయంసమిధమ్॥

3

తస్మిన్నేకస్త్రిన్దినేహరిః ప్రసన్నమనామనాగాగత్యావిదితపదన్యాసమ
న్తికముపేత్యనిరస్తలతాస్తలతాస్తరిత నిజాలోకోవిలోకయన్నత్యాదర

మవగాహనోద్యతానాంవాహినీరోధసివి ముచ్యమానాంబరాణామాభీర
బింబాధరాణాంనికురంబంనర్తసఖమేవమవాదీన్ ॥

సఖేపశ్య!

కాళిందీనికటేకలోరువలయక్వాణంజహద్వాససాం
కాంతానాంవలినాభ్యురోజమతులంహారచ్ఛవిచ్ఛన్ననా।
స్వాసందర్శనవందితైః ప్రకటితాత్మైషమ్యకీర్తిర్వ్యసౌ
భంగావర్తరథాంగపూగతివాహాసంవిధత్తైతరామ్॥

4

చేతోమృగాన్స్తనమహిధ్రచరోజిఘ్నుః
యూనాంపురోరుచిరరోమలతైకపద్యాః।

కాంచీమాణిమృతలసతిగ్రస్తలైఃపిథాయ
నాభిచ్ఛలావటమిహస్త్యతనుఃకిరాతః॥

5

వశ్యోరవోదధతినిర్గళితోపరిత్వ
గ్రంథాశ్రేయంఘనపటివిరహాదివాసామ్।

కించాద్యరోమలతికాహ్వదిరాద్విముక్త
నిర్మోకనీలభుజగీతులనాంబభన్తే॥

6

కాళింద్యసావసహమానమనాస్సపత్నీ
జాతానుపర్వసరిదంబరవాహినీతి।

మధ్యాంబరేషువిలసత్తనురోమరాజి
వ్యాజాదివాపజనిమాయతలోచనానామ్॥

7

నిర్దుక్షేపటవాద్నికాంబుపటలేకాంతానితాన్తోల్లస
ల్లావణ్యాచ్ఛజలఃకుచాబ్జకలికోన్మేషస్ఫురతాగ్రాంతయః।
రోమాభిమృతశైవలాంకురభృతస్పద్యోఘనప్రస్ఫుట
చోఛ్ఛిణ్పైకతమండితాశ్చశరదీవాలంస్ఫురన్త్యాపగాః॥

8

విశతియువతినంఘేవారిపూరంసలీలం
కరజితమతిభీత్యాకంపతేపద్మబృందమ్।

ద్విషమరసిజనేత్రాతాతరాకోకమీనా
వధిరియమతిదూరంయాదీసద్యస్తటిన్యామ్॥

9

ఇన్ధ్రునిధ్యాయతిభగవతివాహినీమవగాహమానామానిన్యస్సరయము
చ్చలత్తరంగ కలకలోష్పతితాల్లవననభినభేదగ్రహవటుతయోశ్శస్పతోమ
ధుకరకులాతాతరాస్వలోచనచ్యుతిభిర్దివాపిపవనచలితవికచకువలయ
సనాధమివసలిలపూరంవిదధానాః స్రులకరపల్లవైగుద్వేలకలాలాపకోకి
లరుతైరుదంచితనఖమరీదిమంజు భిగాఙ్గలచికురమధుకర నికరైరుజ్జృంభి
తనిశ్వాససురభిమూర్తుతైర కాంజవసంతాడంబరంతన్వానాస్తమిప్రసాగతా
ఇవతారేజుః॥

తదానీమ్.

ఓసస్తంనిజమురుకేశపాశమేకా
మన్వానాస్వమనుగతమిళిందబృందమ్॥
విత్రస్తామ్రుతతరమాపపాతమాధ్యా
దాళీభిఃప్రకటితహాసమీక్ష్యమాణా॥

10

తాడితాయువతిభిఃకరాహితై
ర్వారిభిఃబహుతరంరుషాకులా
తాఃప్రహర్తుమపరాహసచ్యుతౌ
ఫేనసంహతిధియాకరన్యధాత్॥

11

బింబితాంస్వదృశమంబునిస్ఫుటం
ప్రపాస్తచారిశఫరీధియావధూః
పాణినాకలయితుంసముద్యతా
కావ్యభూత్ప్రహసితాసఖిజనైః॥

12

ముకుళితనయనాబ్జాతత్రనంకల్పక్షుప్త
ప్రియతమపరిరంభాకాచిదున్మీలితాక్షీ॥

స్తనజలరుహాకోశేహంసచంచూక్షతత

న్నః పదమితిముగ్ధాసాదరంపశ్యతిస్తః॥

13

అరుణాంశురువినవోదితాంకుచయుగ్మప్రస్థతాంనితంబినీ॥

ఘనకుంకుమరాగశంకీనీముహురక్షాశయదూర్తివారిభిః॥ 14

ఏవమంబువిహారహారిచేష్టా ప్రవణస్వాంతా స్వాభీరకాంతాసుశౌరిరిన్దు
భృతపదన్యాసముపస్మత్యసత్వరమపహృతతదీయవసనస్పమీపగతం నీపమా
రుహ్యకలరవముచ్చైర్హస్తాసతిస్తః ।

తేనయుగపదావర్తితాననంమానినీబృంద మభిమిహిరముత్ఫల్లకమల
మివనల్గివనమరాజతః॥

హరిమంబరతస్కరంతరౌ

స్తయమానంజలపూరసంస్థితాః ।

అభిఃఘ్నూరివైణలోచనా

శృఫరీభిర్వలమానదృశ్చలాత్ ॥

15

హరిహాసితసితస్తరుర్దహజాకృతినీజపుణ్యధియంతతానతాసాం॥

ఫలమభిలషితంయదగ్రభాగేద్రుతతరమచ్యుతరూపమావిరాసీత్ ॥

వినమితవదనాబభూవురుచ్చై

ర్విటపిగతంసుదృశోహరింనిరీక్ష్య॥

అథపయసివిలోక్యచించితంతం

ముకుళితలోచనపంకజాస్రియానన్ ॥

17

తదానీమ్॥

నాభిదఘ్నమభవన్నత్రభువాం

యామునంసలిలమంతరీయతామ్॥

ఉత్తరీయమనురూపముల్లస

తేశసంహతిరగ్రాద్విసారితా॥

18

ప్రతిభంగవిరాజదాత్మబింబా
 హితసాన్నిధ్యసుఖోదయస్తదానీమ్ ।
 నిజదక్షిణతామ్యుతినలేభే
 భగవాన్పత్మలలోచనాసుతాసు॥

19

సరిఃప్రతిబింబమాత్మన
 స్తరుపతాంతరితస్యవీక్ష్యసః ।
 జలధౌవలుప్రసంహృతాం
 హృదిసస్మరహరిస్స్వకాంస్థితిమ్॥

20

తాస్యముద్వేలలజ్జార్ణవతరణేతరణేతరభావమేవ కరణంమన్వానాస్సక
 రుణంపంచశరకల్పిత మాయాతిమిరసంవృతాభివవితతకచనిచయసంఛాది
 తవపుషఃపరస్పరమేవమూచుః॥

తరుగతహరిదేహేయత్రాత్రందృశ్యతేత
 జ్వలగతహరిబింబేవ్యక్తకింసాన్యత్రత్ర ।
 తదిహహరిద్భగజ్జేఛాదయామఃకరాగై
 స్సహిముహురభిలాషాద్వీక్షితుంనాలమస్మాన్॥

21

ఏవమారచితవివిధముద్గాలాపాస్తాస్సంస్తంభితలజ్జాస్సవినయమిశ్థంభగ
 వలేవ్యజ్జిజ్ఞప్సన్

అయినకలజనమర్యాదాహేతుభూతనిజాజ్ఞస్యరాజ్ఞస్తనయోభవాన్పరి
 షాటీంస్వౌదితాంజలధిరివవేలాంలీలయావిలంఘయతియదికిస్సైతత్రాధ
 యామోనఖలువిలాసినీ నాంస్వైరవిహారోదితం సానతీరంభవాద్యశౌ
 మాకలనీయంతత్రవసనాపహరణమిశ్యసంభావనీయంనను॥

కించ,

వికసితసితమంజరీనమంచ
 వృధుపసులేనవమంజమంజులేత్రై॥

త్వయివసతిచిరంసహంగనాభిః
కలయతిహస్తవృధాన్యధాహిలోకః॥

22

తత్రప్రసీదదేహివాసాంసీతి ।

తతః ।

వదన్ప్రతివచస్తాభిర్వ్యలోకిసశుదస్మితః ।

గర్జన్నవసుధావర్షిఘనాఘనభ్రవోదితః॥

23

అయిభగవతీభిర్వృతదీక్షాయాంవివసనస్నాయాభిర్మహాఘ్నలుదేవహే
భనమాచరితమ్ ।

తతః ।

నిటలఘటితచారుపాణియుక్తా

భజతమమాన్తికమాశుసన్నతాంగ్యః ।

వసనచయమముందదావ్యహంవో

మమనతిరాగసినిమృత్తిర్నిలోకే ॥

24

తతోనూనమవికలవ్రతవిధయోభవిష్యధేతి ।

తదాకర్ణ్యలలితతరరచనంవచనంభగవతస్తదేకోపాయలభ్యతయాచ
వసనానాంలజ్జాలలితచేతనోపివాహిన్యాః కామిన్యస్సాదామిన్యభివకా
దంబిన్యానిర్గళ్య కరకిసలయపిహితోరుమూలాస్తరుమూలమాసాద్యప్రణే
మురళికఘటితాంజలిపుటాః కృష్ణస్తాస్పస్మితమేవమవదత్ ॥

నిటలఘటితచారుపంఛశౌఖాన్యయిసుదృశోవదనానివోవహన్తి ।

సపదితమవిలగ్నపారిజాతద్రుమకిసలైస్సమముద్ధితేంచలక్ష్మీమ్ ॥

మన్యేమృగీనాభిమిమాంషపాసు

గ్వాపీధియానాతినమీపమాప ।

ఇన్ధ్రుంసచేన్ద్రారులరోరుమూలే

ఖుగాంకిషవప్రకటఃకధంస్యాత్

26

యథాయథముపగృహ్య తామితీవీర్యసివయనిచయ మవిరాఙ్మరద్ర
జనీషుసఫలాభిలాషాస్సంపత్యధ్వ ఇత్యాచఖ్యాతాశ్శౌరిః।

యయురధనిజమందిరాణిలజ్జా

నతవదనాస్సవిలాసమందయానాః।

విటపిషువసనాంచలేవిలగ్నై

హృదిపరిశంకితకృష్ణకర్ణశాస్త్రాః॥

27

తతః।

కాంతారేపునరాగతోత్సుక ఏధూకాంవీరవాశంకియా

కాశ్చిందీకలహంసనాదమసకృత్సామోదమాకర్ణయన్।

రేమేబంభరసంచయేస్థగయత్రిద్రాగ్వీరుధాంమంజరీ

స్తాసాంకేశచయావృతాంకుచరుచంశౌరిస్సర్పరంశ్చైతసి॥ 28

అధకదాచననిభృతమధువ్రతరాజవిరాజితేవికసితకుసుమవిసరేవిసారి
తదృగ్నిర్వాచాలైరనంగ మహారాజాజ్ఞాలేఖవాచక్షైవకోకిలమలైరుల్లసి
తేనిరస్తజరణ్మలాశనివహావకుంఠనాభిరాలాలమధువ శ్రేణీవేణీభిరాకం
పితకిసలశయాభిరారభ్యమాణాభినయాభిరివలతా నాటికాభిరభిరామే
మనోహరేందిదిర వందిగానేవసంతసామంతాస్థాన ఇవవనేబాలరసాల
తమాలవకుళజాలక మాలోకయన్కృష్ణస్సోత్కంఠం నర్మనఖమేవమవో
చత్।

అర్ధికాంతతిలకలసితామంజు

లతాఘోరసాలసహితేయమ్।

స్ఫురతితరుణీవచంచత్కల

కంఠరవేవమాధవీభూతిః॥

29

సఖేలతోత్సంగతానవోదితా

స్సమాంబరాంతర్విటపస్తనంధయాః।

చలత్ప్రవాళోల్లసదంఘ్రిపాణియో,

రుదన్తిచీఃభ్రమరారవచ్చలాత్ ||

30

గాయన్తియన్తుంజుపీకీపురన్ధ్యో

రణన్తిభృంగావళిశృంఖలాని |

మన్యేవకీతన్తథుబాలకస్య

హోలోశ్శవంనూతనమాతనోతి ||

31

ప్రజవామదృశఃపతైస్త్వకీయై

స్సమమాదాయగతామనోమదీయమ్ |

అసమకృహ్యతాంబరస్యచేతో

హృతమాసీన్మహపశ్యతస్సుదృగ్భిః ||

32

విచకిలకుసుమానిలీనమత్త

భ్రమరకగుచ్ఛవిభాసురాణ్యమూని |

విసధతిభయముచ్చక్తైఃపుషతాః

స్సవదివిషాక్తముఖాశ్చస్మరస్య ||

33

తదేనముద్గీర్ణమాణ మంజరీడిండిరం చురవగాహముదన్వన్తమివవసం
తమతీత్యసంకేతవేళాం కథమాసాదయామీతి చింతాంవితన్వతి భగవతిగో
పాలాస్యమేత్యైవంవ్యజ్ఞిపన్ ||

ప్రాచ్యానిస్సరన్త్రమతంవిలసితాలోకేరవౌబాలకే

పశ్చాద్భాగముపాగమన్త్రితిరుహంఛాయాహ్వాయాబాలికాః |

మధ్యంబోపిచేతు మేతినభసంతాస్సంకుచంత్యంజసా

గోపీభిస్త్యమివైషభేలతినభేఛాయాభిరరోఽధునా ||

34

తదితమాధ్యందినాతపసమేధితాం సఃక్రమధమపనయేతి |

తతః కృపాభుగ్భగవాన్నాతిదూరేక్రతుశాలాః ప్రదర్శ్యతత్రగత్వా
యూయం సాగ్రజంమామిహవనన్తమావేద్య ధరణీసురాన్యాచతాన్న
మితి ప్రాహిణోత్ |

తేచతందేశమగమన్ |

సరస్సుయత్రాంబురుహోణిసత్ర
భుక్తామితాజ్యోదిహవిగ్భవౌష్ణ్యేత్ ।

ఆకంఠమగ్నామరపుంగవానాం

సముల్లసంతీవముఖానిభాన్తి ॥

35

సకీర్ణైశ్చివియత్రధామరాజి

ర్వితతాస్వర్గమనాయదీక్షితానామ్ ।

క్రియమాణనవేంద్రజాల

స్ఫుటసోపానవరంపరామనీహమ్ ॥

36

యత్రాంగనానాంనిజభర్తృచిత్రే

జ్ఞాత్వాభీలాషంసురసుందరీషు ।

తదీర్షయాభాషముచాంతుధామ్యా

వ్యాజోక్తయేథాతికృతావకాశా ॥

37

అస్పృష్టభూమితలవల్లవపాదరమ్యాః

పుష్పాంతరస్థమధుపానిమిషాక్షికాంతాః ।

యస్మింలతాస్సరతరుణ్యివోల్లసన్తి

స్వాబద్ధరాగరసయజ్వనిరీక్షణోత్కరాః ॥

38

ఇత్యమతిమనోరమాయాంయజ్వసవనభువి సవధాకంపసుధామరబృం
దమవలోకయంతోవల్లవబాలామనసోవమచింతయన్ ॥

ఆమీసదారాధరణీసురాస్సురా

బలాధరాస్వాదరసాయదీక్షితాః ।

ప్రసారయన్తిస్వకరాన్తిచింబికా

ఫలాయకల్పద్రులతావలంబనాః ॥

39

ద్విజాంగనాలింగనలోలుపోభవ

నిహన్త్రనేత్రస్సపురాసురాధిపః ।

అమూస్త్రియఃపశ్యతిచేచ్ఛవిష్యతి

స్ఫుటంహిసోనేకసమానలోచనః॥

40

మానుషీనునుఘవాక్యతభావో

మానుషాస్పృరవధూరతిలోలాః॥

కామినాంభవతీచేతిసిరాగో

దూరవస్తునినుభేతిరలభ్యే॥

41

తదనుప్రణిపాతపూర్వక మాభీరకుమారాః పృథివీసు రేభ్యో నిజాగ
మనకార్యమావేద్యమానేనైవతైఃప్రత్యాఖ్యాతాభగవతేతన్న్యవేదయన్.

తత్పత్నయః ప్రార్థ్యంతామితి భగవతాచోదితా గోపకుమారాస్సం
ప్రాప్యచత్విశాలామితోనాతియారం సాకమగ్రజేనసంచరన్భగవాన్వాసు
దేవస్సానుగః పశ్చాత్తర్భవతీర్భగవతీ రస్సన్మఖేనాన్ననుయాచ తేతీతా
భ్యస్సవినయమాచఖ్యుః॥

తదాకర్ణ్యప్రణయవచనంతాః కిల్బలతాశ్చివచకుర్విధమాహారజాతం
సత్పరిమదాయ పరమపూరుషనిగీక్షణోత్సుకానిర్యయిః॥

ధరణీసురసుభ్రువాంహరిద్ధౌ

గ్రసశౌరైర్వహైపుముల్లసగ్భిః ।

పికసత్పురనిమ్నగాసువన్ధాం

బుజలక్ష్మీరవధీరితాతదాఽఘూత్ ॥

42

తాసాంవిలోలానిపిలోచనాని

సముల్లసతగ్రజ్వలభాసురాణి ।

ఇందీవరాణామపహృత్యైలక్ష్మీం

లీనానిభీత్యాతమసేవరేజుః॥

43

అతనోమదారమనధితపిభ్రమం

నయనభ్రుతచ్ఛపలలోచనాతతే॥

ద్విజదిత్తధైర్యవరవర్మభేదనా

కృతసాదకామశరచాపసంశయః॥

44

తాపింధగుచ్ఛసదృశచ్ఛవిహజ్జనాభం
భాన్వంతమింద్రధనురంచితపింధదామ్నా ।
కాలాంబువాహమివతందృశుర్మయూరీ
మిత్రాణి కాననగృహాతిధిమంగ నాస్తాః॥

45

లసదూర్మికాంతశయనతుల శేషయే
స్థితేనభాజికవివాగుడందిశే ।
తరుణీదృగాభిశఘరీచయూరయా
త్సరసీవశార్ఙ్గిణిచిరేణరేమిరే॥

46

అంజసాముఖివిగర్హితసోమం
యావతంవిపసీమ్నివిశాలే ।
కృష్ణసర్పకలనోల్లసమానసం
స్పృష్టమిష్టఫలమాపసిచిత్రమ్॥

47

తాస్సస్మితంభగవానేవమభాషత ।

శ్రుత్యంతాలోలదృశాంస్వగ్ధాద్యాప్తిరుచిప్రయక్తానామ్॥

భక్తిర్వస్సుధియామివమయినిందితకాంచనగ్రీయామాస్తే॥

48

తద్భగవదర్పితమిదమన్నపయఃపారావారవీచికోపనీతమివామృతం
సర్వసుపర్వప్రీతయేష్యలమ్॥

తద్ద్యాతగృహాన్ప్రతిభ్రాతృపుత్రాదిభిరంద్యమానానవద్య నిజచరితా
మదర్పితధియశ్చిరమనుభూయైహికసుఖాన్యంతేమాముపైష్యధేతి ।

తతః,

స్వచ్ఛచేతసిసంక్రాంతఛాయామివమధుద్విషః ।

ధ్యాయన్త్రోమూర్తిమబలాయయురాత్మగృహాన్మదా॥

49

దృష్ట్వాతాశ్శుతీవర్జితాపరమితాద్రాక్తతృపాయోగతః ।

వాతాసంగసశౌగరిప్రవికలానౌకాశవాజ్ఞేస్తటమ్॥

స్వాభ్యస్తాంశుదమానవర్ధనచణాంవిద్యాన్నినిమర్ద్విజా ।
యానాసీత్కమలావతేర్భగవతఃప్రాప్త్యైకపావారిధేః॥ 50

అదైకదాలంకృతగోపయోష
స్సమందితోఽప్యైకలహంసఘోషః ।
శ్రియఃజనానందకరీంపుపోష
పూర్ణోద్విజానానివహేనఘోషః ॥ 51

తమాలోక్యకృష్ణస్త్వయమజానన్నివపితరమన్వయజ్ఞ ।
తాత, ప్రముదితవనితాజనవిరచ్యమానసత్వరచర్మరాలంకారోవివిధో
వధావిధానసంభ్రమభ్రమదాభీరకుమారవరికల్పమనదధిమధుఘృతాది
వస్తువిస్తారఃకషమహాత్మవః ।

సప్రాహ ।

ద్యౌఃగామివక్షుధితచాతకవత్సవక్త్ర
పీతంపయోజలధరోల్లసదూధసోయః ।
దోద్ధిప్రజానివహపోషణతత్పరస్సన్
కాలేనితాన్తమవసీజనభాజనేస్మిన్ ॥ 52

గాత్రేనిఘాతలసిదంబుజభాణజాలః
పంచేషుణేవమునియోషితిబద్ధరాగః ।
యోభూత్సహస్రనయఃక్రియతేగృతస్య
యాగోత్సవోమఘవతస్సకలోపహరైః॥ 53

తదాకర్ణభగవాన్నితరమేవమవాదీత్ ।
తాతవనపదచలోపజీవినాంకమనేతత్పక్షుఘాతినామఘవతా॥

యఃత్తోణీధఃప్రస్ఫురత్పత్రవల్లీ
కాండప్రాస్తేగోపపాలేష్వటత్స ।

వక్షోజాలోభూతధాత్ర్యాత్మవోచ్చైష

రాభాతిప్రత్యాప్రస్తువక్షీరధారః॥

54

విడంబయన్యః కలవేణుగానాం'

తృముల్లసతీ-చకనిస్వనోనః।

సఖవనమ్రమభుజఃఫలాని

ప్రయచ్ఛతిప్రత్యహమత్యుదారః॥

55

హిత్యాతలంవిటపినాంఘ్రపత్రభాజాం

క్రీడారతాన్బహిరహసరభానుతస్తాన్।

దృష్టార్థకానసహమానైశ్చవాచలోయ

చ్ఛాయాముదస్తపితతాంబుధరైస్తనోతి॥

56

నక్తంతేషోష్ఠపథిజాలమగ్రే

వీక్ష్యోచ్చరతీ-టమణివ్రజాఙ్గమ్।

స్ఫుటస్ఫులింగోతరధావబుద్ధ్యా

క్రూరామృగానావతరంతియస్మాత్ ॥

57

నిర్భర్తయన్యఃకలహోయమాన

భల్లూకసంఘోచ్చరవచ్ఛలేన।

జాగర్తినక్తంచరసత్వబృందం

నిశానుసంతాఖిలజంతుహింసమ్॥

58

తమేవంగోవర్ధన మన్వర్ధనామాన మచలయుక్తమారాధయితుమన
యావస్తుసమృద్ధ్యైశ్చితి।

తదభినంద్యవచనంనందోనందనస్యనద్యః పృథివీసురసహస్రోపరచితస్వ
స్తివచనో గిరిమఘంమఘవత్ప్రతిఘోతాద్దకంప్రాక్రమత।
తదానీమ్।

యోషావిభూషారవపోషితస్సం

త్సంగీతభంగ్యాకలితానుసంX:।

అభంగురోమంగళతూర్యఘోషః

సమంతస్తారతరోబభావ॥

59

హరిరైక్షతభోక్తుమాగతా

సుపవిష్టాన్ధరణీసుర్షభాన్ ।

అమరానన్యతార్థినోయథా

కృతపంక్తీన్వయసాంనిధేస్తటే॥

60

శాకోత్కరైఃపరివృతశ్శరదించుశార

ైశ్శైలోపహారివిధయేనిహితోన్నరాశిః ।

యాగక్షణేక్షణసమాగతసాప్తభృత్య

క్రైలాసశైలధిషణాంనితరాంతరాన॥

61

తదనునందస్సగోపసందోహా భాస్కరకరవిదారితతిమిరప్రతీక్రైవ
మహాషధిసంపంగోపగతచేతనైర్భ్రమర్శ్మల్లూకకులైఃపరీతాధిశ్యకంతట
తలవలమానకరటినివహతయాస్వాంకరోపితాపత్యమివగహనాంతరాళ
దృశ్యమానడిండీరపాండుచమరవాలలయా కంటకలతాలులితవిలుసహి
మకరమరీచినిచయమివ రంగద్వియన్తంగాతరంగ శీకరనికరోక్షితోత్తుంగ
శృంగాధిరూఢచమరీచంబవాలభారకలిత తయాసమాసన్నభోజనావస
రతయాచ సద్యస్సానార్తకేశకలావమివ తారతారతూర్యారావప్రతి
ధ్వానముఖిరంగిముఖితయాక్రియమాణమంత్రజపమివధరాధరంభక్తిన్మే
ణశిరసాప్రణవ్యతస్మైగణనాతీతిశౌకనికాయం నిరుపమాఘాపశేషులి
కాదిభక్త్యుతిపరిష్కృతం సుధామధురవివిధఫలకలితం నిరవధికదధిషణ
ఘృతంసమున్నతమన్నరాశి మనురూపంబలించి వేదయామాస॥

సోపిషహీధరస్తదానీమాధస్తనరాకారం ।

మృశంగనాదస్తనితప్రహృష్టం

(పల్లవి) ర్దగిఖరాధిరూఢం ।

కలాపిజాలంధరణీధరస్య

తదాభవద్రత్నమయంకరీటమ్॥

62

సాలద్రుమాణాం భుజభావభాజాం

శోభాస్వభూవంగుళితాంగతామి

లసన్మహారత్నమరీచిపుంజా

కాకోదరాభిస్ఫురదూర్తికాశ్రీః॥

63

అగమద్భునయజ్ఞసూత్రభావం

ఓశదత్తైలవరస్యనిర్భృతౌఘః

అభవద్విత్తోస్యధాతురాగ

స్సముదంచద్దరిచందనానులేపః॥

64

నవముగ్ధమనీయమత్యుదారం

కమనీయాజలదావర్తిర్భూవ

శుకరాజరభూత్తదాస్యకంఠే

వరగారుత్తతరత్నమాలికాశ్రీః॥

65

మర్త్యదద్రివరదీకృతదభ్రం

భిభ్రదంగమధుకేశవపవ

భూదరోహమితచ్ఛభజేన్నమ్

స్వన్ననామసమమర్భకబృందైః॥

66

తదనుమృష్టాన్నభోజనసంతుష్ట ధరణీసురబృంద కోలాహలమందీభవ
త్పూర్వనాదంకృతిక్షమాభృత్పిదక్షిణేనందేస్వమందిరం ప్రవిశతిసతి

నిజసవనవిహితాన్నందసూనాముకుందే

ద్రుతమథశతమనోజ్ఞాతమనోర్వియోగాత్

అతనుమదమద్రాపుషూలావర్తకానాం

తతిరభవదనంతాక్రాంతవిప్లవగీతా॥

67

అతనుతస్త నిత్రపకరస్త హ

దివిషదాంహృదయేషునిరస్తరః।

జలదచర్మపినద్ధముఖోల్లస

చ్ఛవనచుందుభిసాంద్రవభ్రమమ్॥

68

అథోమహీమండలచారుతాభృతో

ఘనాంబుధారానిచయోంబుద్రవజాత్ ।

తటిద్భిరోరత్నమరీచిభాస్వరో

రసాతలేభోగిగణోయధాబభౌ॥

69

ఉదగ్రవాతప్రహతామహేలన్నతా

ద్రుమాశ్శిఖాస్పృష్టవహీతలాముహుః।

నిరస్తరాసారశిలాప్రపీడితా

వవన్దిరేత్రపయోధరానివ॥

70

ఏవం నిరస్తరకప్రకరాసారభారాహత గోవర్గనిస్తులస్తనిత వితస్త
పుత్రకంప్రబలతర జంఘానిలవిఘటిత శకటమాభీరజాతంభగవంతం నంద
నందనంశరణముపయయా।

౩దానీంత్రసంక్లోకులపరిత్రాణ తత్పరేణమహాకారుణికేన శౌరిణాస
త్వరముద్గ్రీయమాణస్తటతలవలమాన జీమూతసమూహతయా సముద్ధూ
తపక్షముడ్డియమాన ఇవనిపతదనేకానోకహనిహతయాపతనభయాత్ప్ర
సారితబాహుగృశీతాశావలంబ ఇవాహందగర్జితప్రతిధ్వాన ముఖిరకందర
తయాజలదసందోహై స్సహక్రియమాణ వాక్రాలహఇవశిఖాధిరూఢనం
త్రస్తభల్లుకనివహతయా వర్షభయాత్కంబళాచ్ఛాదిత శిర్షతఇవదృఢ
తరాబద్ధవృధారారజ్జుభిర్ఘృతైరారదితోద్జితగర్జిత కోలాహలమూర్ధ్వమా
కృష్యమాణఇవరరాజగోవర్ధనమహీధ్రః।

నవాంబుదేభాజినవాసనస్తదా

ధృతాంబుదారాహివిభూషణశ్రీయః।

బభౌగిరీశస్యలలాటలోచన

చ్ఛవిచ్ఛటేవప్రకటాతటిద్వ్యుతిః॥

71

జలధరపటఖండైర్వర్షధారాగుశౌఘైః

పరికృతనిజమూర్తిర్నీలయామాధవేన।

సపదికరసరోజేనోర్ధ్వతశ్చైలవరోఽ

గగనచరసమాజైః కంఠశ్రీర్ద్వ్యలోకి॥

72

హరికరజలజాంచద్వర్షధారాచయాన్త

ర్గతగిరివరనిర్వన్నిర్ఘరాణాంసమూహః

ఉదవహదధబాలేతతలరావిద్ధశిశ్వా

హితఘటగళదుచ్చైః క్షీరధారాఘలక్ష్మీమ్॥

73

ఏవముదారవర్షధారాధౌత్వాచ్చవచమణిగణమరిచికిమ్మిరితస్య నిర్గళ
దంబుధారాబంధురస్య లంబమానముక్తాసరజాలస్య మయూరబర్హఃఫల
స్యేవతస్య గిరేరథస్తాదనంబాధంభగవదాదిష్టం సకలంస్వకంగోపకులం
సగోవగ్గంసుఖమువాస।

స్థితాభుజంగస్యహరేస్సమీపే

ధృతాచలస్యవ్రజపక్ష్యలాఘ్యః।

తద్భృగయోగ్యోలసమానదేహ

నాగాంగనానాంతులనామవాపుః॥

74

తతసప్తవాసరేష్వసంఖ్యధారాశనిపాత భీకరమాసారమసారమాభీ
రోషద్రవోత్పదనే నిరీక్ష్యసమాప్తాక్షశృతధారపాణిరకించితరనిజామ
ర్షస్సంజాతమందాక్షంసపదివారిధరాన్నివర్తయామాస।

అభేరిర్గళితాభేనిస్తారితః పరిగోపసందోహే
ప్రాప్తక్షమాగిరింద్రో సవిలుప్త స్వజడతావాస్తాం॥ 75

వివిక్తేభక్తివిరతోవ ఘనానఘనాశనమ్।
ప్రాపగోపప్రియంశౌరిం కామధేన్వాసమన్వితః॥ 76

అభీరవేషజగదీశ్వరయూతుధాన
సేనాతమోచినకృతేభవతోమహిమ్నే।
త్వద్దత్తసంపదుదితస్త్వహిహరిః ఘోర
నూద్యుహోమదరుజోభిషజేనమోస్తుతే॥ 77

ఇతి ప్రణమోఽర్చితేనవృద్ధశ్రవసావితన్యమానామితనుతి వచనరచనంకృ
ష్టంసురభిస్సంప్రార్థ్యనిజోఽహోనిస్సరత్పయోధార యాగవామింద్రమభిషి
చ్యగోవిందంతదనుజ్ఞాతసత్రాగోత్రభిదాత్రిదివమాప॥

అదైకదాత్రతకలిండజాయాం
కృతావగాహానిజనందమేకమ్।
జహరరక్తోవరుణస్యమిత్రం
ప్రోచ్చైస్స్వరంక్రందతిగోపబృందే॥ 78

తమవస్మత్స్వభగవాన్తుకుంభః కోణపేనవరుణోపకుంభముపనీతంవిజ్ఞా
యపితరంసత్పరముపేత్యభక్తికలితచేతసావ్రచేత సాకృతప్రస్తుతాస్తోకస్తు
తిప్రపంచస్తమపదర్శితేనపిత్రాసాకంస్వభవనమవాప॥

తదనురందోపవర్ణితాంభువనాధిపభవనచారుతాంభగవతిశివతామినుతి
వర్ణనతిశయోపేతాం తమపరచితామపదితిం సమాకర్ణ్యసంజాతనిజలో
కాలోకనమతుకానామాభీరలోకానాం దర్శయామాసభక్తసులభశ్శౌరి
ర్మహాతీమాత్మనోవసతిమ్।

తేతామయోధాంతుతుషుర్విచిత్రా
మూర్ధ్వంప్రధానాదతులాంనిరీక్ష్య।

యాంచంద్రశాలామివసార్చిరాది

సౌపానమార్గంకృతినఃప్రయాన్తి॥

79

దేవానాంపూరయోధ్యేతి శుతిః

మాహాత్యమస్మింశ్చరసీవపద్మ

రాజద్విజోదంచితసూక్తిహృద్యే

శావ్యేనవేభాగవతేత్యతీయ

స్వర్గస్తరంగస్తబకోపమోగాత్ ॥

ఇతిశ్రీతీయ స్తరంగః.

శ్రీ

చ మ్మూ భా గ వ తం .

— ౧౦.౧ —

అధవతుర్థస్తరంగః.

అదత్ర తశరచ్చరాభిశయ్యాం
తరఘేలత్సరిదాఖ్యబాలికానామ్
వివృతాంబురుహాక్షివీక్ష్యమాణా
రుణకేళీకృతకందుకాఽఽవిరాసీత్ ॥

తతః కదాచిదుదయధరాధరతటాశోకమంజరీనిపతితపరాగపరీతశ్శవని
జాంకాధిరోపితహరిణముఖాకృష్టపూర్వగిరిల తాకిసలయచయపిహితశ్శవ
కాముకహృదయేషు సంక్రామయితుమానీతరాగభర శ్శవర క్తమండలశ్చం
ద్రమానాతిచిరప్రబుద్ధస్వజలధిశౌయినః పుండరీకనయనస్యనిద్రాకషాయ
తమివనయనం ప్రాచీముఖేనమదృశ్యతే ॥

తదానీమ్ ॥

రాజ్ఞస్తమోరిపుబలాదతికాంవిశీకా
ద్భృందీకృతాః ఘటితాఽవయోధవర్యాః
మత్తాళయస్సపదిపంకజకుట్టులేషు
పాథస్సుచుక్రశురలంపరితోనిరుద్ధాః ॥
అంతర్నిలీనకలమేమరనాదభృంగా
ణ్యగ్ధోచ్ఛ్వాసద్దళచయానిసితోత్పలాని ॥

కాలేజఃజయవిధాయిత్రతేను

రాధ్నాయమానకుసుమాయుధశంభశంకామ్॥

3

అహనినిశివిరేజుస్త్రపర్యాయజాగ్ర

న్నయనకుముదనేత్రాఃపద్మినీకైరవిణ్యః॥

హ్రదవరుణనిశాస్తేద్వారగోప్తస్సన్దైవో

ద్భ్రతమధుకరమాలాకైతవోచ్చైఃకృపాతాః॥

4

తతస్సంకుచతుగ్రశేషయకుట్కలాగ్రనిరుద్ధచరణపట్టరణవిలీనచూచుక
మనోగమాసుసముల్లసతౌగ్రముదీపాండిమాసుసరస్వంతర్వత్తీక్షూద్వలద
విరళసురభిమారుతనిశ్వాసాసుదరవికసితకుముదోదరావతేష్వలి కేళీగుళి
కాన్విక్షివతికాలబాలకేజ్యోత్సాపయోధరాంశశికలశేనచకోరార్థకేభ్యో
వితరంత్యాంహరిహరిత్రుపాపాలికాయాం క్రమేణసబాష్పకోకాంగ నా
నాందృగావృష్టభవపాంధవధూనిశ్వాసపవనోద్ధూత ఇవాగభ్రమదయరా
గశ్చంద్రమసః॥

విరరాజరాజబింబంహరిహరితివిభాసమానసితరశ్మి॥

కదనమదనిర్గమిష్యన్మదనధగాధీశపటకుటీరమివ॥

5

అంకేంద్రనీలమయమానఘటాన్వితంప్రా

గ్లోపీశశిస్పటికపాత్రమసౌవహస్తీ॥

జ్యోత్సాపయోజలనిధిధ్వనికైతవేన

విక్రీతుమాకలయతీవచకోరలోకాన్॥

6

శశీబభాగుచ్ఛృణోచ్ఛక్తైర్నిశా

వసస్తవేలోల్లసితేనభోద్రుమే॥

వ్యరాజతాంకాళికదంబఘట్టనా

ష్టరాగపాళిర్గళితేవచంద్రికా॥

7

రజనీసుదృశస్తతోరుతారా

వళిభాసోనవసంగమేసుధాంశోః॥

అగళ త్తిమిరాంబరంసమంచ

త్తుహినస్వేదకరోపమర్దయోగాత్ ॥

8

జగన్ముఖేవిధౌద్యుతిపటావృతేశోధితం

విసార్థమలమాత్మభూయశ్చవాబభౌకాముదీ।

అకీర్తిమలమంతరేకతిపయర్షిచిత్రాజయా

తగళంకకపటాద్ధృవంపిలగతిస్తతస్యోపరి॥

9

దర్శేశీతమయూఖతారశకలంభాస్వస్థసన్ద్యంతరే

సంతాప్యక్రమశోవిధాయవిపులంకాలాఖ్యనాడింధమః।

చక్రేభోజనభాజవందివిషదాంకాచన్రజంశ్యామలాం

తత్రామన్యతనైగనగ్యకలనాన్యస్తాంకళంకంజనః॥

10

కళాజాలాగానోద్వమనచిరపర్యాయకపటా

చ్ఛశీప్రస్థేనాలంబిజితజగతశ్శంబరిపోః ।

మిమీతేచ్ఛంప్రాయఃపుధుతరయశోరాశిమతులం

విధీరేజుస్తారాస్తదురుగణనాముష్టయత్నవ॥

11

భువనసరసిచంద్రికాజలౌఘే

ప్రతరతిశీతమయూఖధార్తరాష్ట్రః ।

చరణయగమదృశ్యతాస్యలోకే

ప్రకటకళంకమిషేణసర్వలోకైః॥

12

అరుణరథవిరాజివాజిరాజీ

ఖరఖురఘట్టనమేదురక్షతేషు।

భరితిమివవిభాసిచంద్రికాక్షే

రథనిశితారకితంసభోవిరేజే॥

13

తదానీంసద్యఃపయఃపాగావారనిర్గత సురతరూపమేయసాంద్రచంద్రి
కాచ్ఛచ్ఛచ్ఛచ్ఛ్చిరితభూరుహనివహవినిస్సరదళిపరంపరాగరుఘామైః కుండ

కుసుమతమాలపల్లవా స్తీర్ణోదరైరివాంతరాంతరాపతితశశిద్యుతిలిలితాంత
శ్చయైర్మంజులైఃకుంజకుహరైరభిరామాకుసుమితలతాసారసౌరభతస్క-
రగంధపహునుధావమానైర్వామికభత్పైరివమధుకరైఃపరీతాద్విరేఫగరు
త్పవనపరిక్షుభితకాముదీపూరనిర్గతతనుతరశీకరక్షోదేవవిస్మత్పరసితసుమ
నఃపరాగానాతినిబిడపలాశానాం తనుపవనకంపానాం లతానాం వియ
న్నదీసలిలాలోల జీర్ణమేచకక్షౌమునుకారిణీభి శ్చయాభిరుల్లాసిత చం
ద్రాతపాకుసుమశర సేనానివేశాయ సమీకృతభూతలేవ ప్రమృష్టతిమిరా
పూరితావటాసరభసమచిరసమాసాధితకీరశారీకా ప్రముఖనాసీరభటకృ
తకోలాహలావనరాజిరరాజత॥

వరాగజాలంపవనశ్శనైఃకృణ

న్మధువ్రతాయోగుభిక్ప్రసారయన్ ।

చచారకాసారపయఃకణాంచిత

స్సస్పృజ్యనోమీనజిఘృతయావనే॥

14

విరచితవిశచాంభోజాతకాసారకేభిః

కుసుమచయపరాగోద్ధాళితాంగోమదేన।

అసమదశసమూహాలానముక్తోవికర్ష

న్నుదచలదళిమాలాశృంఖలంమారుతేభః॥

15

తస్యాంవియోగినీజనమనోమాధిన్యాం కృష్ణస్తథావిధాం మురళీగీతి
మాతతాన యధేయందూతీవోస్తుక్తశాలీనతాభంగభయముల్లంఘితగురు
జననియంత్రణముద్భుత నిజకులాచారక్రమం సత్వరమాత్మదర్శనోత్సుకం
వల్లవనితంబినీ నికురంబమాతతాన।

తదానీం ।

చిత్రప్రసూనవిశిఖోహరిణేక్షణస్తా

మృగాంగనాశ్రుతిసుఖావహగీతిలోలాః।

పంచాయుధాంకితతనుర్విరచయ్యశౌరి

సంప్రాప్తి సత్వరధియస్సహసాచకార॥

16

నూనంఘహానపిరిపుర్భజ తేసుహృత్త్వం

సానుగ్రహేసతిరమారమణేముకుందే।

ప్రాప్తాహరేర్భగవతః కుసుమాయాధోయ

ద్వామృతవామతనుతద్రుతమానుకూల్యమ్॥

17

తతస్సూరిజనచిత్తవృత్తయ ఇవామృతసేవారసైక ప్రవణాహరిణా
క్షృప్తానిర్యయుః।

యాసాంచరామణీయకమతివిస్మయమవలోకయన్తి స్మవనదేవతాః।
తథాహి।

మన్యేభుజాన్తృచుతరాంతుదృశాంబిసాని

సంధాయసత్కిసలమైరకరోద్విధాతా।

సోచేత్కథంబహుగుణంవలయచ్ఛలేనతే

తేష్లుప్తగాఢవిలసన్మణిబంధబంధాః॥

19

ఉడూనినాసాభరణాగ్రమాక్తిక

చ్ఛలేననూనంవదనానిసుభ్రువామ్।

ముదాభజన్నిందుధియానచేత్కథం

వరాబ్జరాగోల్లసితానితాన్యలమ్॥

20

హరిణీదృశామధురదంతపంక్తయో

రసనాగ్రతోధిగతవాక్కులైశ్శుక్తైః।

గురుదక్షిణీకృతసుబింబదాడిమీ

ఫలబీజరాజిధిషణాంబితేనిరే॥

21

విధాయనేత్రాణ్యసితోత్పలాన్యజః

పయోజకోశాంశ్చకుచాన్నతభ్రువామ్।

- తమల్లసా ధీస్థిరతావిధాయినీం
స్థితచ్ఛలేనాతను తేవచంద్రికామ్॥ 22
- హరేస్సకాశంప్రజవామలోచనా
స్తదాప్రజన్తోనిశిచంద్రికాస్తరే।
దిధుఃపయోవారిధిచారువీదికా
వినిస్సరద్వారిరుహాలయోపమామ్॥ 23
- యత్తస్యాంయుగపత్తయోరపిబభూవాగాధతాగాధతా।
రోమాళిచ్ఛలవర్క్కసీతనురభూత్తన్యధ్యదేశేస్ఫుటా।
తన్వన్యేరతిపంచబాణఖనకాపుద్ధృత్యనాభీఖనే
క్లావణ్యంసుదృశాంకుచావకురుతాంరాశీఘనాయోచనే॥ 24
- కాంతానాంలలితకటాక్షుసంగవిధ్ధా
స్తాటంకాఘవతరహీరజాలనన్ధాః।
ఆచఖ్యుర్నిశితరుచాంతవీక్షణానాం
సౌకర్యంహృదయవిభేదనేషుయూనామ్॥ 25
- రురుచేతాటంకభ్రూఘోటకుటిలాసివిలసదుపకంఠం
తాసామీక్షణబృందంసన్నద్ధమివోత్పలైర్యోద్ధమ్॥ 26
- లతాంతపాళీమధుపాళిమంజులా
లతాంప్రయాంతీర్హరిమాదిపూరుషమ్।
వధూరలంకర్తుమివాపురస్త్రియో
విరేజురుతాగ్రదృతసత్ప్రగంజనాః॥ 27
- ఆమోదైర్వజతరుణీవిలేపనానా
మాకృష్టైశుధుకరసంచయేవనాంతాత్।
సోల్లాసంమిశ్రదళిలర్తుసంఘజన్యై
రాపేదేసపదియదార్ధతాహిసూనైః॥ 28

విలసద్గుణాతదానీనుధిగతకమనీయతరలభావాచ ।

ముక్తావళివశౌరేరుపకంఠంప్రాపకామినీవితతిః॥

29

తతస్తాస్సహర్ష ముచ్చాపచనూతనరత్నరుచినిచయ కిమ్మీరితకనతొన
కాభరణం శరద్విపదివనదేవతాసన్నిధాపుపథీకృతం ఘనాఘనానాశ్రీ
సందోహమివామందతటి దిండాయుధలక్ష్మీ సుందరం గోవిందమధ్యక్ష
యస్త్యస్తదీక్షణమరీచినిచయప్రత్యుద్గతాభిర్నిజదృష్టిః క్షీరోదరుచిరతర
వీచికావ్రతిగామినీశృఙ్గరీరసుకుర్వాణాస్తన్యప్రథమోపధస్త్రితప్రసూనఫలై
రివసుధామధురైః కుశలానుయోగవ్యాహరైః ప్రమాణాతీతాం ప్రీతిమ
వాపుః ।

తదానీమ్ ।

పయోధరభరేతాసాంముక్తాహారస్థలగ్ధిరాం ।

బభౌషనోరమాకంఠాద్వణ్ణావళిరివచ్యతా॥

30

మృగీదృశాంప్రతీకేషుతాసాంరోమాంచహరిషు ।

స్వేదాంబుప్యసతోముక్తాఃకీలితాశ్చవరేజరే॥

31

అశృదంభాద్విశాలానినయనానినత్రభువాం ।

దధురర్ఘ్యచుత్రిప్రీత్యాహరేహ్నారీత్విషాదృశా॥

32

తతః ।

శౌరింప్రాప్యముదాపికించయశ్చవద్రాగ్యవతేతన్వతి

వ్యాహారశ్చియమేషమాధవశ్చతిస్పష్టోబభూవాభితః ।

కించైతన్నయనోత్పలేషులలితప్రీహరిషుప్రోల్లస

త్స్విలోకేనమనోరమేణవిధురిత్యాసేత్తదానీంస్ఫుటః॥

33

తత్రాభంగురసుధాభంగతులితైరుద్వేలహర్షాభిడిండీరవిలాపైర్హృదై
రుదంచితలలితారంభైః పరీరంభైఃప్రతిక్షణోన్నీలత్పేచుప్రసరేవకుసుమిత
లతాపరాగపరీతోమరుద్వనపాలక ఇవాలవాలకల్పనాకలితధూళిధూసర

స్వత్వరమా వేదితవిః స్వరవకుళపున్నాగకాంచనకుందమాకం దాదిః ధకు
సుమనమూహసమృద్ధిర్వనః హారేమరేస్సవధూసందోహస్యమనస్సముత్స
కమతనుతః।

తతస్సముల్లసితమంజుమంజీరసింజితోద్భృతసరస్సారసకులాభిః కలా
లాపవిముక్తస్వాపవాచాలిత కోకిలాభిరావేషమానసూనామోదముదిత
చలదిందిదిరారావముఖరితవనాంతాభిస్సకంకాంతాభిర్నిఖిలర్తుసామ
స్త్రపిషితైరనుజీవిభిరివోపాయినహస్తైర్వివిధమంజరీ పుంజవిఃక్రమశః
శ్శాఖిభిరాబద్ధమాలేచచారవనేవనమాలీ॥

ఆదిష్టామరమధనేనకాపిగోపీ

నాత్యుచ్చైఃప్రసృతలతావిలూనసూనా।

సోద్వేగంస్థలితపదేవతస్యవత్

స్యాలోలస్రజీఃపపాతసానురాగా॥

34

చుంబనంవితరపారితోషికం

కుందమేతదరుణంకణోఽమృతమ్।

ఇత్యుదీర్యసకరార్పితేసుమే

ప్రాప్తతత్త్విషిచుచుంబకాంచన॥

35

తదావనేకాచనమానినీలస

ల్లతాపరిష్పక్తతమాలభూరుహమ్।

హృదిప్రియానింగితశౌరిశంకినీ

వ్యలోకయత్సాచినలీలమీర్షయా॥

36

స్థానేరదాంబరమభూన్మలినంమురారేః

కాంతాసకజ్జలవిలోచనమంబనేన।

చిత్రంతదేవతదవలోకనతస్తదానీం

యల్లోచనంప్రతమభూదరుణంసపత్నాః॥

37

ఆనీతామురరిపుణావివిక్తనూనీ
 స్తున్దైకాకథమపిలజ్జయోపగూఢాః
 తత్రతారంశిధిలమనోజ్ఞానీవిబంధా
 సానైచ్చచ్చిరమబలాతయైవమోక్షమ్॥ 38

యాస్యేహంరుచిరలతాగృహదముష్మా
 ద్దేశేస్త్రిప్రయవిజనేవిభేతిచేతః
 ఇత్యుక్తశ్చకితమగీదృశాసహసం
 కాంతాంతామురరిపురాలిలింగగాఢమ్॥ 39

హరిరవలోక్తికాంచనపురస్తరుణీం
 సమధికతుంగసూనచయలోలసియమ్॥
 మృచుతరముష్టిసంఘటితహార్యదర
 స్పవచినాయతద్రుచిరపుష్పతతిమ్॥ 40

సంకేతదేశకలనాప్రవణాంవిదిత్వా
 తనీవంహసన్తుఖిరమేఖిలమాయతాఢ్యైః
 కస్యాశ్చిదైత్యతహరిర్బ్రహ్మనంముదాసా
 వాచాలహంసతటినీపులినంజగామ॥ 41

మాఘౌసుమానిరచయంత్సుదృశఃపురోన్యాం
 భ్రూసంజ్ఞయాసకలయన్ననయైవమూచే
 చిత్రప్రసూనవిశిఖోనుధునోతిచాప
 మస్యాఃకపోలముకురేకలయప్రియేతి॥ 42

పుణ్యాదివోరునిజప్యప్యధృతాదినాథ
 సంప్రపాపితామృతమరుత్పరితోషజన్యాత్
 లేభేహరిర్వజవధూవిసరత్ప్రయోధ
 రాలింగనాథరసధారసపానసౌఖ్యమ్॥ 43

ధర్మస్యా ద్విరభూప్రభువో విలసనాన్నాసారుచాకాంచన
ప్రీతింప్రాపనునోద్యశాంపరిచయాతా మోవివృద్ధింగతః
చంచద్వింబరుచస్సమంచదవృతావాప్తిర్భభూవాధరాత్
సంప్రాప్తామురవైరిణాఽజనిచతుర్వర్గస్తదాయావతాత్ ॥ 44

తదానీమ్.

లికుచకుచతటోల్లసన్నఖాంకం

ప్రశిథిలతాంతలతాంతకేశపాశమ్.

విలులితతరతారహరహరిశ్రియ

మవహత్ర్యశమంగమంగనానామ్ ॥

45

కృష్ణోఽపిసముల్లసదనుగ్రహ పల్లవితస్వాంతస్తరింగితాపాంగ విలోక
నానాముదంచితమందస్మితానాం వితీర్ణాధరావృతానాం వల్లవీనాము
పరచితనీలోత్పలస్రగ్ధరాకల్పిత కుందోత్తం నైరువక్తృప్రకీసలయవతంపై
రాన్మణ్యమాత్మన జనసంపాదయన్నంగీచకార చిరమనల్పసారస్యండా
స్యమ్ ॥

తదనుసమాసాదిత సౌభాగ్యగర్వోదయం విజ్ఞాయతాసాం నిచయం
కయాచనకాంతయాసహకాంతారేతస్మిన్నంతర్నితేనతిభగవతి.

కిమిచమిహసతావద్దృశ్యతేప్రాణనాథః

క్వగతఇతిపయోముఞ్ముక్తవిద్యున్మిభాస్తాః.

దిశిదిశినిజదృగ్భిర్భూరుతోమ్భాతఫుల్ల

తుగ్రవలయచయలక్ష్మీమాదధానాఃచేరుః ॥

46

తతస్తత్త్వణాచున్తిషద్విరహవేదనా మూయమానమానసాస్పృశసనయ
నాః ఘోలదనిలడింభకసంచాల్యమాన వృచులదలావలీఘ కదలీవసేఘ పిక
కులోచ్చార్యమాణకుహూరావశ్రవణభయేవాప్రవిష్టచంద్రమరీచీఘ సాల
నిచయేషుశశాంకిశంకాని లీనసరోపహుంకారాఽధకారేష్వివగుంజడభి

పుంజమంజులోదరేషుకుంజకుమారేషు చకోరచంచూనికృత్తతుహినకరక
రైరివశరప్రసూనైః కృతమా లేషునదీకూలేషువిచిన్వన్వోయదాయదానా
పశ్యంతాః కాంతంతదాసర్వతః।

సముత్పత్తన్మధువ్రతవ్రాతముల్లసత్పల్లవ లతానవితానముద్ధామమనం
గశిఖిశిఖాసమూహంమన్వానాః పరస్పరమేవమూచుః।

అయిసఖిమధుపోయం తేంతికింశౌరివార్తాం

సరభసమిహవక్తుంయాతినఃకర్ణమూలమ్।

నహినహిమకరందాస్వాదనామందతృష్ణ

స్పృరభిసుమవతంసాన్పర్యటత్యేషభృంగః॥

47

తిలకస్సదృశేహదృష్టమాత్రః

కుసుమస్సేరముఖోబభూవసద్యః।

హరిరస్యతలేకిమస్తిలీనఃకిమ

సాస్యాత్పరదుఃఖిబద్ధహర్షిః॥

48

వదరుచిరతమాలానోకవాక్ప్రవలీస

స్వకలయువతీచేతస్తస్కరగఃపుష్కరాక్షుః।

నకలయతికిలాయంయద్యసాఫేతిపార్శ్వం

తనుహసితనిజశ్రీర్లజ్జితఃకృష్ణప్రయాతు॥

49

సఖికిమపిలతేయంసూచయత్యద్యదృగ్భిః

సవిధముపగతాహంజ్ఞాతుమిచ్ఛాన్యముష్యాః

బతనశిలుదృశోమీమాళిమాలాసమంచ

శ్చిరిమశృహృతచిత్తామంజువల్లంతిభృంగాః॥

50

అయిమానినిమామనేకధాప్రలపంతీకలకోకిలారవామ్।

అపిచూతలతావిడంబయత్యవహాస్యాఃశిలుభర్తృవంచితాః॥ 51

తదానీంప్రతిక్షణముద్వేలవిరహసంతాపక్లాన్తతమలతాఃక్షణంనిబిడత
రమధుకరగరున్మారుతప్రేరితశిశిరమకరంహాశిరేషుసహకారానోకహనివ

హేమక్షణంవిశాకరకరనిష్కందదధిత్వ కేంద్రపలస్థలీని పతదచ్చాచ్చనీర
ధారాశీకరనికరమారుతాధ్యవ్యనూనేషుతమాల్ద్రుమసమూహంధకారే
షుక్షణమారబ్ధరతికలహసంకులపక్షివిక్షోభజలలవక్షోదమేదురపల్లవాస్త
రణేషుతరంగిణీకూలేషు విహరన్త్యేనిరన్తరాకల్పితైర్ని సాకల్మైస్తరుణో
త్పలకస్తస్తనావరణైరచిరోపరచితైర్నిలినీదలవ్యజన వవనైరనధిగతతాపో
పశమాస్తాఃకథానైకవిధాస్సనిర్వేదమేవంవిలేనుః।

నసుధాంశురయంకృతంవిధాత్రా

స్తరబాణోత్కృషణాయశౌణచక్రమ్ ।

నచలాంఛనమేతదస్యతస్మి

న్వికచేందీవరసాయకోనిషక్తః॥

52

వపురచ్చతరంవిధాయచేతో

మలినఽయఃకృతవాన్విధోఃకరోరమ్ ।

సఖిసాధువిధిస్సగర్వణీయ

స్ఫురతేతస్పహిరుతగటాంకదంభాత్ ॥

53

దయయాలమయిపియాల్లివేగా

చ్చషకంక్షీరసుపూర్ణమానయత్వమ్ ।

గతమస్తరమస్యచంద్రముచైచ్చిః

ఘణివల్మీకముఖేనీపాతయామి॥

54

జ్యోతస్నివధూతనులతాపరితాపతస్తా

ఝిల్లీరవేణముఖరాఘనబుచ్చదాని ।

సూతేతనూడుకపటాదయమేతదంత

రిందుఃక్షణేనభవితామలి నాఖలాంగః॥

55

క్రందామోహిమకరకుండలీవితన్వ

న్నంకశీవిషమిహపుష్కరేంచతీతి ।

శ్రుత్వైతన్ముక్తిముపపద్యకాళియాహిం

కాళింద్యాభిప్రతమపసారయేత్సః॥

56

జ్యోత్స్నాహిమాంశుసుమనోనవసారభాణాం

శౌరేఃపరంస్థితముఖశ్వసితప్రసాదాత్ ।

అసీద్భవంసఖమనోరమతానచేత్స్యాత్

తేషాంకథంపరుషతాతప్తసన్నిధానే॥

57

పంచత్వంవిషమశరత్వదాశుగానాం

సంధాయత్వయినదయఃపయోజయోనిః ।

సందధ్యాద్యదితవతేష్వలక్ష్మ్యభావం

సర్వోయంవిరహిజనప్రజన్మఖిస్యాత్ ॥

58

కుపితేందుమాళినయనానలాత్త్వయా

కిమధీత్యకామపరుషత్వమంజసా ।

గురుదక్షిణావిరచితాతనుర్నచే

తగ్ధమీదృశీవిరహిదాహచాతురీ॥

59

మకరాంకపురాదహన్నపిత్యా

మనలఃకృద్ధగిరీశనేత్రజన్మా ।

విరహేషుమృగీద్భృశామభాగ్యా

దతనోక్త్రార్కర్యమహంకురోదయార్హమ్॥

50

దగ్ధోపిజీవతిదృశామదనోమృడేన

నిర్యాతిరాహుగిభితోఽప్యనక్రన్త్యగాంకః ।

మందానిలఃకబళితోపిసుఖభుజంగై

ర్హతావియోగిజనతాఖిలుమందపుణ్యా॥

61

ఏవముపాలభమానామానవత్యః క్వచనకుసుమితలతానిపతిత పరాగ
మేమరాయాంధరాయామపశ్యన్భగవతః పదకిసలయచిహ్నాని తేనసమం

చితరోమాంచాఃప్రోచ్ఛరదమందానంద నివ్యందనిహాసితాంతస్సరశర
శల్యాశ్రవతనూర్బుఖాణాస్సుభ్రువస్తదానీమేవవబ్రువన్ ।

ధన్యానుహీనురవిరోధియశస్సితాబ్జ

వీధీవిధోర్భుధమనోవనమాధవస్య ।

రేఖాధ్వజాంకుశసరోరుహవజ్రచిహ్నం

ధత్తేయతోభగవతఃపదపద్మముద్రామ్॥

62

అయి కేయంధన్యాయాఃకస్యాశ్చనకన్యాయాఃపదపద్మైరనుగతాభగవ
తః పదముద్రాంపశ్యత ।

దైతాంసవిలగ్నబాహువస్త్రిప్రయయావత్రసలీలమంగనాసా ।

అనయోరవలోక్యతేనమాసౌపదముద్రాశ్చిరదూరసన్నివేశా॥ 63

పపాలతాంగీపరిరభ్యసాదరం

లతాంతరేస్సన్దయితాధరామృతమ్ ।

ఉదస్తవాన్వీస్సురతః పదేస్సుటం

ప్రియాంఘ్రిమద్రాభిముఖేనతభ్రువః॥

64

కుపితామిహతాంతలోదరీ

మనునిన్యేతరుసంచయేహారిః ।

పురతఃపదపద్మిరీక్ష్యతే

సుదృశస్సాచ్యనుయాయినోహరేః॥

65

కబరీమృతసూనరాజిరేషా

జలజాఘ్నైఃపదపద్మయావకాంకా ।

నవపల్లవసంచయోపక్లప్తా

మృదులారాజతితస్యకేళిశయ్యా॥

66

ఏవమతిమధురమధురిపుకథాకేళిపిశునావనభునస్సాదరంనిర్వర్ణయన్త్య
స్త్రిమన్విన్యోగత్వానాతిదూరమధ్వానమతిమాత్రవిరహవేదనావిధురయా
వధ్వాననాధంకస్యవిద్వనస్సతేస్తలమాసేచుః ।

తద్దశాదర్శనాజ్ఞాతకరుణాయాలతాతతేః।

సాంజనాశ్రుశ్రియంబయిత్రదధాతిమధుపావళిః॥

67

కబరీగళితస్తస్యాయత్రకుందసుమోతూరః

శనురావప్పుటన్దుక్తాలాజవ్రజఇవాంచతే॥

68

చంద్రాతపోవిరాజతివిరళతరాచదృశచ్ఛాయః।

అననుశరాగ్నికజైరివతస్యాయత్రాంతరాంతరాష్లుప్తః॥

69

తతశ్శౌరిఃప్రేక్షమాతిమాత్రేణోపలాలయన్తామకేనావినయేనాత్రాంత
ర్హితోలతాంతరితేకాన్తోదంతన్దుఖాదాకర్ణ్యతయాసహాసాదితయాము
నపులినానలినాక్ష్యస్సకృదేవంచక్రుశుః॥

కాళిందీతటవిపినేవయందవాగ్నే

గుద్విగ్నఃఖలుభవతావితానిశీధే।

సంతప్తాశ్శశివహసస్తతోపితీర్ణా

న్నాధాస్సానిహాకిముపేక్షసేదయాళో॥

70

తమాకర్ణ్యగిరమతికరుణాంపురస్తాసాంగ్రీష్కోష్ఠసంతాపితానాం
మూలతీనామివనవాంబుదఃప్రాచురాసభగవాన్వాసుదేవః॥

తదానీవ।

గోపీవృగుత్పలసుధామహాసోమురారే

గ్లోలాలకాళిరళికాగతామవోజ్ఞా।

కోటీరహాటకధరాధరమూలఖేల

దంభోదడింభకతత్త్రిభమమాతతాన॥

71

ఉరుతరోడుచతుష్టయగుంభితా

వలయితాయదిచారుతటిద్వయీ।

పుధులమాక్తికకుండలసుశ్రియా

మురరిపోస్తులనాకలనాంభజేత్॥

72

కమలైకనికేతనేమురారే
ర్విపులేవక్షసిచారుతారహారాః
ప్రతిబింబమిషాధిరూఢగోపీ
జనసాధావభిభ్రానుంవిలేనుః॥

73

రమాపతేస్తస్యరరాజకాస్తుభ
స్సముల్లసన్మృత్తికహారవధ్యః
విధేరివాలింబతకేళికండుక
శ్శిశోర్లసన్నాభిసరోజశాయిః॥

74

బింబితాసితతనుచ్ఛవిజుష్టా
హారమాక్తికతత్త్విర్మరితుందే
పూతనాస్తనవిహన్వితభూరి
క్షీరబిందుధిషణాంవితతాన॥

75

వలయాబ్జరాగరుచిపల్లవాంతరో
ల్లసితప్రవాళమతికృచ్ఛయచ్ఛవేః
లసదూర్మికాఘటితహేరిరుక్తతి
ర్నవమంజరీశ్రియమువాహాశ్శ్రిణాః॥

76

మన్యేతధాంబరనివేళితబాలభాను
బింబచ్యుతాలపవిభారసరంజితేన
తస్యాంబరేభిసగుణప్రకరేణస్తుప్తే
నోచేత్తయోరుగమలావృమలాకథంస్యాత్॥

77

నూపురమరకతకరణస్తోమస్తంబాంతరంబుదాభతనోః
మధుసూదనస్యజంఘేలితకమలగర్భవిభ్రమండధతుః॥

78

విష్ణోర్మఖిశ్రీఃకమనీయమూర్తే
రరాజయత్సాన్యకృతాభిలాషః

సుధాకరస్తత్పదమాశ్రితోపి

నానాపలత్యాతువాంకలంకీ॥

79

తతస్పముకుందస్వనంద్యునాసాదితా నందాంపందరీవితలింక్షితిమివ
వక్షారంభః ప్రశమితోపాలంభోష్కాణమతనుతలలిత వచనామృతసారైః
తదానీమ్।

ఆసన్నురోజభరభంగురహారశశ్వ

దాలింగనాన్యసక్తదాహితచుంబనాని

తాసామునందితరిసప్రసరాణినర్మ

వ్యాహారహరిహాసితానిఃచేష్టితాః॥

80

తేల్రవి సేసముజ్జ్వలభిశ కుసుమశరచాతురీసంరంభే రాసక్రీడారంభ
సంభృతోత్సాహవాస్తాని గాభిరాభీరభీరుభిస్సమంసమజనిజనార్దనః॥

అవిరిభోభి ని పార్శ్వలసత్తరుణ్య

భయపార్శ్వగసస్పృతసూక్యతే

మధుజిదండరిరాజితమండలే

స్వయమసాపరిధావివచంద్రమాః॥

81

స్వతనుగోపవధూక్యతమండలే

హరిరుదందితగీతిరదిధరత్ ।

సదతిసీసుమగండఫలీన్రగం

తరమనోరమగుంజదళిశ్రియమ్॥

82

రుచిరగానరసాందితమండలీ

ప్రస్మతగీతిసుధాలహరీబభౌ।

లలితహంసకనిస్వనయ్యుక్చల

తగిరసరోరుహకాన్తిమనోరమా॥

83

ఖమరాజతతన్నిఃక్షణోత్కా

వఃనారీరగనైరనేకచక్రమ్।

- సురభూరుహపుష్పవృష్టిరభ్రా
వత్తరత్తారక రాజిభాసురాసీత్ ॥ 83
- అలభతోల్లసితతద్యుతిమండలం
వ్రజవధూమధుసూదనకల్పితమ్ |
త్రైజగత్తరుణీధరణీతలో
న్నతనితంబలసద్రశనోపమామ్ ॥ 84
- వివిధభూషణరత్నరుగంగా
స్వతనుమండలమధ్యగతోహరిః |
వలయి తేంద్రధనురుచిరాంతరి
ప్రవిలసత్త్రైజలాబ్ధరుచింద్రకౌమ్ ॥ 85
- పినిమయమివనీ తేచేతనాచేతనానాం
దివిభువితమదంచద్రాసగీత్యాస్వభావే |
అనుపకలితపూర్వానందపూర్ణస్తదానీ
నువిదితపరిమాణః కాలఽసీత్ప్రయాతః ॥ 86

తతః |

- లావణ్యబుద్బదనిభశ్రవ వారిబిందు
జాలాభిరామవపుషస్సుమకోమలాస్తాః |
శ్రోత్వాసిరీక్ష్యహారిరాలులితాలకాంతాః
కాంతాస్యరోవరవిహరకృతాదరోఽశూత్ ॥ 87

తదానీనుప్రభ్రామదళిన్వర వికస్వరకల్పారాంతరాళా విరళమరాళ
విహరహరి వారిపూరామభంగుర నిశావిరహసంగతా సంగవేదనాః
లితరంగత్తరంగాంతరవిరహమాణరఘంగానామవిహంగమవ్యాహారాంస
ముచ్చలదిందూపలన్ధరీ వినిస్మృతపయస్వినినతరయాం దళాంతరాళప్రస్థత
చంద్ర హహశ్చంద్రకదంతురతరుతలచ్ఛాయానుకారిణా బహుళశలశచ
యవికచసుముదేనసుముచినీవనేనసంల్లసచేకదేశాం హిమకరగోనినహప

రిక్షుణ్ణతమస్తంబనిస్సరద్వీజ ప్రకరాకారైరమండేందీవర వనీభేలదళికులై
 రుదందితలక్ష్మీతమతరతరంగోత్కూలిత డిండిరఖండమండితోపాంతత
 యాతటపినిహితజలవిహరమాణకుముదినీవధూచుకూలామివ కూలోపాం
 తనలిలపతిత కేతకతయాకంతువిహార పరికల్పితదాంతనౌకామివ విబుధవి
 త్తరీతిమివభ్రమరహితాంసగ్రందనమితిమివతారకవిరచిత కలహకోలాహ
 లాంసరసీంవివేశసవధూసందోహాముకుండః॥

ఆవర్తవన్నాభిరుచాసమార్క
 సచ్చిశ్రియాపంకజకోశరహ్యమ్ |
 వత్సోజలత్యైవప్రజసుందరీశాం
 సరోవిరేజేపునరుక్తశోభమ్ ॥

88

హరియావతయోర్నిధశ్చమూర్ధ
 న్యురువైవాహికమాక్తికాఘృకాంతమ్ |
 క్షిపితోజ్వలబిందుజాలముచైచ్చ
 ద్విజసూక్తిస్సుటపుష్కరారవాఽఽసీత్ ॥

89

సయోధరేవారికిరంతిపీరుధః
 కిమేతదిత్యాత్మనివిస్తితాఇవ |
 విలోకయన్తిస్మకుముద్వతీచయాః

ప్రపుల్లకాన్తోత్పలకైతవేక్షణైః ॥

90

వమితాంజలివాంతతోయబిందూ
 క్షీతరక్తోత్పలనిర్గతాళిపాళిః
 వహతిస్సవివాహాలాజఃపూసూ
 నలనిర్యన్నవధూమరాజిలక్ష్మీమ్ ॥

91

మురివైరికరారవింఙ్గీర్ణస్ఫుర
 దంభఃపుషతస్సముచ్చరంతః |
 గలబింబితతారకాఇవోచ్చైః
 పరివ్రుద్ధాసుందరీముఖాన్ ॥

92

జ్వలదోషధయోవధాయుతే

చరతిశ్రీరమణేనకౌతుకే।

విదధుర్వనదేవతాహితాం

చిత్రసిరాజనదీపకాధియమ్॥

93

సుశ్లిష్టకోకమిధునోపహితాంప్రపుల్ల

పంకేరుహప్రకరసంఘటితాంచలక్ష్యమ్।

భేజేనిశాప్రముషితాంపునరేవతాసాం

వక్త్రైఃపయోధరభరైస్సరసీతదానీమ్॥

94

తోయాంతరాద్వికసితాజ్జనిభేన్మృగాత్యూ

తత్రాననేనిభృతమున్నమితేకయాచిత్।

కస్యాశ్చిదాననవిధుస్సరసీరుహాత్యూ

వైవర్ణ్యమప్యధికమాపవిభాతబుద్ధ్యా॥

95

విహృత్యచైవంముషితాంగరాగా

స్సరోవరాదాకలితాచ్ఛభావాః।

తతోవినిష్క్రమ్యముదావిభాతే

యథాయథంతావివిశుర్నివాసమ్॥

96

మహాత్యముష్కింత్రసీవపద్మ

రాజద్విజోదంచితసూక్తిహృద్యే

కావ్యేనవేభాగవతేపితృర్య

స్సర్గస్తరంగస్తబోపమోగాత్॥

ఇతిశ్రీపద్మరాజకృతేభాగవతచంపూప్రబంధే।

శ్రీ

చ మ్మ య భా గ వ తం .

— ౧౦౦ —

అథ పంచమ స్తరంగః.

త్రిదివాక్కుల హాశ నో మహన్వి
ర్విశద శ్రీనృధురాపురంకి దాచిత్
అసతాన్నితమాస సాదరాజ్ఞా
హరమూర్ధానమివామరాపగౌఘః॥

1

తతస్తస్మింత్యకలజగత్కుశల సంవిధానవిశారదేనారదే వ్రజాంగనాథ
రికిసలయాస్వాదబద్ధుచేర్దేవకీసూనోర్భగవతః కృష్ణస్యనందమండిరేపరి
పుష్టతాంవసుదేవక్షేత్రయోర్భూతప్రతిరోపితస్యబలస్యబలశాలితాంసవి
స్తరంయదాతథమావేద్యగతవత్సగళః హితకాలపాశః కంసః కృష్ణోనిగళని
రుద్దపాదావతనుత్రదేవకీవసుదేవా

ఏకసావ్యరచిక సబాధ్యతా
యేనకించదవశేషమంగతః।
తన్మభౌభృతమివాంజసాతదా
పాదయోర్నిగళమాయసంతయోః॥

2

తతస్సవిషాదంసచివానే వమహోచత్కంసః. అపిశ్రుతం నారదోదీరి
తం ? దురాత్మనోవసుదేవస్యదుశ్చరితం ?

స్వశ్రేయ సేవరహమీనకలాయతస్తే
తన్వస్యహార్థశరణంప్రతిభాతియావత్ ।

తావద్భవన్తిసుహృదస్వతపవవైరం
తన్వంతితద్భవాయధాన్వహితైకదక్షుమ్॥

3

నిష్ఠాతఃకవచిదనవద్యనీతిమాగ్నే
పుష్టాశ్శిష్ఠలితగతిస్సగీర్విమోహమ్ ।

అథతైక్వచిదలసోపిమందబుద్ధి
రైవనగ్ధీంబతభవితవ్యతామహిన్నా॥

4

తత్కామత్రాపముకంమన్యం తేభవన్త ఇతి తేచనవినయ మేవవ బ్రువన్ .

దేవకిమవిదితం ? భవతః.

కంటకోమృదురసౌక్ష్యంప్రయాత్యాశుభూమిన్పదితోనవోగ్గతః

ఆత్మదార్థ్యమహిమాపుగావదేసోచిరేణహిభవత్పరుంతుదః॥ 5

ఇత్యాకర్ణితామాత్యఫణితిస్సగీర్ణితాకార్యస్సాదరమ క్రూరిమేవమవా
దీత్ । తదాసాదితనందప్రజోధనుర్మమదంభేన నారీమివవారిణ డింభకమి

మాంపురీంకృష్ణం సాగ్రజమానేతుః, ర్హి భవన్ । ప్రాప్తేచాస్మిన్॥

దంతావళోమమనభస్యఇవోరుపిత

కాన్తిచ్ఛటోల్లసితకైతకకుట్మలాగ్రః

ఉచ్చైరవగ్రహయుగప్యలమచ్యుతాబ్జ

కీలాలపంకిలమిలాతలమాతనోతు॥

6

అథ,

పంచత్వమత్రగమితేనతిమల్లయుద్ధే

భూయాద్విలీనఇవమాతరిభూతసంఘః ।

అక్ష్ణోర్జలంపపుషిమృచ్ఛ్వసి తేషువాయు

శ్చిత్తేనలోవిబుధవర్క్సచశూన్యతాను॥

7

తదానీమ్ ।

హరిపదకమలేక్షణోత్సుకోసా
కటునుపిసాదరమాదదేతదాజ్ఞాం
సదగ్రవనుహృషధీముదారా
మతిసుఖలోలుపధీరతీవహృష్టః॥

8

రిధానిరూఢః ప్రమదాదివాగైః
ప్రత్యుద్ధతంస్త్వంకిలయన్మరస్తాత్ ।
రియేణభేజేహరిణాసనాధ
మల్నావశిష్టేహ్నిసనందఘోషమ్॥

9

తత్రనిస్తులాస్తాకసుకృతమహిమ్నివ్రజసీమ్నిసముల్లసమానసాంధ్యాత
పేతపనీయాంశుకాస్తీర్ణ ఇవసాదరమిలాతలేకమలకులిశాంకుశరేఖాంకి
తాంపదపంకేరుహముద్రామవలోకయన్గమనీయాంతదీయానుచిరవ్రవృ
త్తాంవృషభాసురాభియానసమిధాంప్రతాపధిమసురహితతనుతార్ధినః కేశి
నోమనోరధపూరణలోలామాయోధనలీలాంవితీర్ణకర్ణసుఖామాకర్ణయన్న
గ్రతస్సగ్రజమాభీరవధూపయోధరధరాధరాంతికధారాధరమాసురయ
శఃపుండరీకవనీశుండాలడింభకమానకచుంచుభేర్నందనమందిరేన్యాసీకృ
తమహానీలమణింభగవంతంవాసుదేవమద్రాక్షీత్ ॥

సానందినర్తలమనాస్సహసాసతస్య
పాదాబ్జయోరతిచిరంప్రణతోబభూవ ।
ప్రత్యూఢయన్నివనఖాంశుచయాంబుపూరే
ధాతాహితాంసపదిదుర్లిపిమాత్మఫాలే॥

10

తదనుహరిరున్నమయ్యసాదరం కృతపరిష్వంగస్వగృహమానీయవిర
చితసత్కారస్తమకూరమన్వయుజ్జకచ్చిత్సమంజసవృత్తిరౌగ్రసేని ? ర్యా
దవకులస్థవిరేషుభవత్స్వితీ

సప్రాహ

నౌ ఘోషానువాద్యిః కిలుతుల్యవృత్తి
 ర్నరః పితర్యార్యజనేషులోకే |
 తథావిధోఽప్యంబుజనాభసద్భి
 ర్విగర్వ్యతేచిత్రమసౌదురాత్మా ||

11

కించ |

అతితరామపరాగగుణార్జవ |
 సుమనసాం నివహేహిహితవృధా |
 స్రగివవానరకంఠగతామహీ
 భజతియద్వశగాకృపణాందశామ్ ||

12

సోయంచర్తతిర్ముమూర్ధ్వమర్త్యఖదంభాదహీనం కృష్ణంభవంతమన్తిక
 మానేతుంప్రాహ్నిహోన్మామితి |

తతః కృష్ణః ప్రతితథనుర్మఖేక్షణ కౌతుకోవివిధోపధాకలనవ్యగ్రంనం
 దప్రముఖమీభీరబృంమతనుత |

సమంచదక్రూరఘనాగమేహరి
 ప్రయాణకోలాహలహలగర్జితోర్జితే |
 ప్రజేతదానీంమహతీవచర్దినే
 నిపేతురుర్వాప్యమబలాశ్రుశీకరాః ||

13

తతః |

ప్రాతరగ్రతఃప్రస్థితేచ గృహీతవిధోపధానసందోహే సగోపబృందే
 నందేసాగ్రజేనహరిణా సనాథమాత్మనోరథమక్రూరే నోదయతి |

సజలదృక్ఫలపరీయగళాభృశం
 మనసిత్రైకనద్విరహోసలా |
 పశిపురోవజతోహధువిద్విషః
 ప్రసయతిస్తశివంలలనాతః ||

14

విచిత్రమాశువ్రతస్సముద్భితం
రథాద్రిజోదైత్యరిపోర్మగీర్మశాం
యథాయథామారవ భూద్భ్యోర్భృశం
తథాతిథాసీష్టమలృశాశుసంతతిః॥

15

తగుణీనివహూధమాధవే
సునునోరంజనవైభవగతే
అభవచ్ఛిరోవచారభా
గతనూమ్నాగమసంభృతేక్షమాః॥

16

తదానీనుతిపవనజవన హయకలితరథరయోన్మీలిత తనుకాంతిరేఖయా
కాళిందీమివ్వవియద్వాహినీ ముపదర్శయన్ని వందనిజవాక్సథా స్వాద
తుందిల సుమనసుః సు హూరమాకలయన్ శౌరిరంబరమధ్య మధ్యాసీనే
భగవతి వివస్వతితిర్యగాగచ్ఛదాభీరియోషాభూషారవశంకాపహవాచాల
కలహంసక్షలకొలాహలాం రాజధానీమివచమూరుచిరావాసోచిత్రపాం
తాంనటీమిఃవిభాసితరంగాం విరహిణీమివతాపనహితాం యమునాంస
మాససాద॥

తతస్త్వంచనాధిష్ఠితేన ముకుందేన మాధ్యందిననియమాయక్రతా
నుజ్ఞః ప్రాజ్ఞోయాదవపతిరుపనిషదీవక విమలసమాలోడితా యాంతత్ర
సరితిక్రతావగాహ స్సముద్భితావదాతఫణాచ్ఛ్రుతి సహస్రస్థిత దేహో
భోగోత్తుంగ భోగిభోగాసశాసీం సనకసనందనాది వందిబృందసంస్తూ
యమానాస్తోకగుణగణం నారదప్రముఖవైణికోదంచిత గానాకలితవిరో
దమభిననాంభోధర సుందరిమిందిరాధిష్ఠితవామాంకిం శ్రీవత్సాంకమ
ద్రాక్షీర్భగవంతమస్తాపీచైవంహర్షగర్గనయావాచా॥

కిమలలోచనమీనవపుర్ణుతే
భృశమగిక్షిపతేకిమలింమహుః॥

- అధిగతశ్రుతయేభవతేనమో
ధృతవతేకమలానయనశ్రియమ్॥ 17
- భూభృద్బ్రహ్మతతలేనయస్య
పుష్టేపినష్టిస్సహజాషధీభిః
రసాయనాంబునిధింసురౌఘేనా
నమామిశౌరేకమరాకృతింతావ్హమ్॥ 18
- త్వమురోనిలయేదధాసిలక్ష్మీ
మితృపుష్పీంకుపితాంవధూంసలీలం
కిటిరూపధరంవధూంసదంతా
నవసౌధేదధతంపరంనుమస్తావమ్॥ 19
- దృష్ట్వాస్తంభంవిదళితమురోజైత్యభర్తుర్నృసింహం
తత్రోదంచద్రుధిరలహరీబింబితాంగంచయంతావ్హమ్
చిత్రేచక్రేభయపరవశేదేవసంఘోవతార
ద్విత్వాశంకాంసపదిభవతేకృష్ణతస్సైన్యనమోస్తు॥ 20
- అన్తాకమస్తశరణంచరణారవిందం
తత్త్రిప్తమూర్ధ్వమచిరాగ్బలినిగ్రహేతే
యస్త్రిన్నవాహతరణిర్నవబీజకోశ
లక్ష్మీముపర్యళించయశ్రియనుంతరిక్షమ్॥ 21
- రామాస్తుమోభ్యగురవిప్రభవాన్వవాయా
జాతేయయోఃపథిమిథోబలినోర్ద్విరోధే
అశ్రీయమిష్వసనమంచితవంశజాతం
ప్రహ్వంచకారగుణవత్సహస్సైవసఖ్యమ్॥ 22
- శ్యామాంబరోల్లసితపాండరమూర్తిరుచైచ్చ
స్సంకర్షణంపరమశ్రూరుషసానుజస్సన్

సంచారయన్నటతిగోనివహంనిశాసు

లబ్ధోదయఃపుధగి వేందురుదంచదంకః॥

23

తతస్తస్త్రిన్నువసంహృతదర్శనే సుదర్శనధరేకృతాహ్నికవిధిర క్రూర
స్వృందనాంతికమాససాద।

సలిలాంతరుపలబ్ధవిస్తయభివచిరముషితోసీతిభగవతాభిహితస్సపునరే
వమాబభాషే।

నతకల్పతరోరమాధవోవై

స్సనకాద్యైఃపరమర్షిభిర్గురాపా

కరుణాలహరీకృపాంబుధేస్తే

మయినీచేసరతీతినైవచిత్రమ్॥

24

అథా క్రూరచోదితాతిరయిరఘస్వరథాంగపాణేర్నయనాతిధిరఘాన్య
హులసాధవీధిమధురామధురా।

తదనునందప్రముఖవల్లవనివేన్యోల్లసత్కోలాహలచకితకలకంఠేపురోప
కంఠమవతార్యకంసాంతికమగాదక్రూరిః।

భగవానపిసాగ్రజస్సవయోభిరాభీరకుమారైః కతివయైస్సాకమవలో
కనకాతుకాత్పురీంతాంప్రవివేశ।

యిన్తహావరణలంఘనక్షమ

స్తుంగశిక్షితతురంగమోపిసన్

భాసూరస్తతభిఃక్రమాచుది

గ్దక్షిణాయనచరశ్చిరాదభూత్ ॥

25

అథరోల్లసితశ్రియంహసన్య

మరాఢీప్రమగావహామలమ్।

అసకృత్పురదీర్ఘికాంలస

న్నవఫేనైర్మయత్రవాపకాః॥

26

యద్వధూవదనతోయజశ్రియా
 ఘృణ్ణిమాహిమకరఃపరాజితః।
 లజ్జయాకృతనుఃక్రమాద్విశ
 త్యుష్ణదీధితిహుతాశముజ్జ్వలమ్॥

27

కాళిందీసలిలమివోద్వమన్నధస్తా
 చ్ఛాయాముల్లసితతరాంజ్వలచ్ఛలేన।
 గాంగేయాకలితశ్చవాంబుయంత్రసంఘా
 దీపాఘస్ఫురతినిశానుయత్రనిత్యమ్॥

28

యద్విమానశిఖరవ్రజోద్వమ
 స్పద్మరాగరుదిమధ్వసంగతిః।
 వల్లవోల్లనదద్రభమంజరీ
 విభవంవహతిశుభ్రదీధితిః॥

29

యత్రాకలయ్యసురతేకలకంతనాదం
 స్వేదంచనజ్జఘనతాంకలహంసహర్షమ్।
 సీతాగరముత్ఫలకతాంసుదృశాదుమాన్స్వ
 స్పర్శుభమాత్మకుసుమాస్సకలాస్ఫురంతి॥

30

తత్ర పురస్తాద్భవ మవతీర్ణాని వసతటిత శ్శరదబ్ధాన్యాదవధరాధిపసా
 త్మగతాని వసశ్రియః ప్రతిపక్షమహీక్షిద్య శోరాశీంత్యవధూకాంతస్సిటి
 క సాధాన్విలోకయంత్యత తమనష్టశ్రుతిబహ్మభిర్బాహ్మణైరనాశాధిప
 త్యేంద్రైర్బాహుజైరవసతపంచానవైర్భుజైనుత్తరాగప్రచారాపురోభిర్వే
 శ్యాభిరభిరామాః ప్రతోభీరాలోకయం స్తావసాశ్రమైరివ నిమోపశోభ
 తైః పథ్యాశిభిరివముక్తామయైరాపజైర్మనోరమం క్రయ్యామేయమణిగణ
 తయాబహుళకోలాహల తయాచసూతికాభవనమివరత్న గర్భాయాభు
 వస్సపుణ్యాహఘోషంకుంభసంభవనిపీతనీరోదర ప్రకటరత్నోత్తరంక్రం

దంతం విడంబయంతముదన్వంతం వివణివథమవతీర్యకృష్ణస్సమాయాంతం
గురుతరాంబరభారధరణానుజీవినం కంచిద్రజకమద్రాక్షిత్ ।

హరిణాప్రణయేనలంభితో

బలిసామ్యంరజకశ్చకోపః ।

అథశౌరిరుదారధీపురః

కటువాచంబలి మేవతంవ్యధాత్ ॥

31

ఉచ్చిరమ్రుశిరసాంద్రరక్తిమ

న్యత్పద్మజచయేతదాఖలే ।

యాతినాశముషసీవసంబభా

వాత్తభాస్వరనవాంశుకోహరిః ॥

32.

రురుచేపరిగృహ్యవాససినచధారాధరచారుణీబలః ।

సుమనస్తటినీర్పురోయధావికచేందీవరపండమండితః ॥

33

స్ఫురత్ప్రవాళప్రసరైరివద్రుమై

ర్థృతోల్లసచ్చిత్రపటైర్యధేప్పితం ।

బలామృతాగోపమమారకైర్వృతౌ

విరేజతుస్తామధుమాధవావివ ॥

34

తతోఽనతిదూరమాలాకారాగారమగాఢ్యగవాన్ ॥

ససంభ్రమంమాల్యకృతస్తదాగమ

ప్రజ్ఞైకవేద్యేకృతగోవికోత్సవే ।

అభూత్ప్రదారామహితేధమాధవే

భ్యుపేయుషిదాక్సుమనోఘనక్షణః ॥

35.

తద్వేశ్యయక్షవతీసద్వశిగాయలత్యైవ

సతుగ్రంధపద్మతిరంచతియత్రనిత్యం ।

ఆభాతికాంచనచయస్సురభిన్నకుందో

యప్రాప్తవిశతిగ్రలచతుఃపురుషార్థదాతా ॥

36

తదానీంముదాపరికల్పితార్థస్సుదామాదామోదర సమీపము పనీయ
 ప్రజస్వకాశలోపపాదితతమరస్సంగోచితదశాస్సంజాతసాత్విక భావాశ్రవ
 సముంచితకేసరరోమాంచాస్సముదితపుష్పరసస్వేదాః ప్రదర్శయన్దేవము
 వాచ|

ఇయం సగంభోరుహనాభభాస్వరా

నవోల్లాసతామంచనసూనకల్పితా|

ఉప్రైతులక్ష్మీమృదుబాహువల్లరీ

తులామిదానీంతవకంధరాహితా||

37

సపరాగమశ్లోక దామకంధతం లావ్వాంసవిలాసమిందిరా

అపసాగసమన్యసందరీకుచకాశ్శీరజుషంనవేన్ద్ర్యతి||

38

మురవైరితమాలభూరుహా

హసితోచ్ఛ్వావచసూనరాజిభృత్|

ఫలతిస్తవిచిత్రముచ్చైకై

స్సహసామాల్యకృత్మనోరథాన్||

39

తదనుశౌరిరాసాదితరాజపఙ్కిరవిహితానులేపన భాజనాంతగామో
 దలోలుపమధువపరంపరయానుధాకరశంకయావదప మభివతద్విధుంతుద
 సందేహోవహయాసరయమభిమ్రతాం పుర్రశియమివకంసమర్దనభియాసా
 చితకౌటిల్యంకాంచనమజ్జామపశ్యత్|

సామోదంమ్రతతరమంతరంగరాగం

సోల్లాసంమురజిమదంచయన్యయాచే|

తాంకుజ్జాంముఖపరిభూతపూర్ణిమాజ్జాం

సామోదంవిజవపురర్హమంగరాగమ్||

40

తతస్సవిస్తయంహరయేతన్తనసాసహసాసహసాసమర్పితవతీ|

విధుమపహసతిస్తసాత్యుదారా

వదనరుచాకబరీత్విషామనౌఘం|

అతీసురభితనుర్వధూఃపుష్రారే

సపదియయాహరిచందనాభిలాషః॥

41

తదానీమున్మిషదామోదోదామోదరః పదాగ్రనిహితపదాంబురుహ
శ్చబుకవిన్యస్తహస్తాబ్జస్సఫేనాతనూష్కసంతప్తాః తత్తను హేమలతామ
నీనయదార్జవమ్।

ఋజతాంగమితావినిర్గతా

తరుణీతస్పదపాణిపన్మతః।

సమవాపనిజాలయాంబుజా

త్సపదిప్రోత్థితయాశ్రియాతులామ్॥

42

కలితోల్లసమానచందనం

ఘనభోగార్హవిరాజమానకాయమ్।

అకరోత్ప్రణయేనసుందరీసా

హరిమంగీకృతసమ్భజంగభావమ్॥

43

తతః।

అసిగుగ్విషముద్వమన్మహా

ధనురాశిర్భయదంచురాసదం।

సనరేంద్రభవోరగాననం

ప్రయయానిర్భయమాయుధాలయమ్॥

44

తత్ర।

కృష్ణేనసత్సమితిసంశ్రితవక్రభావం

జ్యోషీడనాత్తబలసంపదలంవ్యలోకి

లభ్యాధివాసమివతద్దనురాత్మవంశ

బాధానిదానజనకంససమాశ్రయేణ॥

45

స్వావ్యోధయశ్చటగణానఖిలాంశ్చకంస

ఏవంవిధోద్రుతతరంభవితేతిచాపం।

ముక్తోచ్చభీకరరవంహరిపీడితంత

శృంగ్రాప్తభంగమభవత్ప్రవిలుప్తజీవం॥

46

తన్వన్తరిఃకాశికమాత్రహర్షం

క్షణేనభగ్నోగశరాసనస్సన్।

జయశ్రియంతజ్జనకోపనీతా

మువాహసీతామివరామభద్రః॥

47

బహుభంగభూరితరవారిసంకులం

విముఖీకృతామితశీలీముఖవజం।

అతనోస్తుదాసరథివాయుధాలయం

మధుసూదనఃకలభవిభ్రమందధత్॥

48

ఏనమనుభూతలీలావిహారసుఖః కంఠీరవభవమహీభృమవకంఠంశౌరిః
పునరవాపనన్దసమీపం।

తదానీంవిస్మయమరారుణమరీచిరుచిభిర్వధూపయోధర కుంకుమకస్తూరి
కాంతురరచనా సమయమావేదయన్ప్రసాధి కానాంశబరకన్యాభిర్ద్వపీ
తాంశుకఃకేళీనికుంజముపనీతత్రివాంతర్హితోభూదస్తాద్రాతరణిః।

కంససంక్షయమహేలాశ్నవేసురై

శౌరిమర్చయితుముత్సుకైస్సుమైః।

పూర్వమాణమివపాత్రమాబభౌ

వ్యోమసాంద్రముడుభిఃక్రమోద్భుతైః॥

49

విలోడ్యనిర్వృత్తిమిరోగుకర్షమం

తనుత్వమాలోక్యజలేభ్యుపేయిషి।

వ్రసారితంజాలమివవ్యరాజత

ప్రదోషదాశేనసమగ్రభంసభః॥

50

కంఠోపితదానీంహరిపరాక్రమాకలనోద్వేలయాస్వచేతస్యమాంత్యేవ
భియాతమిన్ద్రయాసమాక్రాంతదిగంతాంనిశాంతాంనీత్వానిర్దిష్టపప్ర

భాతేపరికల్పితరంగమంగళతూర్యరావైర్వారివాహవ్యూహస్తోకస్తనితై
రివప్రహృష్టశ్శిఖావలభవసముదంచితకలాపః ప్రతోత్థాదిదృశ్యురహీనా
రాతినిబద్ధసమరాస్థామాస్థానీప్రతశ్శే

దిదృక్షుయాతత్రససంభ్రమాణాం

ముఖానిహత్యైషుచలేక్షణాని

దధార్వఘానాంస్ఫురదక్షిణాత్ర

నిలీనసారంగవృగాంకలక్ష్మీమ్॥

51

సరాగమాసాంసముదంచితంవచో

నిజాపదానోల్లసితంముదాహరేః

వినిర్మమేస్వస్తరుణీవిపంచికా

విరావశంకాఘనసౌధపజ్జిషు॥

52

తదనుసమాదితరంగద్వారః కుంభసంభవనిపీతభవనోదన్వచుడిరభవ
యాదోయాకపరి పృతంమైనాకభూభృతంతోరణసమీపే యోధాహిత
సంబాధవిహారిణం వారణంస్వవారణసన్నద్ధముద్ధతంకువలయా పీడమవ
శ్యత్ ॥

ప్రవిలోక్యరణోత్సుకంహరి

గ్విపమారాదధఃస్ఫురౌతయే

సనయన్నముమేకదంతతాం

రుధిరాద్దాగ్నితమస్తకంవృధాత్ ॥

53

తతః

రభసోగ్రముదస్తకుంభకణ్ఠో

యుధిరామావరజేనపీడ్యమానః

ముహురుల్లసితోగ్రమేఘనాద

స్పృశోరావణపైన్యసావ్యముచ్చైః॥

54

హరిణాప్రహతోజవాన్సుహు
 ర్ముహురుజ్జ్వంభితభీక రావః।
 విరరామఘనాఘనశ్చిరా
 ద్భువికీలాలమనల్పముద్వహన్॥

55

తదానీమ్ ।

ఆత్తేభదంతభుజగఃకుతుకీభయాంతాం
 స్తన్వత్సువర్ణశ్చవత్సూర్ణమరీనహీనాన్
 శౌరిశ్శుచిస్త్రితముఖశ్చలడు త్తరీయ
 సావర్ణపక్షురుదరప్రవివేశరంగః॥

56

లోకైస్సమంసదీపితేతభియార్తవిశ్లే
 ధ్భక్తైశ్చకామసుభగంప్రవిలోకిత్యైష్టమ్।
 రోమాంశవేషఘభృతస్సుర్యశస్సకామాః
 కామందధుస్సపదిచేతసినైవలజ్జాం॥

57

తత్ర దామోదరముదిరకల్యాణ గుణామృతము ద్భావచచేతిః క్షేత్రవిష
 యంవిభిన్నరసంయథా యథముపభుంజానేషు సభాస్తారేషు తంసాగ్ర
 జమాహవాయచావారముష్టికాహ్వానుల్లావేషమాహ్వాయతాం।

ప్రగర్భయామోభుజనారచంభం
 డింభౌసముల్లాసినిమల్లరంగ।
 సామాత్యభృత్యస్సహస్రైవయస్మాత్
 రాజాయమాలోకినకౌతకీనః॥

58

తథేతిసంజాతమహేమాచ్చరోధః
 ప్రహరలోభౌవృషభావివోభా।
 యుద్ధోద్ధతాగాతినిరాసలీలా
 బద్ధాగరౌతేముదితావగూణామ్॥

59

తతో యుగపన్నల్లక్రోడగతయోస్తయోః పూర్వాపరథరాథరా నోక
హంతరనివిష్ట పుష్పవల్లీలాముద్వహతోరహర్ముఖ ఇవానతివ్యక్తోస్థీలనని
మీలనం కిమలకుముదవనంక్షణమాత్రమభూదనతిస్సృటమోదభేదంమిత్రా
మిత్రకులం |

మ న్యేదృశోవామదృశోమవాపు
స్తనుప్రభావంయుధిరామహర్యోః |
యదుద్యమంతిస్సతదాఽస్రమేతా
ద్విషస్రహారైరపరిక్షితౌతౌ ||

60

తతః |

మల్లౌతౌసభయమవశ్యతాంకుమారా
పుల్లసాత్ప్రకటితకప్తముష్టిఘాతౌ |
అంభోదాలసదవదాత మేచకాభౌ
దంభోల్లిప్రకరముచావివాదిరేణ ||
డింభకౌదధతురర్దితమల్లౌ
జ్వంభితోరుభుజసారవిలాసౌ |
గండశైలయుగఖండనలీలా
చండతుండకలభద్వయసామ్యం ||

61

62

తతః |

మల్లౌసత్సమితిపాప్తేవరేతత్వేయదృచ్ఛయా |
అశేషసూరిపరిషద్దురాపాంగతిమావతుః ||

63

తదనంతరమతిరభసాసారబహుతరోజ్వంభితవాహినీవృత్తికరకూలంక
షస్సమున్మిషదనిమిషపరితోషస్సముత్సర్పనృష్టోత్సాహిహవృషభః క్షీప్రము
న్లోషితరంగమాకులిత మూలబలముచైస్తటాదివ ధరణీరుహమపాతయ
స్సంచాత్రాంసమ్ |

కించ |

సకళంకమసౌసువర్ణమప్య
భకంసంహరిరాశుఘట్టయన్ ।

ఘనకర్తమరూషితంచితా

పుటపాకార్హదశంచకారతం॥

64

హరివారిధరస్ససింహనాద

స్తనితోముష్టిమహాశనిప్రహారైః ।

క్షుపయన్రుచిరేవిపక్షకక్షుం

కరుణాసారవృత్తోరులోకతాపః॥

65

తదానీం ।

బుధదిష్టశుభ్రకిరణోదయోచ్చస్

ద్ధరివారిధౌసపదిజీవితేశ్వరే ।

భృశమంతరివశవమజ్జతిస్త్రియో

రురుదుఃకురర్యశవతత్సమాశ్రయాః॥

66

సద్యస్సవైష్ణవంధామదురాపమపియోగిభిః ।

భేజేవైరిసదస్యోసాపంకిలోప్యదవీయసీ॥

67

తదానీంభగవతశ్రీకృష్ణస్యవిధ్వస్త విపశ్చిద్భయంజయముద్ధోయద్దివి
తన్యమానాక్రందబాంధవబృందంతస్యయాధాపిసర్వం నిర్వర్తయామాస
ప్రేతకృత్యమ్ ।

తదను ।

శేషశీర్షశ్చవశౌరిరశేషాముర్వరాతలభురామతిగుర్విముగ్రసేననరపా
లభుజాగ్రేలీలయాపనిదధేజగదీశః ।

తతః ।

క్రమేణాతిరయహయ నిజస్యందన కేతననికేతనవైనతేయ పక్షప్రభవ
జంఘూనిలోదస్తశిశుపాలముఖ నృపాలబలబలాహకవ్యూహోంతరుపలబ్ధ

చంద్రకళాంగార్వస్థ సౌధాధిరోహణనిశ్చేణీం రుక్మిణీం నిబిరీసతనూరు
హాగహనోచ్ఛతరగ్ధృక్షధరణీధరప్రభవమహామణిశలాకాం జగతీజిన్ని
తంబవతీంజాంబవతీం నిజస్వాంతకలిత స్యమంతకాపహరణ కింవదంతీం
సమారోహణవ్రణవిరోహణ మహౌషధీమత్యాయతవిలోచన లీలారచితపం
చశరశరకృత్యాంసత్యాం యమునావనీచరకాడింబనీనికటసమాపత్తిప్రా
ప్తచిరద్యుతివిద్యుతం మాలతీలతామ్రదిమతస్కరగాత్రీమహస్కరపుత్రీం
కాళిందీంవిందాసు విందామందమందాక్షవహా హవేషపృథ్వామధరావ
హేళితకురువిందాం మిత్రవిందాంనందరసనిమగ్ననగ్నజిత్రపాదితాం
స్వోపహితసుమనమూహా పరికిల్పితప్రీతికామపచితి మివమూర్తిమతీనా
గ్నజితీం విసులతరయశస్సురసర్పితయః పూరపూరితకేకయకులాలవాల
హిమలతామన్జానమాధ్యముద్రాంభద్రాం స్వయంవరోపనతజన్యోర్భట
రాజన్యద్యగంబురుహావనీ సమానీతకమలాలయాం సలలితపక్షులేక్షణాం
లక్ష్మణాం నారకోదారకారాగార తమస్వినీతారకాశ్శతోత్తరమోడశస
హస్రసంఖ్యాకాః క్రమేణపరిణీయనిజరామణీయకాను బుభూషాకలితర
మారచితదేహన్యూహా సందేహోపహాభిస్తాభిస్సాకమను బభూవకంసారి
రిఖిలంసాంసారికంసుఖం।

తథాహి॥

యాసాంచపరిణయసమయే సముత్తరభాశయ కేశవశయకు శేశయద్వ
యేనమస్తకన్యస్త నిస్తులాస్తోకముక్తాతతిరతి మాత్రత్రపావశ పిండీకృతత
నులతోన్మిష్ణువల్లూవణ్యబిందుసందోహ సందేహంసందధానాకిలగళతస్క।

యాభిరభినవకువలయ శ్రీఅంజననీలమంజులోల్లసితపక్షుమాలతయా
వీతనళితబలభిమపలశకలశ్యామలకోమలకాంత తనుకాంతిపూరమివద్రద్రే
ప్రియమనోనిగళంనయనయుగళం।

యాస్సలీలమపురస్కృతజీమూతా స్సౌదామిన్యజ్జవకామిన్యః కమనీ
యతరకబరీభరాః పరివప్రగంతిః పురగతమనవరత మఖిలభువనాధార

నిజోదరం క్షీరోదధీప్రణయినం ఘనమేచకంయాస్సహేల ముపవనవిహారి
 ణీగ్ధరిణాసహహరిణీ దృశోలతాలూనానూనసూనోప కల్పితాకల్పాః
 కందంతోద్రుతమనుయయురప్రహియమాణసర్వస్వా ఇవరోలంబాస్సకు
 టుంబాః।

చిరనుధిగతామృద్ధింబుంపన్వలాశత తేర్థ్యశం
 సపచిరచయన్నామోదాంచచ్ఛ్రియంసుమనశ్చయం।
 ప్రసవమహితాంలక్ష్మీంచైత్రోలతాస్వితాస్వయం
 యువతిషుహరిస్తన్వద్రీత్యాశశౌసజగచ్ఛిరం॥

68

మహాత్యముష్మింశ్చరసీవపద్మ
 రాజద్విజోదంచితసూక్తిహృద్యే।
 కావ్యేనవేభాగవతేయమగ్ర్యః
 సగస్తరంగస్తబకోవమోఽగాత॥

ఇతిపంచమ స్తరంగః

సమాప్తశ్చాయం భాగవతచంపూప్రబంధః॥

ప్రచురపత్రిక.

— 0 —

వరివస్యరహస్యం మంత్రశాస్త్రము .	...	0—12—0
సత్యకీర్తి నాటకము .	.	0— 8—0
శారువ నీనందివర్ధనీయము నాటకము .	.	0—10—0
హనుమచ్ఛతకము . .	..	0— 2—0
జలకీడావిలాసము .	.	0— 2—0
అడ్మిషను, అటెండెన్సు రిజిస్ట్రు ప్రతి 1 కి		0— 3—0
ఇన్స్పెక్షను, ప్రోగ్రెస్సురిజిస్ట్రు డిటా ..	..	0— 3—0
పెద్దపూర్ణిమలవ్రతకల్పము ..	..	0— 2—0

ఈ వరివస్యరహస్యములు తీయవారికి నూటికి పది పాళ్లములు కమీషను యివ్వబడును.

పైనవుదహరించిన పుస్తకములు వలయువారలు ఈదిగువనుదీహరించబడినవారిపేరట వ్రాసి సొమ్ముపంపిగాని లేక (V P P) వ్యాలు పేయిబిల్ స్వరాగాగాని తెప్పించుకొనవచ్చును.

పేరి వేంకటేశము,

ప్రొఫెసరు, శర్యాణి హాస్సు,
అమలాపురం.

In the Press.

Will be out shortly

SAHITYAKALPADRUMA.

A

TREATISE ON ALANKARA SASIRA

By

KOLLURI SOMASEKHERRA SASTRI

— — —

Price Rs 1 - 4 - 0 for those who register their orders
before 31st December 1908 and Rs 1 - 8 - 0 after that date

